

Årsredovisning 2023

Innehållsförteckning	Sid
1. Inledning	
1.1. Kommunstyrelsens ordförande	3
2. Förvaltningsberättelsen	
2.1. Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.2. Den kommunala koncernen	6
2.3. Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	8
2.4. Händelser av väsentlig betydelse	13
2.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
2.6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
2.7. Balanskravsresultat	33
2.8. Förväntad utveckling	33
2.9. Väsentliga personalförhållanden	36
3. Finansiella rapporter	
3.1. Resultaträkning och kassaflödesanalys	38
3.2. Balansräkning	39
3.3. Noter	40
3.4. Drift- och investeringsredovisning	47
3.5. Jämförelsetal	52
4. Nämnderna	
4.1. Kommunfullmäktige	53
4.2. Valnämnden	54
4.3. Revisionen	55
4.4. Barn- och utbildningsnämnden	56
4.5. Byggnadsnämnden	60
4.6. Kommunstyrelsen	62
4.7. Kultur- och fritidsnämnden	66
4.8. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	69
4.9. Samhällsbyggnadsnämnden	71
4.10. Socialnämnden	76
4.11. Överförmyndarnämnden	81
5. Bolagen	
5.1. AB Vänersborgsbostäder	82
5.2. Fastighets AB Vänersborg	84
5.3. Kunskapsförbundet Väst	86
5.4. Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB	89
5.5. Vattenpalatset Vänerparken AB	91
5.6. Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB	93
5.7. Norra Älvsborgs Räddningstjänst	94
5.8. Fyrstads Flygplats AB	96
6. Revision	
6.1. Revisionsberättelse	98

Kommunstyrelsens ordförande

År 2023 har varit ett år med en hög inflation och höjda räntenivåer som gjort att kostnaderna för Vänersborgs kommun och för våra kommuninvånare har stigit rejält. Det har inneburit att våra nämnder har haft stora krav på ekonomisk återhållsamhet för att klara verksamheten med dom medel man haft till förfogande. Vi befarade att lågkonjunkturen skulle innebära en ökad arbetslöshet och minskade skatteintäkter men arbetsmarknaden har hittills stått emot den försämrade konjunkturen bättre än väntat och vi har till och med minskat arbetslösheten. Det har gjort att våra skatteintäkter utvecklats bättre än budget.

Trots att det varit ett tufft år så har vi ändå ett ganska bra bokslutsresultat som till stor del beror på skatteintäkterna men också på elstöd och erhållna generella statliga bidrag från Socialstyrelsen som vi inte hade räknat med.

Investeringstakten under 2023 har fortfarande legat på en väldigt hög nivå så vi har fortfarande en stor utmaning med att finansiera våra investeringar. De största enskilda investeringarna är Holmängens skola, Rörviks- och Skräcklans vattenverk, Holmängens avloppsreningsverk och renoeringen av Dalbobron.

Trots besvärliga tider inom byggsektorn så har det fortfarande byggts mycket nya bostäder. Det innebär en ökad inflyttning så sedan i våras är vi fler än 40 000 invånare i Vänersborgs kommun.

Arbetet med att utveckla dialogen och samarbetet med vårt näringsliv har gett resultat. Vi har återigen tagit ett stort steg framåt i svenskt näringslivs näringslivsranking.

Vi har under året fortsatt med våra fantastiska evenemang som Aqua blå, Diggiloo, påskparaden och inte minst när vi ersatte skridskobanan med Vintertid i plantaget med karusellen för våra minsta som varit väldigt lyckat. Hållbarhetsveckan och kulturveckan har också varit väldigt lyckade med många besökare. Vår besöksnäring och antalet gästnätter har återhämtat sig bra efter pandemin där våra föreningars cup- och lägerverksamhet bidrar men många av våra gästnätter.

Det brottsförebyggande arbetet inkluderat vårt medborgarlöfte har fortsatt under året och där ser vi förbättringar när det gäller den upplevda otryggheten vilket är mycket glädjande vi har även fått med näringslivet i det arbetet.

Trots att vi har ett jobbigt år bakom oss och att vi inför 2024 står inför en tuff ekonomisk situation så har vi ändå sett att det händer positiva saker i vår kommun. Det byggs en ny domstolsbyggnad det fortsätter att byggas bostäder och vi pratar utveckling i stora delar av vår kommun med tågstopp Brålanda som exempel.

Allt det som genomförs i vår kommun hade inte blivit gjort om vi inte hade haft alla våra fantastiska medarbetare. Utan alla ideellt arbetande i våra föreningar och frivilligorganisationer och utan vårt näringsliv så hade det sett helt annorlunda ut.

Så ett stort tack till alla inblandade ingen nämnd och ingen glömd för att ni fortsätter jobbet med att göra Vänersborgs kommun till en plats där man trivs och har ett gott liv och genom det närmar vi oss vår vision.

Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Avsnittet avser att skapa en bild över utvecklingen de senaste fem åren. Dels för den kommunala koncernen, dels för kommunen.

Antalet invånare i kommunen har ökat något under året och överstiger 40 000 personer. Befolkningen har ökat varje år de senaste fem åren med undantag av 2021. Ökningen förklaras framför allt av inflyttning. Kommunens skattesats är oförändrad de senaste fem åren. Antalet anställda har varierat de senaste fem åren. Under 2022 hade kommunen flest anställda men har under 2023 sjunkit med 98 personer.

Både kommunens och koncernens redovisade resultat är positiva. Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 97 mnkr vilket är 98 mnkr lägre än föregående år. Kommunens resultat uppgick till 87 mnkr vilket är 82 mnkr högre än budget. Resultatet är 93 mnkr lägre än 2022. Nämnderna redovisade ett överskott på 20 mnkr jämfört med budget. Under de senaste fem åren har kommunens nettokostnader ökat med 17 procent och skatteintäkter och generella statsbidrag med 20 procent.

Under 2020 - 2022 hade både kommunen och koncernen ovanligt höga resultat jämfört med tidigare. Bakgrunden var ökade statsbidrag och statliga kompensationer till följd av coronapandemin i kombination med att skatteintäkterna, trots pandemin, utvecklades bättre än prognostiserats. Kommunen hade under dessa år även höga intäkter från tomtförsäljningar.

Årets betydligt lägre resultat förklaras till stor del av ökade kostnader för pensioner beroende på hög inflation och ett nytt pensionsavtal. De finansiella kostnaderna har också stigit kraftigt kopplat till värdesäkring av pensioner, det höga ränteläget kombinerat med en kraftigt ökad upplåning. Även kommunens verksamheter har pressats av den höga prisökningstakten under 2023.

Årets ekonomiska redovisning visar att sex nämnder har lyckats upprätthålla budgetöverskott, medan tre nämnder redovisar underskott. Mönstret upprepar sig från föregående år, där även tre nämnder redovisade budgetunderskott. År 2021 visade en positiv trend där samtliga nämnder rapporterade budgetöverskott. År 2020 noterade två nämnder negativa siffror, medan 2019 präglades av budgetunderskott i samtliga nämnder utom kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden.

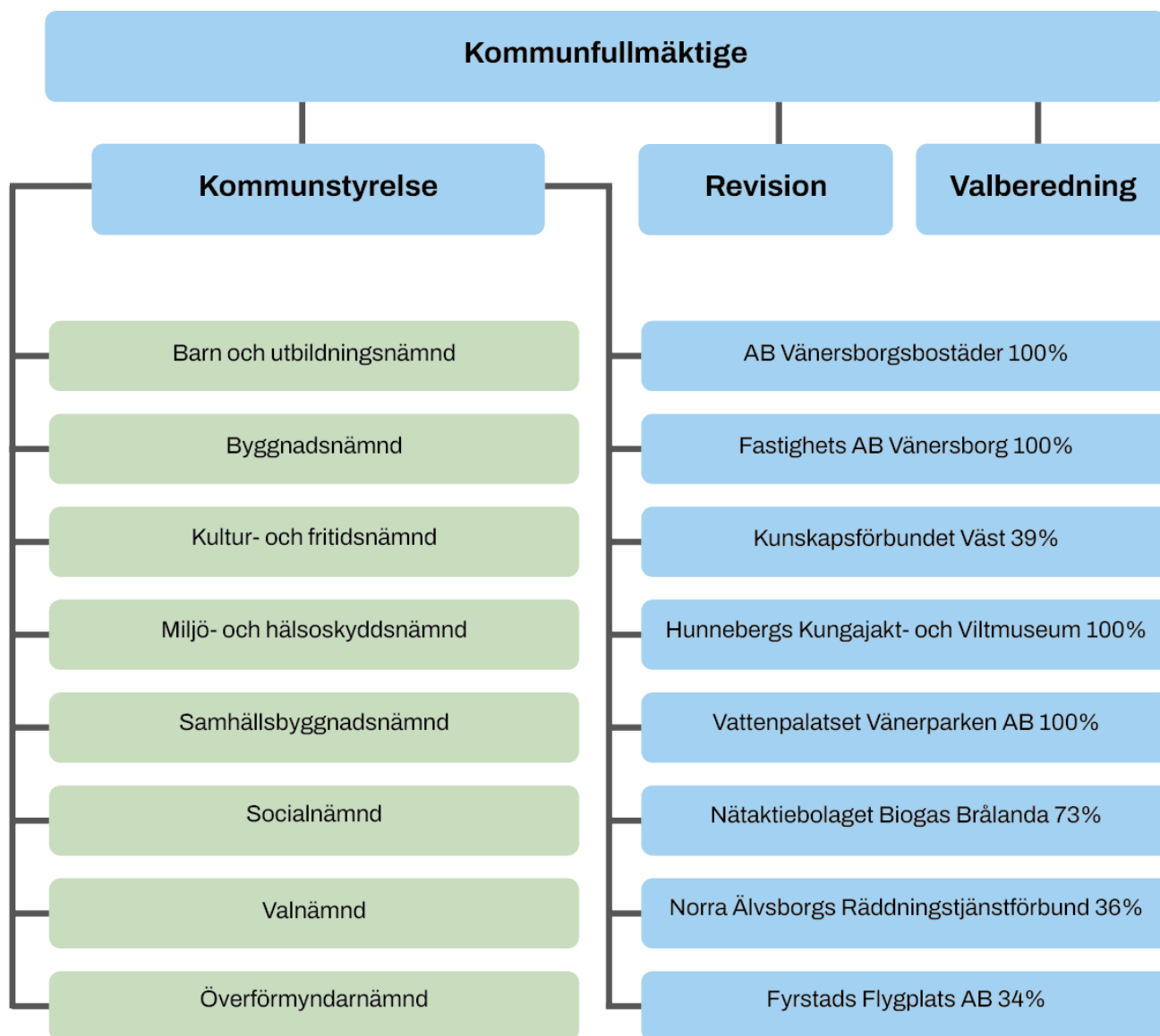
En betydande utmaning för både kommunen och koncernen är de höga investeringsnivåerna. Kommunens investeringar minskade något till 491 mnkr jämför med föregående år som var den högsta någonsin. Trenden visar en ökning under de senaste tio åren med undantag för åren 2023, 2021 och 2019 då investeringsnivån sjönk något. Inom koncernen återspeglas en liknande utveckling, men de senaste tre åren har visat en viss minskning, med undantag för 2022 då investeringarna ökade.

Den höga investeringsnivån har lett till en kraftigt ökad upplåning och ökad låneskuld de senaste tre åren, vilket tillsammans med ökande avskrivningar och högre ränteläge tar allt större del av både kommunen och koncernens finansiella utrymme.

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare 1 november	40 008	39 784	39 576	39 611	39 599
Skattesats (kr)	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Antal anställda, kommunen	3 676	3 774	3 631	3 526	3 595
Årets resultat, kommunen (mnkr)	87	180	185	161	37
Årets resultat, koncernen (mnkr)	97	195	208	179	49
Årets investeringar, kommunen (mnkr)	491	516	291	342	245
Årets investeringar, koncernen (mnkr)	611	783	454	481	491
Årets avskrivningar kommunen (mnkr)	126	117	109	105	94
Banklåneskulden, kommunen (mnkr)	719	570	440	365	365
Banklåneskulden, koncernen (mnkr)	2 681	2 498	2 168	2 093	2 088

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 51 ledamöterna utses vid allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut om övergripande frågor såsom skattesats, mål och riktlinjer samt om kommunens budget m.m. Fullmäktige har under året letts av ett presidium som består av ordförande Annalena

Levin(C), förste vice ordförande Anneli Guilotte (S) och Lena Eckerbom Wendel (M) andre vice ordförande.

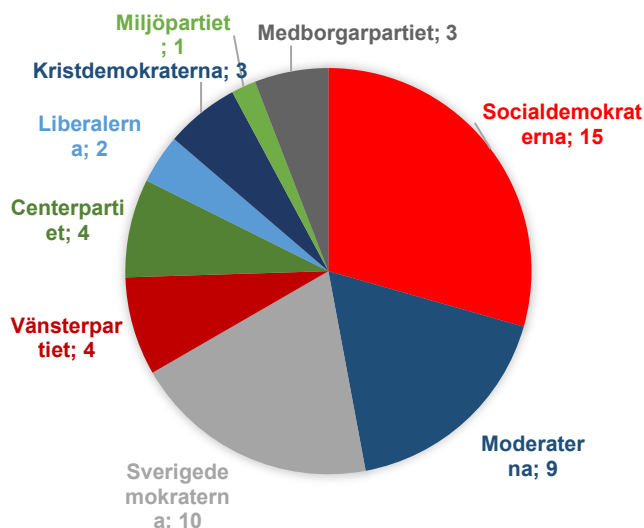
Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Vänersborgs kommun finns utöver kommunstyrelsen åtta nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska

regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

Den styrande minoriteten består av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet.

Mandatfördelningen i fullmäktige för mandatperioden framgår enligt nedan.

Kommunstyrelsen sammansättning 2023

Ordförande: Benny Augustsson (S)

1:e vice ordförande: Mats Andersson (C)

2:e vice ordförande: Henrik Harlitz (M)

Ledamöter:

Kenneth Borgmalm (S) Madelaine Karlsson (S)

Lena Eckerbom Wendel (M) Bo Carlsson (C)

Stefan Kärvling (V), Magnus Ekström (KD)

Anna-karin Sandberg (MP)

Göran Nilsson (SD), Anders Strand (SD)

Torbjörn Moqvist (SD)

Cecilia Prins (L) Göran Svensson (MBP)

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs huvudsakligen i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Gymnasie- och vuxenutbildningen bedrivs dock av Kunskapsförbundet Väst (KFV). KFV är ett kommunalförbund som bildades av Vänersborgs kommun och Trollhättans Stad. Avsikten var att tillsammans åstadkomma en effektivisering av det totala resursutnyttjandet så att det blir möjligt att långsiktigt säkerställa resurser för undervisning och stöd för elevernas utveckling.

Räddningstjänsten bedrivs av Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF). NÄRF är ett kommunalförbund som av medlemmarna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg, fått i uppdrag att bedriva verksamhet utifrån antagen förbundsordning och i enlighet med Lag om Skydd mot olyckor med tillhörande förordning.

AB Vänersborgsbostäder är kommunens allmännyttiga bostadsbolag. Därtill finns ett antal företag /organisationer som kommunen har ägarintresse vilket framgår av bilden.

För ytterligare upplysningar om de olika bolagen och kommunalförbunden finns deras redovisningar sist i årsredovisningen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet avser att beskriva förhållanden som är väsentliga för resultat och ställning.

Dämpad utveckling i den globala ekonomin

De höga styrräntorna, en svag världshandel och en låg tillförsikt bland hushåll och företag har påverkat världsekonomin negativt. Tillväxtutvecklingen har skiljt sig en hel del åt mellan länderna. För exempelvis USA och Kina var tillväxten stark det tredje kvartalet, medan den var svagare i euroområdet och de nordiska ekonomierna. Euroområdet har haft en betydligt svagare utveckling än USA och BNP är i euroområdet på samma nivå som för ett år sedan.

För att dämpa inflationen har styrräntorna i många länder höjts i en snabb takt sedan mitten av 2022. I de flesta länderna har inflationen dämpats tydligt under 2023 även om vissa priser fortfarande ökar jämförelsevis snabbt. Inflationstakten fortsätter att minska framöver och når under 2024 centralbankernas mål. Enligt Konjunkturinstitutets bedömning kommer både Fed och ECB därför börja sänka styrräntorna det andra kvartalet 2024.

Arbetsmarknaden har hittills varit motståndskraftig i många länder och i exempelvis USA och euroområdet är arbetslösheten fortfarande mycket låg. I såväl USA som euroområdet bedöms arbetslösheten öka något framöver till följd av den svaga tillväxten. Avmattningen på arbetsmarknaden bidrar även till att löneökningarna dämpas.

De geopolitiska riskerna är fortsatt höga i världsekonomin och kan få konsekvenser för världshandeln och den globala tillväxten.

Hög inflation och höga räntor ger svensk lågkonjunktur

Den svenska ekonomin befinner sig i en lågkonjunktur som fördjupas 2024. Hög inflation och höjda räntor har slagit hårt mot räntekänsliga hushåll och bostadsbyggandet.

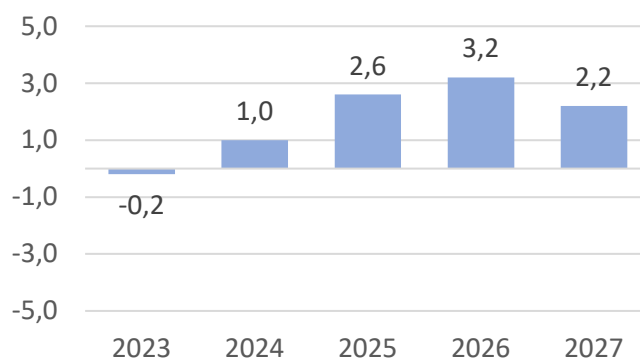
Inflationen har gradvis sjunkit under 2023. Även om inflationen har avtagit är dock prisnivån nästan 15 procent högre än för två år sedan. De höga priserna och höga räntorna tynger både hushåll och företag. De senaste årens pris- och

ränteutveckling tillsammans med sjunkande bostadspriser pressar lönsamheten för byggbolagen. Därmed fortsätter nedgången i bostadsinvesteringarna de närmaste kvartalen innan fallet bromsas upp. Omvärldens efterfrågan har varit svag, men trots det har exportföretagen haft ett förhållandevis bra år 2023.

Bruttonationalprodukten (BNP) minskade med 0,3 procent det tredje kvartalet 2023 jämfört med föregående kvartal, vilket var det andra kvartalet i rad med negativ tillväxt. Konsumtionstillväxten är svag under inledningen av 2024, främst på grund av att kostnadsökningar vid årsskiftet som hyresavgifter och driftkostnader begränsar konsumtionsutrymmet.

Under 2024 sjunker inflationstakten snabbt och styrräntan sänks, samtidigt som löneökningstakten är jämförelsevis hög. Detta gör att den reala disponibla inkomsten växer för första gången på två år. Konsumtionen tar därför fart under andra halvan av 2024 och fortsätter att växa under 2025. Enligt Konjunkturinstitutets samlade bedömning i december 2023 så minskar BNP-tillväxten i inledningen av 2024 innan en uppgång inleds från och med det tredje kvartalet 2024.

Svensk bruttonationalprodukt
Utveckling i % mot föregående år
Konjunkturinstitutet dec 2023

Växande underskott i kommunsektorn

Kommuner och regioner är nu inne i en fas där beslut måste fattas om hur de ska hantera en ansträngd ekonomi på kort och på lång sikt. Inflationens effekt på verksamhetens kostnader,

inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt höga underskott.

Som en följd av den stora ökningen av pensionskostnaderna och det relativt svaga utgångsläget faller regionernas resultat under 2023 till -15 miljarder kronor, och nästan alla regioner beräknas få underskott. Kommunerna beräknas däremot få ett blygsamt plusresultat på 9 miljarder kronor för 2023, vilket är det svagaste resultatet sedan IT-kraschen i början av 2000-talet.

Under 2024 förvärras situationen ytterligare, med en fortsatt real minskning av skatteunderlaget. Utan ytterligare skattehöjningar beräknas regionernas resultat uppgå till -24 miljarder och kommunerna beräknas få ett underskott på -7 miljarder.

Befolkning, bostäder och arbete

Befolkningsökning för andra året i rad

Under många år låg Vänersborgs befolkning på en ganska konstant nivå. Antalet invånare pendlade runt 37 000 och förändringarna mellan åren var ganska små. Fr.o.m. 2013 inleddes en mer påtaglig befolkningsökning och antalet invånare har sedan dess ökat med drygt 2 000 personer. Den positiva befolkningsutvecklingen grundar sig främst på inflyttning. Vänersborgs kommun har haft ett positivt flyttnetto sedan 2011 där de flesta som flyttat till kommunen har flyttat från utlandet men de senaste åren har även fler börjat flytta till Vänersborg från andra kommuner i länet.

Den 1 november 2023 uppgick antalet invånare i Vänersborg till 40 008, en ökning med 224 invånare, jämfört med motsvarande period 2022. Andelen av Vänersborgs befolkning som är i yrkesverksam ålder är lägre än riks- och länsgenomsnittet, en skillnad som ökat de senaste åren. Andelen utrikes födda är lägre i jämförelse med såväl riket som med Västra Götalands län, men skillnaden har minskat de senaste åren.

Vänersborgs kommun tar årligen fram en befolkningsprognos som planeringsunderlag för nämnder och förvaltningar. Prognosen baseras på antaganden om befolkningens utveckling gällande

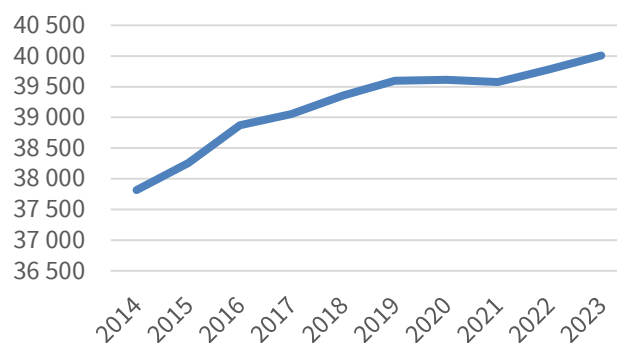
År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen.

De närmaste årens svaga resultat och en fortsatt hög investeringsnivå, i främst kommunerna, kombinerat med likviditetspåverkan från de nya pensionsavtalen gör att kommuner och regioner måste ha särskild bevakning på sin betalningsberedskap. Utifrån SKR:s prognos över resultaten, kommer finansieringsbehoven för investeringsutgifterna öka väsentligt.

nativitet, mortalitet samt flyttrisker och bostadsbyggande. Prognosen sträcker sig från 2023 till 2040 och visar på en positiv befolkningsutveckling. Från Vänersborgs ca 40 000 invånare i årsskiftet 2022/2023 beräknas kommunen växa med ca 3000 invånare till 2040. Den positiva befolkningsutvecklingen är främst baserad på inflyttning som i sin tur är kopplat till bostadsbyggande. Gällande åldersfördelning visar prognosen en allt äldre befolkning där den största ökningen sker i ålderskategorin 80+

Befolkningsutveckling

Antal invånare per 1 nov respektive år

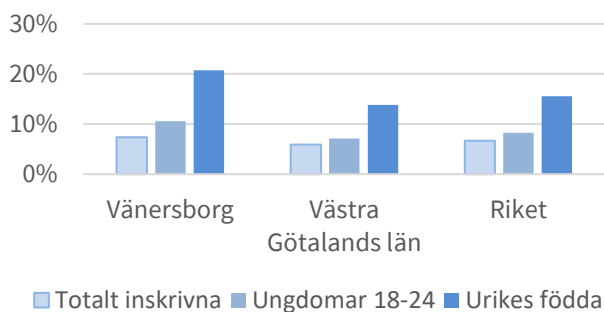
Minskad arbetslöshet

Andelen arbetslösa och i åtgärder (18 - 64 år) uppgick i december 2023 till 7,3 procent, vilket är 0,3 procentenhet lägre än motsvarande period 2022. Vänersborg har fortfarande en högre

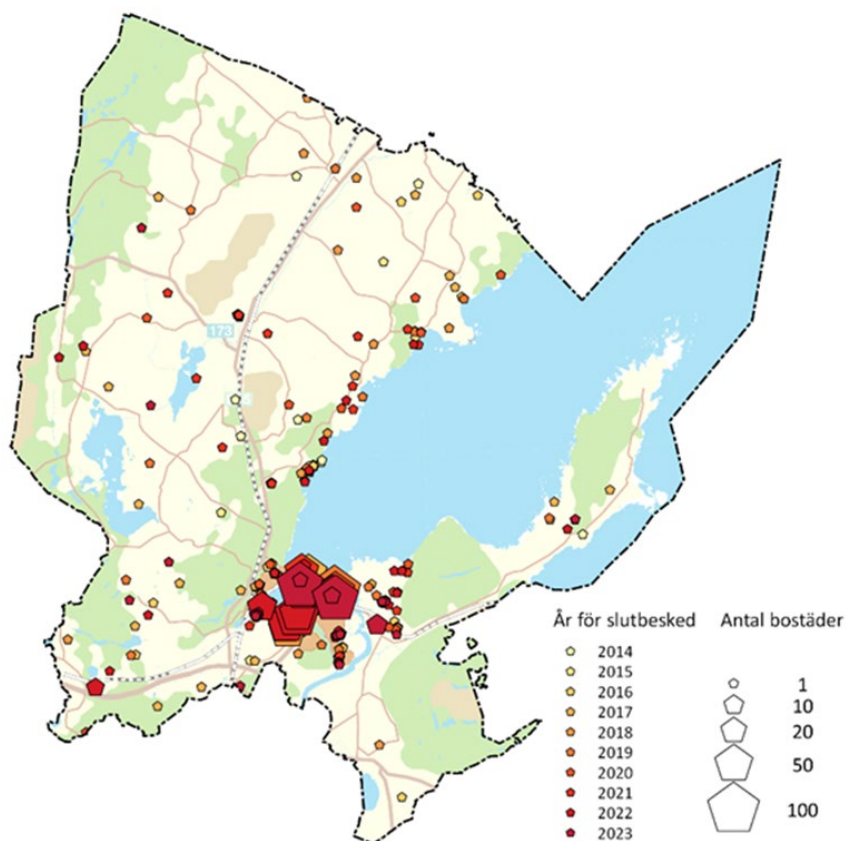
arbetslöshet jämfört med riket (6,7 procent) och länet (5,9 procent).

Den sjunkande arbetslösheten under de senaste åren är mycket positiv, men Vänersborgs kommun har fortsatt stora utmaningar vad gäller social inkludering. Andelen öppet arbetslösa är lägre än riket och i nivå med länet, men den stora skillnaden är andelen långtidsarbetslösa som deltar i program, där Vänersborg ligger på högre nivå. Arbetslösheten bland utrikesfödda var i december 2023 20,7 procent, vilket är 2,6 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period förra året. Ungdomsarbetslösheten var 10,5 procent, vilket är en minskning med 0,9 procentenheter.

Total arbetslöshet
december 2023

Kartan visar var bostäder byggts den senaste tioårsperioden:

Bostadsbyggande trots konjunkturedgång

Det pågår flera byggprojekt i kommunen och nya bostäder fortsätter växa fram, även om konjunkturen sviktar och många väljer att avvakta.

Under 2023 färdigställdes 275 bostäder vilket är ett mycket högt antal. Den absoluta merparten var lägenheter på Holmängen och centralt i Vänersborg. Villor byggdes spritt i kommunen med koncentration kring Öxnered.

I Bostadsförsörjningsplan 2021-2025 är målet satt till att bygga 200 bostäder per år under perioden och hittills har utbyggnadstakten varit betydligt högre.

Även om bostadsbygganden förväntas ligga lägre några år framåt på grund av rådande ekonomiskt läge och osäkerheter i världen ser bostadsförsörjningsplanens totala produktionsmål ut att kunna hållas. I översiktsplanen finns gott om mark för nya bostäder utpekad och kommunen har även tagit fram flera detaljplaner som väntar på att byggas ut

Uppföljning av finansiella risker

Enligt Vänersborgs kommuns finanspolicy, ska kommunen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Med god avkastning avses inte bara avkastning på placerade medel, utan också kostnaden för finansiering och upplåning. All finansiell verksamhet är förenad med risker av olika slag och nedan följer en uppföljning gentemot kommunens finanspolicy.

Koncernen lånade upp 184 mnkr under året varav kommunen stod för 149 mnkr och ABVB 30 mnkr. Låneskulden i koncernen uppgår till 2 681 mnkr på balansdagen. Kommunen tog under året upp nya lån om 149 mnkr, den totala låneskulden per 2023-12-31 uppgick till 719 mnkr. Kommunens genomsnittliga ränta under 2023 var 2,22 procent, vilket kan jämföras med 0,79 procent år 2022. Den förhållandevisa stora förändringen i ränta beror främst på att nyupplåning och låneomsättning skett till en högre räntenivå. Låneskuldens exponering mot utländsk valuta får inte överstiga 20 procent av kommunens långfristiga skuld. Då kommunen inte hade några lån i utländsk valuta fanns ingen valutakursrisk.

Den genomsnittliga vägda räntebindningstiden för kommunens lån bör vara mellan två och fyra år och får inte understiga ett år eller överstiga fem år. Räntebindningstiden för kommunens lån på balansdagen var 1,98 år. Mer än 50 procent av låneskulden, får inte ligga för räntekonvertering under varje enskilt kalenderår. Som mest ligger 35,6 procent för räntekonvertering under ett enskilt år. Mer än 50 procent av kommunens låneskuld får inte förfalla till betalning under ett enskilt kalenderår. Som mest förfaller 29,2 procent ett enskilt år. Summa likvida medel, kortfristig placering och utnyttjad checkkredit ska utgöra minst 50 procent av kortfristiga skulder. De likvida medlen och utnyttjad checkkredit utgjorde 63 procent av kortfristiga skulder vid årets slut. Kommunens likviditet var placerad hos emittenter/låntagare som är godkända enligt finanspolicy.

Koncernens borgensåtagande var 18 mnkr, en ökning med 3 mnkr jämfört med 2022. Inkluderas ställda panter på 110 mnkr uppgick förpliktelsen till 128 mnkr. Kommunens sammanlagda borgensåtagande uppgick 2023-12-31 till 1 896 mnkr,

vilket är en ökning med 35 mnkr jämfört med 2022.

Kommunens ansvarsförbindelse, mnkr	Riskgrupp	2023	2022	2021
Föreningar m.fl.	1	11,9	12,0	12,2
Nätab Biogas Brålanda	2	2,1	2,2	2,6
Fyrstads Flygplats AB	2	2,9	0,3	0,0
AB Vänersborgsbostäder	3	1 835,6	1 805,8	1 607,3
Fastighets AB Vänersborg	3	43,5	38,5	38,5
Summa		1 896,0	1 858,8	1 660,6

Borgensåtaganden till föreningar m.fl. (riskgrupp 1) uppgick till 11,9 mnkr. Dessa åtagande är förknippade med viss risk, men utgör mindre än en procent av kommunens totala borgensåtagande.

Kommunens borgensåtagande mot kommunens helägda bolag (riskgrupp 3) var totalt 1 879 mnkr. För dessa bedöms risken för att kommunen ska behöva infria sina borgensåtaganden som mycket liten. Kommunens totala borgensram för ABVB uppgår till 1 987 mnkr, denna användes 1 834 mnkr upptagna lån och 1,6 mnkr finansiell leasing. Fastighets AB Vänersborg innehar en total borgensram på 45 mnkr, varav 43,5 mnkr är utnyttjad.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 4,0 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 73 procent, är 3,2 mnkr, varav 2,1 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

För Fyrstads Flygplats AB är borgensåtagandet 3,4 mnkr. Bolaget ägs till 34 procent av kommunen och åtagandet motsvarar kommunens andel av borgensåtagandet på 10 mnkr. Vid årsskiftet var 2,9 mnkr av borgensåtagandet utnyttjat.

Kommunens pensionsåtagande

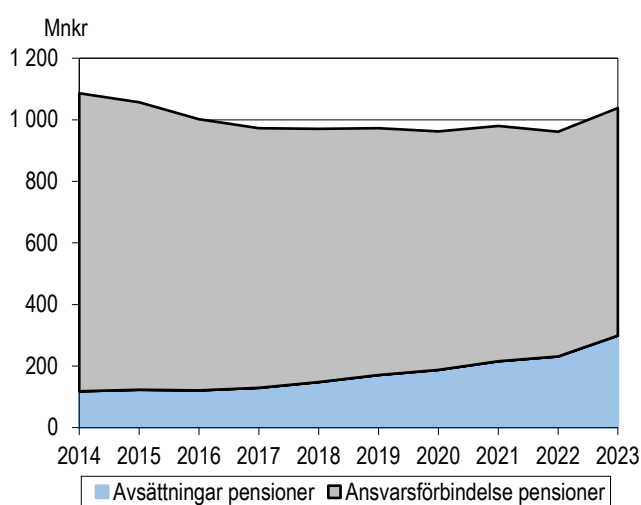
Pensionsåtagande, mnkr	2023	2022	2021
Avsättning till pensioner(skuldförda)	299	231	216
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	739	730	764
Summa	1 038	961	980

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 1 038 mnkr 2023, en ökning med 77 mnkr jämfört

med 2022. Den kraftiga ökningen beror på värdesäkring av pensionerna orsakade av den höga inflationen. Av åtagandena redovisades 299 mnkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 68 mnkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 739 mnkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en ökning med 9 mnkr jämfört med 2022. Då har 41 mnkr utbetalats men ränte- och basbeloppsuppräkningsen uppgick till 48 mnkr.

Det totala pensionsåtagandet uppgick till 1 086 mnkr år 2014 och till 1 038 mnkr år 2023. Åtagandet har minskat något varje år fram till 2021 då åtagandet ökade pga förändrat

livslängdsantagande vid beräkning av åtagandet. Föregående år minskade det totala åtagandet igen. I år har det totala åtagandet ökat med 77 mnkr. Ansvarsförbindelsen ökade med 9 mnkr inklusive löneskatt framför allt beroende på ränte- och basbeloppsuppräkningsen. Avsättningen har ökat med 68 mnkr inklusive löneskatt vilket förklaras av årets intjänande men även ökade ränte- och basbeloppsuppräkningsen. Av det totala pensionsåtagandet är endast 299 mnkr kostnadsfört och avsatt i balansräkningen. Resterande 739 mnkr kommer att belasta resultatet i takt med att pensionerna betalas ut.

Vänersborgs kommun redovisar sitt pensionsåtagande helt enligt blandmodellen, vilket innebär att endast det pensionsåtagande som uppkommit fr.o.m. 1998 finns upptaget som avsättningar i balansräkningen. Resterande pensionsåtagande, som var intjänade före 1998, redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och belastar resultatet allt eftersom de betalas ut.

Vänersborgs kommun har inte försäkrat pensionsförpliktelsen, inte heller avsatt medel till stiftelse eller andra egna förvaldade pensionsmedelsfonder. Vänersborgs kommun använder avsatta medel till investeringar och kostnadsför utbetalningarna när de uppstår i enlighet med Lagen om Kommunal Bokföring och Redovisning (LKBR). Konsolideringsgrad saknas därmed.

Händelser av väsentlig betydelse

Avsnittet syftar till att beskriva händelser av väsentlig betydelse. Kommunen står inför ett stort antal investeringar med höga investeringsutgifter.

Inför 2023 pressades kommunens ekonomi av kraftigt ökade pensionskostnader kopplade till nytt pensionsavtal och hög inflation. Årets början präglades av osäkerhet och fortsatta prisökningar samt oro för sämre konjunktur med ökad arbetslöshet. Det ledde till att de ekonomiska prognoserna var dystra och nämnderna uppmanades till ekonomisk återhållsamhet. Dock förbättrades skatteintäkterna under året och detta tillsammans med elstöd, erhållna generella statsbidrag från Socialstyrelsen gav ett högre resultat än både budgeterat och prognostiserat.

Förbättrade skatteintäkter och generella statsbidrag under året gör att kommunens resultat uppgår till 87 mnkr, vilket är 2,9 procent av skatter och generella statsbidrag. Prognoserna för skatteintäkterna förbättrades under året både för 2022 års slutavräkning och 2023 års prognoser. Intäkterna för elstöd uppgick till totalt 11 mnkr.

Nämnderna redovisar ett totalt budgetöverskott på 20 mnkr men tre nämnder redovisar mindre budgetunderskott. Kommunen har en pågående tvist med Sjöfartsverket beträffande underhåll av de öppningsbara broarna. Tvisten avser fördelningen av kostnaderna för brounderhållet och skulle avgjorts i domstol under 2023 men förhandlingen har skjutits fram till mars 2024.

Kommunens investeringar uppgick till 491 mnkr, något lägre än föregående år. Det är framför allt de större projekten såsom Holmängens skola

115 mnkr, ombyggnad av Rörviks vattenverk 50 mnkr och Skräcklans vattenverk 31 mnkr om- och tillbyggnad av Holmängens avloppsreningsverk 32 mnkr samt reovering av Dalbobron 25 mnkr som bidragit till utvecklingen. Den höga investeringsnivån har lett till en ökad upplåning med hela 149 mnkr under året vilket innebär att kommunens totala låneskuld uppgår till 719 mnkr. De nya lånen har upptagits i februari och september. Kommunen har dessutom redan i januari 2024 lånat upp ytterligare 60 mnkr.

Stiborräntan har stigit under hela 2023 och var vid ingången av året 2,9 procent och i december 4,0 procent. Detta innebär att räntekostnaderna ökat succesivt under året. Kommunens snittränta har ökat från 0,79 till 2,22 under 2023. Räntekostnaderna för banklånen har ökat med 12 mnkr under 2023. Flertalet av investeringarna är pågående vilket innebär ytterligare upplåning under kommande år. Ökande ränte- och avskrivningskostnader tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen.

Koncernens investeringsnivå och upplåning var också hög det är ju framförallt kommunen som bidrar till detta men även ABVB har en hög investeringsnivå och har lånat upp 30 mnkr under året.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning av koncernen

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelser. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman. Kommunen styr bolagen genom ägardirektiv och bolagens styrelser ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Styrning av Vänersborgs kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om regler för mål- och resultatstyrning. Styrmodellen innebär att styrning sker med hjälp av vision, inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna.

Mål och resultatstyrning

Det målinriktade arbetet i kommunen utgår från kommunfullmäktiges vision. För att stödja visionen använder sig kommunen av målstyrning. Målkedjan ska tydligt följas från fullmäktige via nämnderna till den enskilda enheten.

Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

Kommunfullmäktige har fastställt kommunens vision. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Vänersborgs kommuns vision

”Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet”

Vänersborgs styrmodell omfattar också Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling. Inriktningsmålen länkas till de globala mål som tydligast anknyter till inriktningsmålens innebörd och riktning.

Vänersborgs kommun mäter och analyserar sin förflyttning inom FN:s globala mål, via de globala målens koppling till kommunfullmäktiges inriktningsmål, med hjälp av de nyckeltal som Sveriges kommuner och regioner har utformat inom vart och ett av de globala målen. En målsättning med önskvärd förflyttning anges för planperioden. I kommunens Mål- och resursplan 2023–2025 har en målsättning på i vilken omfattning denna förflyttning ska ske under 2023 uttryckts.

Under 2023 har fullmäktige fattat beslut om en ny styrmodell som gäller från 2025.

Styrmodellens årshjul

I Vänersborg tillämpas en tidig budgetprocess med start i januari och beslut om mål- och resursplan (budget) i juni. Den tidiga tidsplanen möjliggör förvaltningarnas fortsatta arbete med verksamhetsplanen som sker under hösten. De hålltider som fullmäktige, kommunstyrelsen/nämnder samt verksamheter ska förhålla sig till återfinns i styrmodellens årshjul.

Mål- och resursplan

Mål- och resursplanen är kommunens styrande dokument för mål och ekonomi, som innehåller vision, inriktningsmål, förväntade resultat,

budget och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. När mål- och resursplanen är antagen av kommunfullmäktige planerar förvaltningarna aktiviteter till sina respektive nämnders verksamhetsplaner.

Tidsplanen för budgetarbetet fastställs av kommunstyrelsen. Arbetet med mål- och resursplan sker i två steg, där kommunstyrelsen fastställer anvisningar och ekonomiska ramar till nämnderna i februari. Därefter fastställer kommunfullmäktige budget och de förväntade resultaten i beslut om mål- och resursplan i juni.

Uppdragsdialogen

Uppdragsdialog med nämnderna om mål- och resursplanen sker i den årliga budgetberedningen. Där förtydligas kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndernas förväntade resultat stäms av utifrån inriktningsmålen. De förväntade resultaten fastställs sedan i beslut om mål- och resursplan.

Uppföljning och analys

Under året görs delårsrapporter efter april och augusti, samt årsredovisning för helåret. Den startar med rapportering av aktiviteter och resultatuppfyllelse inom förvaltningarna. Där sker analys, vidtas åtgärder för resultatuppfyllelse och sammanställs rapporter till nämnderna respektive kommunstyrelsen. Nämnderna och kommunstyrelsen följer upp inriktningsmålen och resultaten och rapporterar till fullmäktige. Kommunfullmäktige får återrapportering av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. I delårsrapporterna och årsredovisningen ingår en finansiell analys och nämndernas ekonomiska redovisning.

Arbete med internkontroll

Det övergripande syftet med internkontroll är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. I Vänersborgs kommun finns ett reglemente antaget av fullmäktige och anvisningar till reglementet antagna av kommunstyrelsen som förtydligar ansvaret för den interna kontrollen.

I syfte att upprätta en kvalitativ internkontrollplan genomförs risk- och väsentlighetsanalyser i alla förvaltningar. Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Väsentlighetsbedömningen innebär att bedöma vilka konsekvenser eventuella brister kan medföra. Varje nämnd antar årligen internkontrollplaner som innehåller både kommungemensamma granskningsområden och nämnds specifika områden för nämndens verksamhet. Eftersom kommunstyrelseförvaltningens processer ofta berör övriga förvaltningar har de kommungemensamma kontrollområdena valts utifrån kommunstyrelsens riskbedömning. Resultatet från granskningarna enligt internkontrollplanen sammanställs och rapporteras till nämnden. Utöver beslutade internkontrollplaner görs även årliga granskningar av till exempel systembehörigheter, registrerade beslutsattestanter och inventering av anläggningstillgångar. Nämndernas rapporter delges kommunstyrelsen efter att respektive nämnd behandlat rapporten. En kommungemensam arbetsgrupp samordnar arbetet.

För 2023 utsågs två kommungemensamma granskningsområden. Granskning av att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar uppfylls, detta gjordes genom stickprovskontroller på att rehabiliteringsplaner upprättas samt kontroll av vad som hänt i rehabiliteringsärenden. Resultatet visade att dokumentationen i rehabiliteringsärenden ibland är bristfälliga. Granskning av att kommunen följer lagar och rutiner gällande utdrag ur belastningsregistret samt att anställningshandlingar sparas i personalakten. Resultatet visade att anställningsdokument inte alltid skickas in för att sparas i personalakten. Alla nämnder utser sedan nämnds specifika kontrollområden som kan variera i antal. Alla nämnderna har utfört internkontroll enligt kommunfullmäktiges reglemente. Uppföljning av mål görs i delårsrapporter och i årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I god ekonomisk hushållning ingår uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, måluppfyllelse och finansiell analys.

Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Kommunens vision fastställdes av kommunfullmäktige i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är ledstjärnan för all kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

För att konkretisera visionen tar kommunfullmäktige fram inriktningsmål för vad som ska uppnås. De nuvarande inriktningsmålen är antagna för perioden 2023-2026. Under året görs delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Den sammanvägda bedömningen för 2023 är att fyra inriktningsmål är uppnådda och ett delvis uppnått.

Inriktningsmål	Utfall 2023	Prognos augusti	Prognos april	Måluppfyllelse förväntade resultat
Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	●	●	●	 1 st ■ 5 st ◆ 8 st ●
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	◆	◆	◆	 1 st ■ 2 st ◆ 4 st ●
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	●	●	●	 2 st ■ 3 st ◆ 5 st ●
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag	●	●	●	 3 st ■ 3 st ◆ 11 st ●
Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv	●	●	●	 2 st ■ 2 st ◆ 6 st ●

Målavstämning

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

● Uppnås

Arbetslösheten har i Vänersborg minskat kontinuerligt under en tvåårsperiod, från 9,2 procent i oktober 2021 till 7 i oktober 2023. Sysselsättningsgraden för invånare mellan 20 och 64 år ökar samtidigt som långtidsarbetslösheten för 25 till 64-åringar minskar. Samverkan över både förvaltnings- och organisationsgränser har bland annat lett till bättre anpassad utbildningsutformning. En särskild satsning som påbörjades under året är arbetssättet Breddad rekrytering med pilotprojekt inom socialförvaltningen. Det senaste decenniet har andelen invånare med låg ekonomisk standard ökat, med ett något lägre resultat vid senaste utfallet. Antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd minskar för andra året i rad, främst i gruppen med långvarigt försörjningsstöd. Skillnaden mellan 2022-2023 är mer marginell än tidigare och en förklaring till det är att arbetsmarknadsenheten under 2023 har haft mer begränsade resurser i jämförelse med 2022. Även antalet unga hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat stadigt de senaste åren.

Årets utfall av delaktighetsindex är detsamma som föregående år (69) och resultatet innebär en placering mycket nära de 25 procent bästa kommunerna. Invånarnas inflytande och delaktighet pekas ut som prioriterade verktyg i kommunens uppdaterade styr- och ledningsmodell. Invånardialoger med ca 650 ungdomar i åldern 13-19 år har genomförts under våren. Likaså har invånardialoger skett i utformningen av strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättningar och i utformningen av en friluftstrategi. I detaljplan för Sportcentrum och Torpaområdet har olika insatser genomförts för att fånga invånarnas åsikter. Projektet "Våra rum" har involverat barn och unga om hur Brålanda centrum kan utvecklas och se ut i framtiden. Verksamheterna Ungkultur Timjan och fritidsgårdarna har påbörjat HBTQ-certifiering och HBTQAI-mötesplats har startats. För att öka andelen flickor som besöker fritidsgårdarna har exempelvis en danssal utformats och särskilda tjejkvällar erbjudits. Insatserna har lett till att andelen besökande flickor har ökat något. Fritidsbankens har flyttats och

drivs i fritidsgårdarnas regi för mer synlig placering samt utökade öppettider. Verksamheten på Musik- o kulturskolan är från och med 2023 avgiftsfri och personalen har arbetat uppsökande på bland annat kommunens fritidshem. Det har bidragit till att andelen inskrivna barn i verksamheten ökat.

Det långsiktiga förebyggande arbetet fortsätter och under året har bland annat drogförebyggande insatser och inkluderande aktiviteter som exempelvis Lussebandy, Aqua Blå, Subkult, Bouletterning genomförts för att stärka den mellanmänskliga tilliten och tillhörigheten. Årets breda program inom konceptet Sommarscen har varit geografiskt spritt över hela kommunen, både på offentliga platser och i verksamheter som äldreboenden och fritidshem. Sommarscen genomförde även nya typer av arrangemang, som Super-duper-allång riktad till personer med funktionsnedsättningar. Skridskodisco arrangerades i Vänersborgs arena och lockade drygt 1300 besökare. Bostäder planeras i de pågående detaljplanerna för Södra Sanden, Nabbensberg Västra och Penséen. Under året insatser gjorts för att underhålla och medvetandegöra de allmänna träningsmöjligheter som vi redan har i kommunen. Bland annat har utegymmet i Brålanda renoverats och över 500 meter vandringsled vid Önafors och Dalbostigen har röjts upp och tillgängligheten har ökats. "Utveckling av Kastanjeparken" är ett exempel på trygghetsskapande projekt. Dialog med invånare hölls i syfte att lyssna in invånarnas synpunkter samt utveckla en mötesplats för ökad trygghet. Omfattande insatser har gjorts för att uppmärksamma våld i nära relationer, bland annat inom ramen för arbetsplatsträffar, särskild *Våld i nära relationer-kampanj* och förebyggande informationsarbete.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

◆ Uppnås delvis

Både andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram med Vänersborg som hemkommun liksom elever på kommunala grundskolor minskade något jämfört med föregående läsår.

En utmaning framöver är att elevgruppen som läsåret 2022/2023 gick ur årskurs 6 i kommunala grundskolor hade motsvarande

gymnasiebehörighet på 71 procent. Däremot har andelen gymnasieelever med fullföljda studier inom fyra år ökat. Sammantaget har andelen ökat från 67,5 till 75,1 procent mellan 2022 och 2023. Elever på högskoleförberedande program har ökat sina resultat, framförallt flickor. Även på introduktionsprogrammet har flickorna ökat sina resultat. Andelen barn i förskolan ökar; 2023 var i genomsnitt 90 procent av barnen boende i kommunen inskrivna. För år 2022 var motsvarande siffra 87,1 procent.

Ett stort arbete har genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd med extra fokus på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Detta arbete har bidragit till att öka andelen med gymnasiebehörighet från 79 procent vårterminen årskurs 6 till 82,5 procent vårterminen årskurs 9. Andelen elever med frånvaroproblematik är fortsatt högre än före pandemin och elever med annat modersmål än svenska lyckas inte i samma utsträckning som elever med svenska som modersmål att nå behörighet. Arbetet med uppsökande verksamhet för att informera om förskolan och öka vårdnadshavares kunskap om förskolans betydelse har bedrivits under året. Familjecentralen Sirius är en viktig mötesplats där vårdnadshavare får information om vikten av utbildning i tidig ålder. Under året har lagändringen i skollagen om ett särskilt erbjudande om plats i förskola implementerats och resulterat i ytterligare placeringar i förskolan.

Inom förskolan och årskurs 7 till 9 har barn och elevers upplevda trygghet i lärmiljön ökat jämfört med förra året. För årskurs F-6 har elevernas upplevda trygghet i lärmiljön minskat jämfört med förra året. Förskolans organisering i mindre barngrupper beskrivs ge en lugn och trygg lärmiljö. Elevernas delaktighet i arbetet med lärmiljöer och mot diskriminering och kränkande behandling bedöms inom grundskolan bidra till trygghet i lärmiljön. Trygghetsmätningen *Trygg skolväg* tyder inte på att otryggheten är särskilt stor och ingen skola stack ut särskilt. Från enkätsvaren kan man ändå se exempel på när otrygghet kunde upplevas. Svaren ligger till grund för de åtgärder som genomförts under nästkommande år.

För att få fler högstadie- och gymnasieelever att besöka skolrestaurangerna har en nulägesanalys av elevnärvaro tagits fram och måltidspersonalen

arbetat med att bjuda in till matsalen och uppmana elever att komma och prova. Stora skillnader av besöksnärvaro mellan månaderna noterades; fler besöker skolrestaurangen i under höstterminen än vårterminen från och med maj, en ökning från 3 till 7,5 procentenheter för de olika kostområdena. Utifrån nuläge ska orsaker analyseras. Forskning har visat att elever som mår bättre på grund av bra mat i skolan presterar bättre och ofta har ett lugnare beteende.

Av gruppen unga som varken arbetar eller studerar har ungefär var femte återgått till studier, vilket är samma omfattning som föregående år. I gruppen är det fler unga som lider av psykisk ohälsa och har ofta dåliga erfarenheter av studier. Detta medför ett ökat behov av sammanhållen utbildning med stor flexibilitet och individuell studietakt.

Vänernborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

● Uppnås

Vänernborgs kommun har som målsättning att minst 60 procent av inköpta livsmedel ska vara ekologiska, i enlighet med den nationella livsmedelsstrategin. På grund av de höga livsmedelspriserna och de budgetunderskott verksamheten tampats med uppnås inte målet. Mer konventionella livsmedel har under året köpts in för att spara in medel. Genomsnittskommunen köper in 29 procent ekologiska livsmedel och Vänernborg 21 procent. Detta innebär att Vänernborg hamnar bland de 25 procent kommuner med lägst andel ekologiska livsmedel. Dessbättre visar data hittills att klimatpåverkan från samhällsbyggnadsnämndens livsmedelsinköp ligger under 1,7 koldioxidkvalenter (enligt Västra Götalands klimatlöften). Till och med november låg siffran på 1,64. Bra menyplanering ligger till grund för resultatet liksom att ersätta viss del av proteinet i maträtterna till vegetabiliskt protein. Hållbar konsumtion och återbruk uppmuntras via kommunens verksamheter såsom bibliotekens utlån av media, fritidsbanken, användande av Remöblera samt utlåningsverksamhet av verktyg, symaskiner, pysselpåsar mm via unglkultur Timjan. En allt större andel av socialförvaltningens inköp kategoriseras som miljöklassade.

Informationsinsatser har gjorts för att öka cyklandet och minska bilåkande. Bland annat har

kommunen sponsrat Trafikkalendern samt drivit en cykelkampanj via de digitala skyltarna vid infarterna till Vänersborg. Vänersborg har en nationellt sett hög andel meter cykelväg per invånare och har i flera år legat bland de 25 % av kommunerna med högst andel. År 2022 vann Vänersborg första pris (bland kommuner färre än 50 000 invånare) i Cykelfrämjandets nöjdhetsundersökning Cyklistvelometer. Nya nöjdhetmätningar på området presenteras under 2024. Andra insatser som gjorts under året för hållbara val är Hållbarhetsveckan, som syftade till att sprida kunskap om Agenda 2030 och visa upp kommunens hållbarhetsarbete. Invigningshelgen blev mycket framgångsrik, med 4 000 besökare. Intresset för projektet industriell symbios har varit tydligt bland företagen. Kommunen fanns representerad vid Bomässan för att bland annat informera om de nya flerfackssopkärnen som införs med start 2024. Vidare delades Miljöalmanackan för 2023 ut till alla hushåll i december. Almanackan innehåller information om sopsortering och återvinning, miljösäkerhet vid eldning, med mera. Vad gäller insamlat kommunalt avfall ligger Vänersborg nära att vara bland de 25 % bästa kommunerna. Rikssnitt är 466 kg/inv. (2022) och Vänersborg ligger på 414 kg/inv. (2022). Stort fokus på information om hur man sorterar ligger till grund för resultaten.

Bostäder som färdigställda under året ligger till stor del i kollektivtrafikhöga områden, vilket leder till en ökad befolkning i dessa områden. Ett stort antal bostäder finns också med i pågående detaljplaner i centrala Vänersborg, Öxnered, Nabbensberg och Brålanda. Arbetet med egeninitierad tillsyn av förorenade områden inleddes under 2022 där en stor del av arbetet bestod av att ta fram en handlingsplan. Under 2023 har arbetet med tillsyn utökats och hittills har tre ärenden inom området startats upp under året. Årets förhandsdebiterade tillsyn har utförts till 100%. Den tillsynsskuld som finns sedan tidigare har dock inte kunnat arbetas ned till noll under året.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

● Uppnås

En rad olika brukarundersökningar inom stöd och omsorg görs årligen, för att bedöma omsorgens kvalitet, brukarnas upplevelser och jämförelser med övriga kommuners arbete. Årets utfall visar bland annat på att 93 procent av vårdtagarna inom särskilt boende är nöjda med personalens bemötande och förtroendet för personalen är hög. Likaså visar resultaten i brukarundersökningar inom daglig verksamhet och individ- och familjeomsorg på goda omdömen. Vänersborg ökar stort i nöjdhet i företagarnas betyg på service och bemötande i svenskt näringslivs undersökning av företagsklimat. 2023 hamnade betyget högre än rikssnittet för första gången på många år. Kommunen presterar också fortsatt högt i företagens enkätundersökning Insikt. I delområdena miljö, livsmedel och avlopp visar Vänersborgs på höga resultat. Delområdet bygglov fick ett något lägre betyg än tidigare. Genomsnittlig handläggningstid för bygglovsärenden ökar från 5,3 veckor 2022 till 5,9 veckor 2023, till stor del på grund av vakanser i början av året.

Omfattande utveckling inom idrottsanläggningarna har skett genom inköp av nya maskiner, dränering av fotbolls- och tennisplaner, nya staket och asfaltering runt vissa anläggningar, kompetensutveckling med mera. Beslut om ny ungdomsavgift för att gynna junioridrott har fattats under året. Kommunen har bytt ut 2 procent av LED-armaturer, enligt plan. Fokus har legat på stråk där barn rör sig. Ett målinriktat arbete med att minska det akuta fastighetsunderhållet till förmån för det nödvändiga planerade underhållet har pågått under året. Det akuta fastighetsunderhållet har dock varit högre än målsättningen vilket beror på att det inte finns tillräckliga finansiella resurser för att kunna utföra det nödvändiga planerade underhållet.

Nya e-tjänster, olika tekniska metoder samt metodstöd har utvecklats inom socialförvaltningen för att åstadkomma digital verksamhetsutveckling och öka självständigheten hos brukare. Nya projekt såsom fjärrtillsyn nattetid inom hemtjänst och korttidsboende samt läkemedelsgivning via robot inom hemtjänst och boendestöd inom socialpsykiatrin har påbörjats under hösten. Biblioteken har etablerat samarbetet med biblioteken i Fyrstad, med gemensam katalog och hemsida. Det tillgängliggör ett utökat utbud av media till invånarna. Genom Rådet för hälsa och social hållbarhet har it-pedagog anställts under året för att motverka digitalt utanförskap.

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

● Uppnås

Det totala kommunindexet för HME (hållbart medarbetarengagemang) har förbättrats från förra året, från 78 till 79. HME är uppdelat på tre områden och det området som har utvecklats mest positivt är styrning och framför allt att medarbetarna upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål, vilket visar att årets handlingsplan givit effekt. Andelen ambassadörer (de som fyllt i 9 eller 10 på en tiogradig skala huruvida personen rekommenderar sin arbetsplats) är 46 procent, vilket trots att det är ett högt resultat, är något sämre än föregående års mätning. I samtliga förvaltningar sker analys av resultaten och utformning av handlingsplaner för att främja ett hållbart medarbetarengagemang. Exempelvis har barn- och utbildningsförvaltningen arbetat fram en kompetensförsörjningsplan med stöd av HR-partners med utgångspunkt i SKR:s nio strategier för kompetensförsörjning, Suntarbetslivs friskfaktorer samt HÖK 21 (Huvudöverenskommelse).

För att öka attraktiviteten som arbetsgivare har kommungemensamma aktiviteter såsom *Arbetsmiljödagar* genomförts för kommunens alla chefer och skyddsombud i syfte att kontinuerligt utveckla arbetsmiljön. Även genomförda personalklubbsinsatser har varit betydelsefulla.

Sjukfrånvaron för kommunen som helhet har sjunkit, från 10,3 till 9,3 procent. Den positiva utvecklingen gäller för både kvinnor och män. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan åren beror till största del på den exceptionellt höga sjukfrånvaron under januari 2022. Därefter har sjukfrånvaron för 2023 legat lite under föregående år förutom i mars och november då den legat något över. Arbetet med att påverka nivån på sjukfrånvaron är ett långsiktigt och pågående arbete. En mer djupgående analys av orsakerna till sjukfrånvaron har under hösten presenterats för kommunstyrelsen. Bilden är alltmer komplex där samhällsfaktorer som trygghet, arbetslöshet och familjesituation verkar påverka kommunens sjukfrånvaro. Det har under året skett utbildningsinsatser, utveckling av rehabiliteringsprocessen, utveckling av det digitala stödet, karriärväxling, internkontroll samt översyn av styrande och stödjande

Uppföljning av Agenda 2030

Inledning

De globala målen genomförande på lokal nivå omfattas till stor del, direkt och indirekt, av det kommunala välfärdsuppdraget. Det innebär bland annat att Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är integrerade i Vänersborgs kommuns styrning och är vägledande i planerings- och utvecklingsarbeten. Inriktningsmålen länkas till de globala mål som tydligast anknyter till inriktningsmålen innebörd och riktning.

Vänersborgs kommun mäter och analyserar sin förflyttning inom FN:s globala mål, via de globala målen koppling till kommunfullmäktiges inriktningsmål, med hjälp av de nyckeltal som Sveriges kommuner och regioner har utformat inom vart och ett av de globala målen. En målsättning med önskvärd förflyttning anges för planperioden. I kommunens Mål- och resursplan 2023–2025 har en målsättning på i vilken omfattning denna förflyttning ska ske under 2023 uttryckts.

En övergripande sammanställning av Vänersborgs utfall på de nyckeltal som är knutna till de globala målen för hållbar utveckling görs här. Rådet för kommunala analyser har under 2023 gjort en översyn över de nyckeltal som är knutna till Agenda 2030. Översynen resulterade i att 12 nyckeltal togs bort, 33 nyckeltal tillkom och 48 behölls från tidigare. Detta innebär att förflyttningar utifrån tidigare angivna uppdelningar av de globala målen kopplat till inriktningsmål inte till fullo är görbart.

Sammanställningen efterföljs av en mer fördjupad beskrivning av utfall per varje globalt mål samt analys över resultaten i form av kortare intervjufilmer.

Vänersborgs kommuns resultat når upp till 2023 års målsättning med de globala målen vad gäller *Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier*. Vad gäller resultaten för de övriga inriktningsmålen, når Vänersborgs kommun inte upp till målsättningen.

Vad gäller inriktningsmålet *Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv*, var målsättningen att medarbetarengagemanget (HME) skulle uppnå 79 för 2023 och att sjukfrånvaron skulle hamna på 9 procent. Medarbetarengagemanget förbättrades enligt målsättning och sjukfrånvaron sjönk (från 10,3 till 9,3 procent) till att nästan nå målsättningen.

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Placering	Utgångsläge	Procentuell fördelning	Målsättning 2023	Procentuell fördelning	Resultat 2023	Procentuell fördelning
50 % mitten	19	70,3	20	74	23	59
25 % sämsta	7	26	3	11	11	28
25 % bästa	1	3,7	4	15	5	13

Tillkomna nyckeltal

18 nyckeltal har tillkommit varav tre till mål 1, ett till mål 2, fem till mål 3, tre till mål 5, ett till mål 8, 10 och 16 och tre till mål 11. Av de nytillkomna presterar Vänersborg åtta gula, tre gröna och fyra röda. De röda utfallen motsvarar verkställda vräkningar (som 2022 berörde fem andelen stillasittande invånare, sjukpenningtalen och arbetsplatsolyckor. De gröna utfallen motsvarar andelen elever i årskurs åtta som upplever att det är lätt att få hjälp av elevhälsan, nytillkomna bostäder i kollektivtrafiken och antal meter cykelväg per invånare i kommunen.

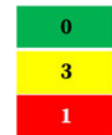
Befintliga nyckeltal

Av de befintliga nyckeltalen presterar Vänersborg tolv gula, två gröna och fyra röda. De röda utfallen motsvarar andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, som förvisso minskat de senaste två åren, men trots det befinner sig bland de högsta i landet. Andelen invånare med gott psykiskt välbefinnande har ökat något från föregående år, är fortsatt bland de lägsta i Sverige. Även om långtidsarbetslösheten minskat över tid, är fortfarande bland de högsta i Sverige. Slutligen var valdeltagandet i de valdistrikten med valdeltagande bland de lägsta i Sverige. Fallskadorna har minskat och är bland de lägsta i Sverige och kvinnors medianinkomst som andel av männens är bland de högsta i Sverige, även om den sjunkit lite jämfört med föregående år.

Omformulerade nyckeltal

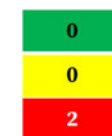
Av de omformulerade nyckeltalen presenterar Vänersborg tre gula och en röd. Från att mäta andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll, mäts nu andel barn med låg ekonomisk standard. Här har Vänersborg förflyttat sig från röd till gul och minskat en procentenhet (till 24). Från att mäta enbart fetma, nu också övervikt i nyckeltalet. Andelen med övervikt eller fetma har ökat stadigt, men Vänersborg placerar sig fortsatt bland mitten. Tidigare mättes förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel. Då tidsspannet 4–6 år uppfattades vara för kort, tas nu totalen in i stället, dessutom inkluderas studerande. Andelen har ökat i Vänersborg, men inte i samma takt som övriga Sverige, varför utfallet blir rött.

Nyckeltalet som mäter andelen invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar ersatte det tidigare som inkluderade invånare 17–24 år. Andelen har minskat och utfallet är inom genomsnittet.

Flyttade nyckeltal

Från mål 16 till 11 kom nyckeltalet om andelen invånare som avstår från att gå ut ensam. Andelen är bland de högsta i Sverige. Från mål 10 till 16 flyttades nyckeltalet om andelen invånarna som saknar tillit till andra. Även här är Vänersborgs nivåer bland de högsta i Sverige.

Bedömning

Vänersborgs kommun når inte upp till målsättningen. Även om andelen gröna placeringar har ökat markant, har även andelen röda placeringar ökat.

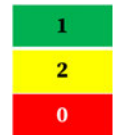
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Placering	Utgångsläge	Procentuell fördelning	Målsättning 2023	Procentuell fördelning	Resultat 2023	Procentuell fördelning
50 % mitten	4	67	4	67	6	75
25 % sämsta	2	33,3	1	16,7	0	
25 % bästa	0	0	1	16,7	2	25

Tillkomna nyckeltal

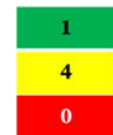
Fyra nyckeltal har tillkommit målet; elever i åk tre som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, elever i årskurs åtta som känner sig trygga i skolan, personer 16–20 år i kommunens aktivitetsansvar och kursdeltagare i komvux som avslutat med godkända betyg. Ett nyckeltal har utgått; elever i årskurs nio som känner sig trygga i skolan.

Andelen elever i årskurs tre som klarar svenskaproven har varierat över tid. Sedan 2018 har andelen sjunkit stadigt, men trenden kan ha vänt i och med årets resultat. Andelen unga i kommunens aktivitetsansvar har minskat stadigt. Det saknas siffror över kursdeltagare i komvux för Vänersborgs kommun.

Befintliga nyckeltal

Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år har ökat och ligger nu i mittenspannet. Andelen barn som är inskrivna i förskolan har ökat påtagligt och Vänersborg har förflyttat sig till de högsta i Sverige. Andelen ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter avslutad gymnasieutbildning har ökat ganska kraftigt jämfört med föregående år (2021–2022), och andelen invånare med eftergymnasial utbildning har också ökat. Däremot har andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram minskat lite drygt två procentenheter.

Bedömning

Vänersborgs kommun når upp till målsättningen. Andelen gröna placeringar har inte bara nått upp till, utan överstigit önskat läge liksom andel röda.

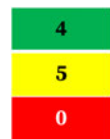
Vänersborgs kommun är en ekologisk hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Placering	Utgångsläge	Procentuell fördelning	Målsättning 2023	Procentuell fördelning	Resultat 2023	Procentuell fördelning
50 % mitten	10	40	8	32	15	48
25 % sämsta	5	20	4	16	6	19
25 % bästa	10	40	13	52	10	32

Tillkomna nyckeltal

Tolv nyckeltal har tillkommit varav 1 till mål 2, 9 och 12, två till mål 7, tre till mål 11 och fyra till mål 15. Två av dessa saknar siffror och en saknar jämförelse. Av övriga tillkomna nyckeltal presterar Vänersborg gult i fem och grönt i fyra. Andelen nytillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge är bland de högsta i Sverige. Antal meter cykelväg i kommunen per invånare likaså. Vänersborgs kommun har en hög andel skyddad landareal, liksom andel slåtteräng.

Befintliga nyckeltal

Av de befintliga nyckeltalen presterar Vänersborg fem röda placeringar, åtta gula och sex gröna. De röda placeringarna är fortsatt bristen på vattentäcker med vattenskyddsområde och sjöar med god ekologisk status. Slutanvändningen totalt av energi inom det geografiska området är fortsatt bland de högsta i landet. Andelen ekologiska livsmedel är densamma som föregående år, vilket fortsatt innebär en röd placering. Likaså innebär industrins utsläpp av växthusgaser att Vänersborg hamnar bland de kommunerna med högst utsläpp.

Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status är fortsatt 100 procent och innebär grön placering, fjärrvärmeproduktionen av förnybara energikällor är också 100 procentig och grön, andelen befolkning i kollektivtrafiknära läge är fortsatt bland de högsta och kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning är högt. Slutligen presterar Vänersborg högt vad gäller såväl fossiloberoende bilar i det geografiska området som fossiloberoende fordon i kommunorganisationen.

Bedömning

Målsättningen för 2023 nås inte. Andelen gröna placeringar har minskat och andelen röda placeringar ökat.

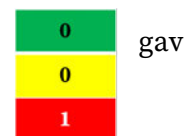
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Placering	Utgångsläge	Procentuell fördelning	Målsättning 2023	Procentuell fördelning	Resultat 2023	Procentuell fördelning
50 % mitten	4	67	4	67	4	57
25 % sämsta	1	16	0	0	2	28
25 % bästa	1	16	2	33	1	14

Tillkomna nyckeltal

Två nyckeltal har tillkommit, ett till vardera mål. Utfallet på antalet arbetsplatsolyckor Vänersborg en röd placering. Antalet elbilsladdpunkter saknar uppgift.

gav

Befintliga nyckeltal

Andelen sysselsatta har ökat i Vänersborg och gått från röd till gul placering nationellt. Tillgången till bredband har ökat, medan företagsklimatsbetyget liksom andelen befolkning i kollektivtrafiknära områden minskat något. Andelen invånare 16-24 som varken arbetar eller studerar har successivt sjunkit.

Bedömning

Målsättningen för 2023 nås inte. Andelen röda placeringar har ökat och andelen gröna placeringar har det inte.

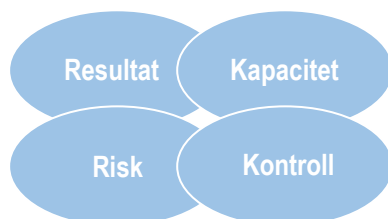

Finansiell analys

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta.

Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt? Vilken betalningsberedskap finns?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer?

Avsikten med analysen är att identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR. I Vänersborgs koncern ingår, förutom kommunen, Kunskapsförbundet Väst (KFV), AB Vänersborgsbostäder (ABVB) och Fastighets AB Vänersborg (FABV). För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

Koncernens resultat är positivt

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 97 mnkr. Koncernens resultat 2022 uppgick till 195 mnkr. Kommunens resultat 2023 uppgick till 87 mnkr, ABVB till 10 mnkr, Kunskapsförbundets Väst 4 mnkr och Fastighets AB 1 mnkr. Skillnader i bolagens resultat och koncernens beror på elimineringar som görs till följd av interna köp och försäljningar, ägarandel samt skillnader i redovisningsprinciper.

Kommunens resultat är positivt

Kommunens resultat för 2023 på 87 mnkr motsvarar 2,9 procent av periodens skatter och generella statsbidrag. I årets resultat ingår elstöd på 11 mnkr och exploateringsintäkter från tomtförsäljning på 5 mnkr.

Resultatet föregående år var 180 mnkr. Årets resultat är 93 mnkr lägre än föregående år men 82 mnkr högre än budget. Nämnderna redovisade överskott med 20 mnkr och finansförvaltningens nettokostnader ett överskott med 18 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag var 51 mnkr högre än budget. Finansnettot var 5 mnkr sämre än budget.

Kommunens resultatmål uppnås

Finansiellt mål för kommunen

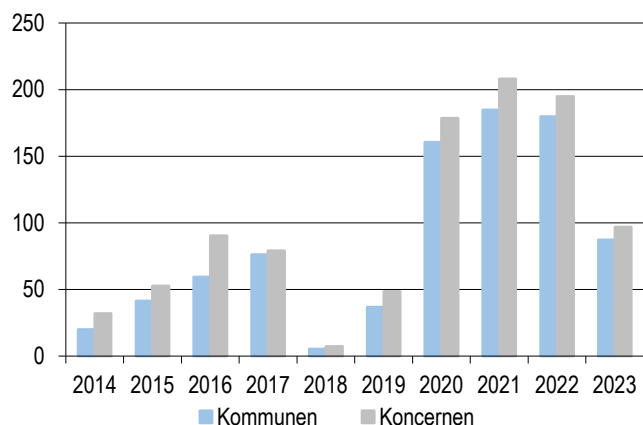
Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

Enligt kommunens finansiella mål ska årets resultat uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska bära sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Kommunens resultat motsvarade 2,9 % av skatter och generella statsbidrag, vilket innebär att kommunens finansiella resultatmål uppnåddes för 2023.

Kommunens resultat	2023	2022	2021
Årets resultat, mnkr	87,2	179,7	184,7
Årets resultat / skatter och generella statsbidrag, %	2,9	6,4	6,8

Årets resultat 2014-2023

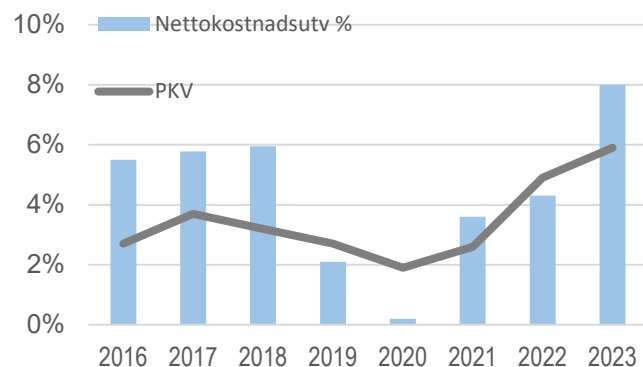

Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Mellan 2022 och 2023 är nettokostnadsökningen 7,5 procent i koncernen och 8,0 procent i kommunen. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Procent			
	2023	2022	2021
Skatte- och statsbidragsutveckling	5,2	3,9	4,2
Nettokostnadsutveckling	8,0	4,3	3,6

Totalt uppgick skatteintäkterna och de generella statsbidragen till 2 966 mnkr 2023, vilket var en ökning med 146 mnkr eller 5,2 procent jämfört med 2022. Totalt uppgick kommunens nettokostnader till 2 848 mnkr 2023, vilket var en ökning med 210 mnkr eller 8,0 procent jämfört med 2022. Ökningen är till stor del kopplad till den höga inflationen som lett till ökade pensionskostnader och höjda priser för varor och tjänster. Skatte- och statsbidragsutvecklingen är därmed betydligt lägre än nettokostnadsökningen.

Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) är ett index som viktat priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet. PKV för 2023 är en prognos. Jämförs kommunens kostnadsutveckling med PKV för 2023 är kommunens nettokostnadsutveckling betydligt högre än PKV.

Utveckling av verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkterna har minskat med två procent i kommunen och en procent i koncernen. Det är i huvudsak kommunens exploateringsintäkter som minskat.

Av koncernens lönekostnader på 1 554 mnkr avsåg 91 procent lönekostnader i kommunen. Personalkostnaderna i kommunen uppgick till 1 871 mnkr, vilket var en ökning med 75 mnkr jämfört med 2022. Ökningen förklaras framför allt av ökade kostnader för månadslöner. Däremot har både timlönekostnader och sjuklönekostnader sjunkit. Löneökningen uppgick till c:a 3,53 procent.

Pensionskostnaderna i kommunen redovisades till 228 mnkr, en ökning med 73 mnkr. Ökningen förklaras av att förändringen av avsättningen till FÅP (förmånsbestämd ålderspension) har ökat kraftigt jämfört med föregående år. Denna ökning förklaras av den höga inflationen. Även kostnaderna för den avgiftsbestämda pensionen har ökat kraftigt vilket förklaras av det nya pensionsavtalet som gäller från 2023.

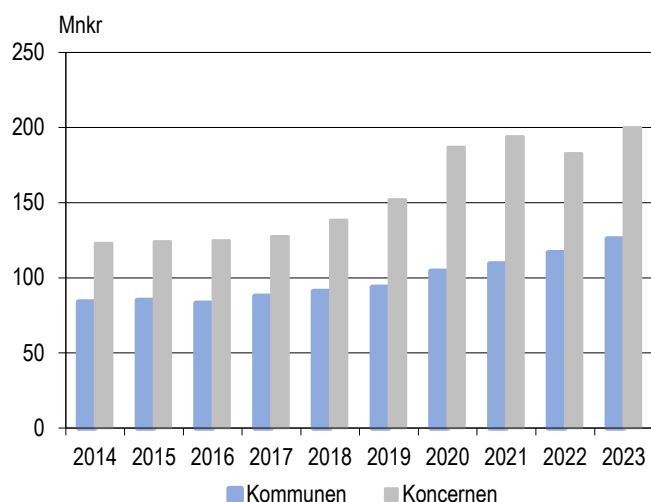
Köp av huvudverksamhet uppgick till 540 mnkr för kommunen, en ökning med 42 mnkr. Av ökningen återfinns 18 mnkr på socialnämnden, vilket förklaras av fler och dyrare köpta platser inom individ och familjeomsorgen samt personligt stöd och omsorg. Ytterligare ökning är gymnasieverksamheten som ökade med 11 mnkr. Bidragen däremot minskade med 6 mnkr varav 2 mnkr förklaras av minskat ekonomiskt bistånd.

I koncernen uppgick avskrivningarna till 200 mnkr för 2023, vilket är en ökning med 17 mnkr jämfört med 2022. Avskrivningskostnaderna i kommunen uppgick till 126 mnkr 2023, vilket var en ökning med 9 mnkr jämfört med 2022. Ökningen förklaras främst av ökade avskrivningskostnader för Öxnereds skola och VA

Vänersnäs samt en nedskrivning av akutboendet vid Kyrkängen.

Under en 10-årsperiod har avskrivningskostnaderna, som en följd av höga investeringsnivåer, ökat från 84 mnkr till 126 mnkr per år och utgör över tiden en allt större del av kommunens kostnadsbild. Övergången till komponentavskrivning och de senaste årens höga investeringsnivåer kommer på sikt bidra till ytterligare ökning av avskrivningarna.

Avskrivningar 2014-2023

Investeringar i VA, bostäder och skollokaler

Årets investeringar för koncernen uppgick till 610 mnkr varav kommunen stod för 448 mnkr, ABVB för 151 mnkr, Fastighets AB 9 mnkr och KfV för 2 mnkr. Koncernens investeringar har minskat med 170 mnkr jämfört med 2022. Både kommunen och ABVB har en lägre investeringsnivå 2023 än 2022. Det är främst ABVB som minskat sina investeringar.

Enligt fullmäktiges beslut uppgår kommunens investeringsbudget till totalt 563 mnkr för 2023. Investeringarna uppgick till 491 mnkr, vilket är något lägre än föregående år. Kommunens investeringar var ändå 72 mnkr lägre än budget. Av årets investeringar avsåg 187 mnkr fastighetsinvesteringar, 199 mnkr avsåg VA, gator och renhållningsverksamhet samt 38 mnkr avsåg exploateringsverksamhet.

Investeringar kommunen, mnkr	2023	2022	2021
Fastigheter	187,0	229,6	162,5
Gator och vägar	43,5	30,2	18,8
VA- och renhållning	155,7	202,7	61,7
Inventarier m.m.	29,0	27,1	18,7
Exploatering	38,2	23,8	29,0
Finansiella investeringar	37,8	2,9	0,0
Summa	491,2	516,3	290,7

De största enskilda investeringarna i kommunen under 2023 var Holmängens skola 115 mnkr, Rörviks Vattenverk 50 mnkr och Holmängens avloppsreningsverk 32 mnkr.

Hittills har kommunen investerat 248 mnkr i Holmängens skola den totala budgeten uppgår till 254 mnkr. För Rörviks vattenverk uppgår den totala investeringen till 73 mnkr och den totala budgeten till 81 mnkr. För Holmängens avloppsreningsverk uppgår den totala budgeten till 141 mnkr och hittills uppgår investeringen till 150 mnkr. Fördyringar till följd av kriget i Ukraina förklarar budgetunderskottet. Exempel på andra större projekt som genomfördes under 2023 var Skräcklans vattenverk 31 mnkr och renovering Dalbobron 25 mnkr.

Den totala avvikelsen mot budget för investeringar var 72 mnkr. Fastighetsinvesteringarnas budgetöverskott uppgår till 33 mnkr och även exploateringsinvesteringarna redovisar budgetöverskott med 32 mnkr. Det kan finnas flera orsaker till budgetavvikelser vad gäller investeringar. Legala processer som detaljplan och bygglov kan överklagas och kan ibland fördröja projekten under lång tid. En stor del av skillnaden mellan budget och utfall finns i pågående projekt som inte blir klara under året utan fortsätter in i nästa år.

Långsiktig finansiell styrka

Finansiellt mål för kommunen

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.

Investeringsvolym i kommunen	2023	2022	2021
Nettoinvesteringar, mnkr	491,2	516,3	290,7
Investeringsvolym/nettokostn, %	17,2	19,6	11,5
Skattefinansieringsgrad %	43,5	57,4	101,0

Investeringsvolymen i förhållande till nettokostnaderna minskade under 2023 och uppgår till 17,2 procent. När investeringsvolymen sätts i förhållande till nettokostnaderna kan jämförelser göras med andra kommuner. Som en jämförelse var den genomsnittliga investeringsnivån i Västra Götaland och Hallands kommuner 12 procent av nettokostnaderna under 2022.

Skattefinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med det utrymme som skapats av avskrivningar och årets resultat. Ett tal på 100 procent och därutöver innebär att kommunen helt kan skattefinansiera sina investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Skattefinansieringsgraden var 43 procent och minskade kraftigt jämfört med 2022. Minskningen förklaras av den höga investeringsnivån. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för Västra Götaland och Hallands kommuner låg i snitt på 116 procent under 2022.

Finansiellt mål för kommunen

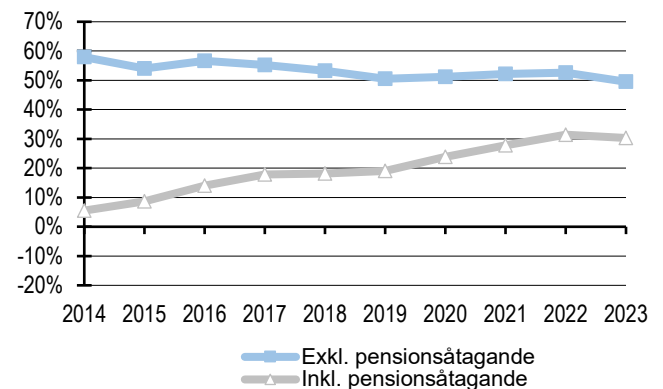
Årets investeringar (exkl. VA och renhållning) ska maximalt uppgå till 7 % av skatter och generella statsbidrag.

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för en god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållningsverksamheterna. Om målet är lägre än sju procent har målet uppnåtts. För 2023 uppgick målet till 11 procent vilket innebär att målet inte nås.

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Nyckeltalet används för att beskriva kommunens finansiella styrka på lång sikt. En förändrad åldersstruktur kommer på sikt att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande uppgick till 31 procent i bokslutet för 2022 och till 30 procent i bokslut 2023. Kommunens mål om ökad soliditet inklusive hela pensionsåtagandet med en procentenhet uppnås därmed inte.

Soliditetsutveckling 2013-2024

Koncernens soliditet sjönk med en procentenhet och uppgick till 34 procent. Soliditeten för ABVB var 12,3 procent jämfört med 10,8 procent föregående år. Soliditeten för FABV uppgick till 39 procent.

Kommunens soliditet exklusive pensionsåtagandet var 50 procent och minskade med tre procentenheter jämfört med bokslut 2022.

Kommunalskatten oförändrad

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger t.ex. ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Kommunalskatt			
Kr per intjänade 100 kr	Vänersborgs kommun	Västra Götaland	Riket
Primärkommunalskatt	22:21	21:37	20:67
Total skattesats	33:69	32:85	32:24

Kommunens utdebitering uppgick år 2023 till 22:21 kronor per skattekrona. Utdebiteringsnivån är oförändrad sedan 2005, fransett den skatteväxling med Regionen avseende kollektivtrafiken på 43 öre som gjordes 2012. Medelutdebiteringen för riket var 20:67 och för länet 21:37 kronor per skattekrona. Mätt i relation till rikets medelskattekraft utgör Vänersborgs beskattningsbara inkomst per invånare 89 procent vilket är oförändrat jämfört med 2022.

Likviditetsmålet uppnås

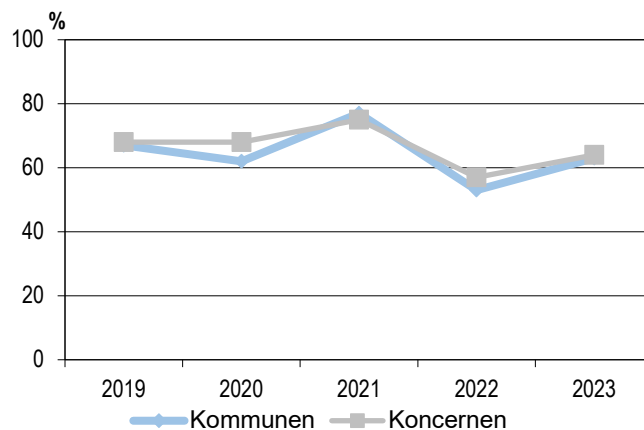
Koncernens kassalikviditet uppgick till 64 procent, och ökade jämfört med föregående år då kassalikviditeten uppgick till 57 procent. Kommunens kassalikviditet ökade till 63 procent 2023 från 54 procent 2022.

Finansiellt mål för kommunen

Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel, inklusive kortfristiga placeringar, tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mnkr bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder. Måttet används för att spegla kommunens betalningsberedskap på kort sikt. I 2023 års bokslut uppgick kassalikviditeten till 63 procent. Målet om en kassalikviditet på över 50 procent uppnås därmed.

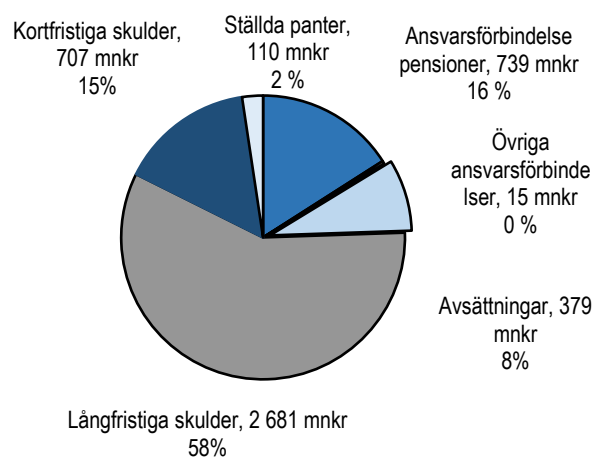
Kassalikviditet 2019-2023

Skulder och förpliktelser ökade

Summan av alla skulder, avsättningar, samt ansvarsförbindelser för pensioner och borgensåtaganden utgör organisationens totala förpliktelsenivå. Den totala förpliktelsen uppgick 2023-12-31 till 4 631 mnkr och ökade med 371 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras framförallt av att banklåneskulden ökar med 183 mnkr och avsättningarna ökar med 85 mnkr. Även ansvarsförbindelsen för pensioner ökar vilket är ovanligt då den normalt minskar något eftersom utbetalningarna oftast är högre än värdeökningen.

Koncernens förpliktelser 2023

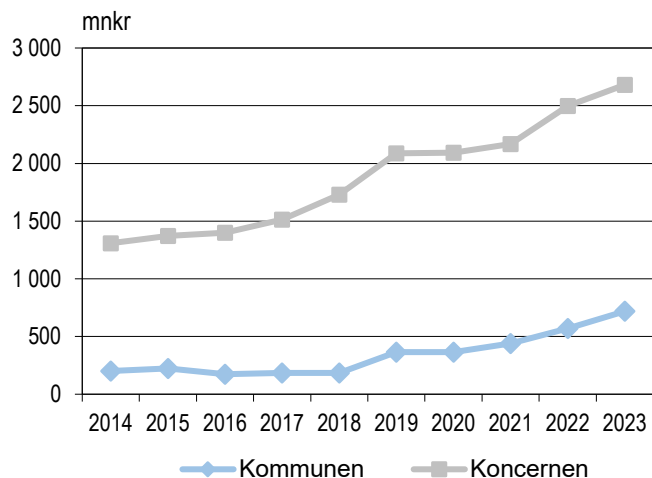

Låneskuldens utveckling

Den långfristiga banklåneskulden i koncernen har ökat sedan 2014 och uppgick i bokslutet för 2023 till 2 681 mnkr. Den succesivt ökade belåningen beror på de höga investeringsnivåerna. Kommunen har ökat banklåneskulden med 149 mnkr under 2023 och banklåneskulden uppgick till 719 mnkr. Det är kommunen och ABVB

som står för koncernens ökning av banklånskulden. Ökningen beror på den höga investeringsnivån.

Den långfristiga låneskulden 2014-2023

Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mkr	2023	2022	2021
Avsättning till pensioner (skuldförda)	299	231	216
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	739	730	764
Summa	1 038	961	980

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 1 038 mkr 2023, vilket var en ökning med 77 mkr jämfört med 2022. Den kraftiga ökningen beror på värdesäkring av pensionerna orsakade av den höga inflationen. Av åtagandena redovisades 299 mkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 68 mkr.

Resterande 739 mkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en ökning med 9 mkr jämfört med 2022. Då har 41 mkr utbetalats men ränte- och basbeloppsuppräknings uppgick till 48 mkr.

Ytterligare information om kommunens risktagande och pensionsåtagande framgår under rubriken "Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning".

Arbetsgivaravgifter och pensioner

Årets arbetsgivaravgifter uppgick till 440 mkr och gav ett överskott mot budget på 1 mkr. Pensionskostnaderna uppgick till 228 mkr,

vilket var enligt budget. Inkluderas de finansiella kostnaderna kopplade till pensioner uppgick pensionskostnaden till 251 mkr. Avsatta medel till lönerrevision gav ett överskott om 3 mkr och budgeterad internränta ett budgetöverskott med 11 mkr.

Förbättrade skatteprognoser under året

Skatteprognoserna har succesivt förbättrats under året. Det var bara februari och oktoberprognosen som var negativa. Totala budgetöverskottet för skatteintäkterna uppgick till 48 mkr. De generella statsbidragen visar också budgetöverskott på 1 mkr. Totalt ger skatteintäkter och generella statsbidrag ett budgetöverskott på 49 mkr. Jämfört med augustiprognosen har budgeten för generella statsbidrag justerats upp med 42 mkr för budgettillskott till socialnämnden utifrån Socialstyrelsens beslut om finansiering av minskat antal timanställningar samt ökad bemanning av sjuksköterskor.

Budgetunderskott för finansnettot

Finansnettot ger ett budgetunderskott på 6 mkr beroende på ökad upplåning och högre räntesatser. Räntekostnaderna har ökat med 16 mkr jämfört med föregående år.

Budgetföljsamheten i nämnderna

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet i verksamheten är viktiga delar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Tabellen visar budgetavvikelse per nämnd i bokslutet för 2023 och 2022 samt prognos för budgetavvikelse per april och augusti som lämnats under året.

Nämnd, mkr	Bokslut 2023	Prog. aug-23	Prog. apr-23	Bokslut 2022
Barn- & utbildningsnämnd	1,8	0,0	0,0	2,2
Kommunstyrelse	12,3	2,9	6,3	22,5
Kultur- och fritidsnämnd	0,6	-0,4	-0,1	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	8,3	0,0	-10,5	17,9
Socialnämnd	-3,6	-51,4	-36,9	-3,6
Övriga nämnder	0,6	-0,1	-0,3	1,3
Summa	20,0	-49,0	-41,5	40,3

Nämnderna redovisar i bokslut ett sammanlagt överskott mot budget på 20 mnkr för 2023. Det är en kraftig förändring mot prognosen i augusti. Det är framförallt socialnämnden som avviker efter som de tillförs budget om 42 mnkr efter augustiprognosen. Övriga nämnder som avviker ifrån prognosen i augusti är samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar 2 mnkr i budgetöverskott. Överskottet förklaras bland annat av budget för Holmängenskolans lokalkostnad.

Kommunstyrelsen redovisade ett sammantaget överskott på 12 mnkr gentemot budget. Av överskottet avser 5 mnkr den politiska verksamheten. Gymnasie- och vuxenutbildningen redovisade budgetöverskott med 5 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en budget i balans.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott om 8 mnkr. Överskottet förklaras av intäkter från elstöd och besparingsåtgärder i verksamheterna.

Socialnämnden redovisar underskott med 4 mnkr för hela nämnden. Jämfört med delårsrapport per augusti har socialnämnden under senare delen av året erhållit tilläggsanslag med 43 mnkr. Personligt stöd och omsorg redovisade 13 mnkr i budgetunderskott. Individ och familjeomsorgen redovisade 29 mnkr i underskott. Äldreomsorgen redovisade däremot överskott med 41 mnkr.

Övriga mindre nämnder redovisar sammantaget ett överskott.

Känslighetsanalys – Vad händer om?

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av händelser och beslut både inom och utom dess kontroll, exempelvis förändrade lagar, konjunkturläge och invånarnas ändrade krav och behov. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap för dessa faktorer och måste ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys, som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. Av nedanstående tabell framgår hur olika händelser var för sig skulle

ha påverkat resultatet.

Känslighetsanalys - Resultateffekt, mnkr	2023
Förändrad utdebitering med 1 kr	94,3
Förändrade generella statsbidrag med 1 %	8,7
Löneökning med 1 %	20,9
Prisförändring med 1 % på omkostnaderna	12,1
Ändrad lånskuld med 100 Mkr	2,2
Inlösen av 1 % av borgensförbindelserna	18,9
Ändrade taxor med 1 %	1,9
- inom skattefinansierad verksamhet	0,9
- inom taxefinansierad verksamhet	1,0

Sammanfattande slutsatser och målavstämning

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 97 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2023 innebar ett budgeterat resultat på 5 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 87 mnkr vilket är 83 mnkr bättre än budget. Resultatet i kommunen är 20 mnkr högre än prognosen i augusti.

Under åren 2020-2021 förbättrades nämndernas följsamhet mot budget. I år liksom 2022 har nämndernas budgetföljsamhet försämrats något då det är tre nämnder som redovisar budgetunderskott. Det är socialnämnden som redovisar störst budgetunderskott.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 610 mnkr varav kommunen stod för 448 mnkr, ABVB för 151 mnkr, Fastighets AB 9 mnkr och KFV för 2 mnkr. Koncernens investeringar har minskat med 170 mnkr jämfört med 2022. Både kommunen och ABVB har en lägre investeringsnivå 2023 än 2022.

Den höga investeringsnivån i kommunen har lett till en ökad upplåning under året. Banklånskulden har ökat med 149 mnkr och uppgår till 719 mnkr vid årets slut. Denna utveckling kommer påfresta kommunens ekonomi framåt.

Kommunen klarar två av fyra finansiella mål.

Avstämning – Finansiella mål	2023	2022	2021
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	●	●
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.	●	●	●
Soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet bör förbättras med 1 % årligen.	■	●	●
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 7% av skatter och generella statsbidrag.	■	■	■

Med denna målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv inte bedrevs med god ekonomisk hushållning. Detta trots att årets resultat med god marginal överträffar målnivån. Mot bakgrund av den höga investeringsnivån och ett ökat pensionsåtagande så räcker inte ett resultat på närmare tre procent för att soliditetsmålet ska kunna uppnås. För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten inte med god ekonomisk hushållning under 2023.

Balanskravsresultat

Vid en avstämning mot det lagstadgade balanskravet enligt kommunallagen kan följande avräkning, utifrån helårsprognosen, göras

Balanskravsutredning, mnkr	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkning	87,2	179,7	184,7
Avgår realisationsvinster	-2,4	-0,3	0,0
Förändring av resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Justerat resultat	84,8	179,4	184,7

Enligt balanskravsutredningen redovisade kommunen ett resultat på 85 mnkr. Vänersborgs kommun klarade därmed med god marginal balanskravet för 2023.

Förväntad utveckling

Inför 2024 är ekonomin pressad med hög inflation, kraftiga prisökningar, ökade pensionskostnader, stigande räntor samt minskade statsbidrag. Budgeterat resultat uppgår till endast 1 mnkr vilket innebär att balanskravet uppfylls men resultatet inte är i närheten av det finansiella målet på två procent. Utifrån beslutad budget har kommunen stora utmaningar med att nå de finansiella målen. Från 2025 och framåt ser de ekonomiska prognoserna bättre ut framförallt beroende på att pensionskostnader återgår till mer normala nivåer. Detta förutsätter dock att Riksbanken kommer att vara framgångsrik i sin inflationsbekämpning under 2024. I annat fall kommer utvecklingen från 2025 och framåt att bli sämre. Tillkommande eventuella beslut om statsbidrag till kommunsektorn kan förbättra situationen något.

Under 2022 uppgick kommunens investeringar till 516 mnkr det högsta någonsin. Under 2023 uppgick investeringarna till 491 mnkr. Trots detta är budgetavvikelsen 72 mnkr vilket beror på förseningar av olika anledningar och kommer att belasta kommande års investeringar. År 2024 planerar kommunen att investera för 480 mnkr. För 2025 planeras investeringar med 527 mnkr enligt beslutad Mål- och resursplan vilket är fortsatt höga nivåer.

Inför kommande år planeras en fortsatt hög upplåning baserat på den höga investeringsnivån. De höga investeringsnivåerna leder till ökade ränte- och avskrivningskostnader samt även drift och underhållskostnader för fastigheterna. Detta sammantaget leder till ett minskat ekonomiskt utrymme för övriga verksamheter. En stor del av investeringarna avser VA-verksamheten vilket gör att det finns ett fortsatt behov av att se över taxenivåerna.

I ett längre perspektiv innebär den demografiska utvecklingen, med en ökad andel äldre, att ett ekonomiskt utrymme måste frigöras från övrig verksamhet för att finansiera ökade kostnader inom äldreomsorgen. En annan konsekvens av samma utveckling är att den andel av

befolkningen som arbetar och betalar skatt kommer att sjunka stadigt under de kommande åren. En ytterligare aspekt på den demografiska utvecklingen är kommunens kostnader för tjänstepensioner som fortsatt ökar.

Vänersborg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket och länet även om skillnaden minskat de senaste åren. Andelen öppet arbetslösa är fortsatt jämförbar, men Vänersborg har en högre andel långtidsarbetslösa som deltar i program.

Insatser kopplade till social inkludering ställer fortsatta krav på omställning och anpassning inom den kommunala organisationen. Betydande insatser behöver göras för att öka sysselsättningsgraden i de utsatta grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Finansiell profil

Har Vänersborg en god eller dålig ekonomi? Ett sätt att besvara frågan är att göra jämförelser med andra kommuner. Kommunforskning i väst (KFI) har sedan 90-talet tagit fram finansiella jämförelser mellan kommunerna utifrån ett antal finansiella nyckeltal och väsentliga mått. Nyckeltalen kommenteras kortfattat i faktarutan nedan

<p>Kommunforskning i väst (KFI) har tagit fram jämförande finansiella profiler för kommunerna. Utifrån åtta finansiella nyckeltal avseende kapacitet på lång och kort sikt, risk och kontroll görs en betygsättning av varje kommun i relation till genomsnittet i länet.</p> <p>I diagrammet nedan presenteras den finansiella profilen grafiskt genom den heldragna linjen. Betygsättningen sker i en skala 1-5 utifrån bokslut. Betyget 5 är bäst och betyget 1 är sämst. Betyget 3 utgör det genomsnittliga betyget i länet.</p>	Nyckeltal i den finansiella profilen	
	Mått	Förklaring
	Skattesats	En låg skattesats anses positiv eftersom kommunen då lättare kan höja skatten.
	Soliditet	Självfinansieringsgrad. Eget kapital i % av summa tillgångar.
	Finansiella nettotillgångar	Finansiella tillgångar - finansiella skulder i relation till kommunens nettokostnader. Speglar medellång betalningsberedskap.
	Kassalikviditet	Finansiella tillgångar i % av kortfristiga skulder.
	Budgetföljsamhet	Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader, kr per invånare.
	Resultat före extraord. poster	Resultat i kr per invånare.
	Genomsnittligt resultat -3 år	Genomsnittligt resultat i kr/invånare.
	Skattefinansiering av investeringar	Andel av investeringar som är finansierade av avskrivningar och årets resultat.

Spindeldiagram: Vänersborgs finansiella profil 2020-2022

Vänersborgs kommun har försämrats jämfört med tidigare år och är sämre än genomsnittet i Sverige. Det är värdena kassalikviditet, skattesats liksom skattefinansiering av investeringar som är sämre än rikssnittet. Vänersborgs kommun har valt en modell där betalningsberedskapen delvis säkras upp med en relativt hög avtalad checkkredit, vilket inte fångas upp när kassalikviditeten

jämförs med andra kommuner. Vänersborgs kommun har en högre skatt än genomsnittskommunen. Investeringsnivån var den högsta någonsin under 2022 vilket ledde till en kraftigt ökad upplåning.

Väsentliga personalförhållanden

Innehållet nedan följer vad som ska redovisas om personalen enligt lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR). En fylligare beskrivning av kommunens arbete med personalpolitiken återges däremot i en årlig personalekonomisk redovisning. Den redovisningen tjänar som utgångspunkt för hur kommunen tillvaratar och utvecklar personalen som en värdeskapande resurs.

Personaluppgifterna har hämtats från personal-systemet. För medellön, antal anställda och medelålder gäller mät dagen den 1 november. Uppgifter om timvikarier, personalrörlighet och sjukfrånvaro gäller kalenderår som mätperiod.

Medellön

Medellönen för tillsvidareanställda totalt, omräknat till heltidslön, ökade med 1 218 kronor mellan åren. Det motsvarar en ökning med 3,7 procent.

Medellön	2023	2022
Kvinnor	34 511	33 309
Män	33 755	32 450
Totalt	34 352	33 134

Personalstruktur

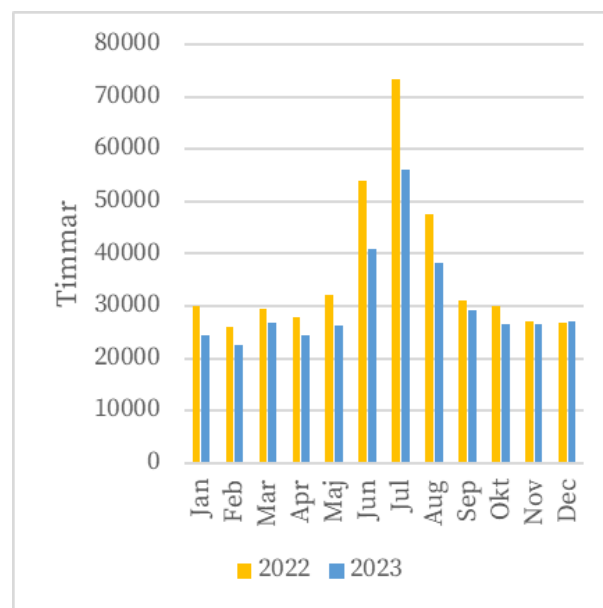
Antalet tillsvidareanställda minskade totalt sett med 30 personer jämfört med föregående år det vill säga från 3 381 till 3 351. Totalt minskade antalet visstidsanställda med 68 personer mellan åren.

Anställningar omräknade till årsarbetare (motvarande heltidsanställning) minskade totalt med 101 det vill säga från 3 670 till 3 569. I tabellen framgår också att timavlönades tid omräknat till motsvarande årsarbetare har minskat med 33 jämfört med 2022.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Tillsvidare	2 643	2 692	708	689	3 351	3 381
Visstid	215	255	110	138	325	393
Antal totalt	2 858	2 974	818	827	3 676	3 774
Omräknat till årsarbetare	2 774	2 870	795	800	3 569	3 670
Timvikariers arbetade tid omräknat till årsarbetare	122	151	65	69	187	220

I tabellen nedan framgår att antalet timmar från timavlönade var betydligt lägre jämfört med 2022, detta för samtliga månader förutom

december. 37 procent av timmarna utfördes under de tre sommarmånaderna vilket var i liknande nivå med föregående år, vilket var 40 procent.

Medelålder

Medelåldern totalt var 44 år, oförändrat mellan åren. Medelåldern för kvinnor var 45 år och männen 42 år, oförändrat för kvinnor och en ökning för män med ett år mellan åren, från 41 till 42 år.

Medelåldern för de tillsvidareanställda var 45 år, oförändrat mellan åren. Medelåldern för kvinnor var fyra år äldre än män det vill säga 46 respektive 42 år.

Medelåldern för visstidsanställda minskade med ett år mellan åren, från 37 till 36 år.

Medelålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Tillsvidare	46	45	42	42	45	45
Visstid	35	37	38	37	36	37
Totalt	45	45	42	41	44	44

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt minskade 2023 jämfört med 2022, från 10,5 till 9,5 procent. Sjukfrånvaron minskade för både kvinnor och män. Minskningen finns även i samtliga tre åldersgrupper.

Skillnaden i sjukfrånvaro mellan åren 2022 och 2023, beror till största del på den exceptionellt höga sjukfrånvaron under januari 2022. Därefter har sjukfrånvaron för 2023 legat lite under frekvensen för föregående år, förutom i mars och november då den legat något över.

I jämförelse med 2022 så har sjukfrånvaron minskat för båda sjukfrånvaroperioderna *dag 1 till 14* och *dag 15 och längre*.

Sjukfrånvarofrekvens	2023	2022
Kvinnor	10,2	11,4
Män	6,9	7,5
29 år och yngre	8,7	9,7
30-49 år	9,4	10,0
50 år och äldre	9,8	11,3
Totalt	9,5	10,5

I tabellen nedan framgår att 50 procent av alla sjukfrånvarotimmar kom från sjukperioder som var 60 dagar och längre, långtidssjukfrånvaro. Det är en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

Andel långtidssjukfrånvaro*	2023	2022
Kvinnor	53	49
Män	36	32
Totalt	50	46

*60 sjukdagar och längre, enligt definition i den obligatoriska sjukfrånvaroredovisningen, beslutad av Sveriges kommuner och Regioner (SKR)

Resultaträkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2,4	589	602	851	855
Verksamhetens kostnader	3,4	-3 311	-3 123	-3 452	-3 278
Avskrivningar	5	-126	-117	-200	-183
Verksamhetens nettokostnader		-2 848	-2 638	-2 801	-2 606
Skatteintäkter	6	2 094	2 009	2 094	2 009
Gen.statsbidrag & utjämning	7	872	810	872	810
Verksamhetens resultat		118	182	165	214
Finansiella intäkter	8	14	9	12	5
Finansiella kostnader	9	-45	-11	-80	-24
Resultat före extraord. poster		87	180	97	195
Extraordinära poster		0	0		0
Årets resultat		87	180	97	195

Kassaflödesanalys	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		87	180	97	195
Justering för övriga ej likviditetsp. poster	10	191	123	277	192
Medel från verk. före förändr av rörelsekap		278	303	374	387
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL					
Ökning (-) minskning (+) förråd		2	-2	2	-2
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	14	25	-76	-33	-44
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	24	52	-8	95	-54
Medel från den löpande verksamheten		357	217	438	287
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-453	-513	-610	-780
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-38	-3	-5	-3
Försäljning av anläggningstillgångar		39	0	1	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			0		0
Anläggningsavgifter och investeringsbidrag		26	11	97	11
Medel från investeringsverksamheten		-426	-505	-517	-772
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+) långfristiga skulder	19	160	130	184	330
Minskning (-) långfristiga skulder (amortering)		0	0	0	0
Ökning (-) långfristiga fordringar och placeringar		0	0	0	0
Minskning (+) långfristiga fordringar och placeringar				0	0
Medel från finansieringsverksamheten		160	130	184	330
Årets kassaflöde		91	-158	104	-155
Likvida medel vid årets början	15	147	304	149	304
Likvida medel vid årets slut		239	146	253	149

Balansräkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2023	2022	2023	2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar		0	1	0	1
Materiella anläggningstillgångar		3 155	2 865	5 549	5 164
Mark, byggnader & teknisk anläggningar	11,12	3 059	2 780	5 434	5 057
Maskiner och inventarier	11,12	96	85	115	107
Finansiella tillgångar	13	144	106	51	46
Summa anläggningstillgångar		3 299	2 971	5 600	5 211
Omsättningstillgångar					
Förråd		25	27	25	27
Fordringar	14	276	301	291	258
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	15	239	147	253	149
Summa omsättningstillgångar		539	475	569	434
SUMMA TILLGÅNGAR		3 838	3 447	6 170	5 645
EG. KAP, AVSÄTTN. & SKULDER					
Eget kapital					
Periodens/årets resultat		87	180	97	195
Resultatutjämningsreserv		50	50	50	50
Övrigt eget kapital		1 764	1 584	1 958	1 763
Summa eget kapital		1 901	1 814	2 105	2 008
Avsättningar					
Avsätt. för pensioner & liknande förpliktelser	16	299	231	318	244
Andra avsättningar	17	17	12	61	50
Summa avsättningar		316	243	379	294
Skulder					
Långfristiga skulder	18-22	924	744	2 979	2 730
Kortfristiga skulder	23	697	646	707	613
Summa skulder		1 622	1 390	3 686	3 343
S:A EG.KAP, AVSÄTTN. & SKULDER		3 838	3 447	6 170	5 645
Ansvarsförbindelser:					
Pensionsåtaganden t.o.m 1997-12-31	24	739	730	739	730
Övriga ansvarsförbindelser	25	1 896	1 859	18	15
Ställda panter				110	110

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunens redovisning upprättas enligt kommunallagen och enlighet med lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR) samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Förtydligande och kommentarer till förändringar kommenteras under respektive avsnitt. Alla belopp i miljoner kronor om inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt basbelopp, d.v.s. över 26 250 kr. Värdet av anläggningstillgången är anskaffningsvärdet med gjorda avskrivningar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning. Avskrivning av färdiginvesterade anläggningstillgångar påbörjas tertialvis.

Avskrivningstider	År
Verksamhetsfastigheter	5-80 år
Fastigheter för affärsverksamhet	5-50 år
Bostäder och lokaler	5-50 år
Gator, vägar och parker	10-33 år
Fastigheter för annan verksamhet	5-80 år

Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder har väsentliga komponenter fastställts för de betydande byggnaderna, gator och Va-anläggningar.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessa redovisas i not.

Klassificering av finansiella tillgångar

Vänerns kommun finansiella anläggningstillgångar består av aktier i kommunala bolag,

andelar i förbund och bostadsrätter. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. Kortfristiga placeringar som kan omsättas inom 0-3 dagar klassas som likvida medel. Placeringsmedel värderas till verkligt värde.

Koncernkonto

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Leasing

De fåtal finansiella leasingavtal kommunen har redovisas som operationella då avtalens värde bedöms som obetydliga. Detta bedöms inte ha någon effekt på kommunens resultat och ställning. Vad gäller de hyresavtal kommunen har är inte alla fullständigt beräknade. Den eventuella påverkan detta har för den ekonomiska ställningen är att såväl anläggningstillgångar som långfristiga skulder redovisas till ett något för lågt värde.

Intäktsredovisning

Offentliga investeringsbidrag och anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter. De förutbetalda intäkterna redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod. Anläggningsavgifterna intäktsförs med 1/45 per år.

VA- och Renhållningsverksamhetens resultat redovisas som en förutbetalad intäkt och dess egna kapital som kortfristig skuld till taxekollektivet. Särredovisning finns hos samhällsbyggnadsnämnden.

Periodisering av generella statsbidrag

Generella statsbidrag som periodiserats över året framgår av tabell. Statsbidragen är utbetalda av Socialstyrelsen.

Bidrag	Periodisering	Mnkr
ssk	1/24 jan 2023 till december 2024	4,5
ssk	1/19 juni till december 2024	1,2
tim	1/18 juli 2023 till december 2024	37,4

Pensioner

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Pensionsrätt intjänad t.o.m. 1997 redovisas således som en ansvarsförbindelse. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan medlen har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m. Pensionsförpliktelserna är beräknade utifrån beräkningsmodellen RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld). Pensionsåtaganden för anställd i bolagen som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens K2 eller K3.

Visstidsförordnanden för politiker som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalning. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL) att gälla fr.o.m. 2014. Redovisning sker enligt rekommendation.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och andra löneskulder till personalen redovisas som en kortfristig skuld. Årets skuldförändring ingår i verksamhetens kostnader.

Lager

Kommunens förrådslager i balansräkningen avser kommunförråd för VA-material, skyltar, verktyg mm som redovisas och värderas efter inköpspris.

Sammanställda räkenskaper

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingår i koncernens räkenskaper. Så i koncernens räkenskaper ingår endast kommunen, Kunskapsförbundet Väst, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Konsoliderade enheter	Andel
AB Vänersborgsbostäder (ABVB)	100 %
Fastighets AB Vänersborg (FAAB)	100 %
Kunskapsförbundet Väst (KFV)	38,7%

Enheter som inte konsolideras	Andel
Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB	100 %
Vattenpalatset Vänerparken AB	100 %
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	73,0 %
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	35,6 %
Fyrstads Flygplats AB	34,0 %

Skillnader i redovisningsprinciper mellan bolagen och kommunen vad gäller investeringsbidrag och en uppskrivningsfond har justerats till kommunens gällande principer. I koncernredovisningen ska intäkter och kostnader för interna tjänster redovisas under samma år. Skillnader i pensionsredovisning ska inte justeras.

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	38	36	41	38
Taxor och avgifter	195	189	195	189
Hyror och arrenden	90	84	319	288
Bidrag från staten	220	224	220	224
Offentliga inv bidrag	2	2	2	2
Övriga bidrag	12	10	22	38
Försäljn.expl.fast & anl tillg	8	34	8	34
Övriga intäkter	23	24	45	41
Summa	589	602	851	855

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Löner	1 416	1 373	1 554	1 509
Pensionskostnader	184	124	198	134
Sociala avgifter & löneskatt	494	448	543	494
Anläggnings- & underhållsmaterial	8	13	8	14
Fastighetskostnader	92	103	233	240
Lokal och markhyror	145	131	86	73
Köp av huvudverksamhet	540	498	343	326
Övriga tjänster	218	200	247	230
Lämnade bidrag	114	120	115	122
Material	90	96	96	103
Övriga kostnader	9	11	22	24
Skattekostnad			7	3
Reaförluster & utrangeringar	0	5	0	5
Summa	3 311	3 123	3 452	3 278

I verksamhetens kostnader ingår räkenskapsrevision med 200 tkr

Leasing kommunen, mnkr	Beräknad kostnad		
	2024	2025-2029	2030-
Bilar	7	7	
Inventarier	16	9	
Hyror avtalstid > 3 år	75	380	256
Summa	98	396	256

Not 4 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2022	2022
Reavinst	2		2	
Tomtförsäljningar	5	33	5	33
Elstöd	11	0	11	0
Bidrag statlig infrastruktur		-12		-12
Summa	18	21	18	21

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar enligt plan	125	117	198	183
Nedskrivningar	2		2	
Summa	126	117	200	183

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	2 052	1 950	2 052	1 950
Slutavräkningsdifferens föreg. år	10	13	10	13
Prel. slutavräkning innevarande år	31	46	31	46
Summa	2 094	2 009	2 094	2 009

Not 7 Kommunalekonomisk utjämnung	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämnung	523	470	523	470
Kostnadutjämnung	80	73	80	73
Bidrag LSS-utjämnung	63	60	63	60
Kommunal fastighetsavgift	94	89	94	89
Generella bidrag från staten	19	10	19	10
Regleringsbidrag	93	109	93	109
Summa	872	810	872	810

Periodisering av generella bidrag från staten enligt nedan tabell. SSK är statsbidrag för prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden. Tim är statsbidrag för prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Båda bidragen är beslutade av Socialstyrelsen.

Bidrag	Periodisering	Mnkr
Ssk	1/24 jan 2023 till december 2024	4,5
Ssk	1/19 juni till december 2024	1,2
Tim	1/18 juli 2023 till december 2024	37,4

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ränteintäkter & utdelning	9	5	12	5
Borgensavgift	5	4	0	0
Summa	14	9	12	5

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
	Räntekostnader	22	6	56
Ränta på pensionsskuld	23	5	24	6
Summa	45	11	80	24

Not 10 Justering för ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
	Justering för			
- av- och nedskrivningar	126	117	200	183
- gjorda avsättningar	81	21	93	21
- i anspråkstagna avsättningar	-8	-7	-8	-7
- realisationsvinster/ förluster	-2	5	0	5
Övriga likviditetspåverkande poster	-6	-13	-8	-11
Summa	191	123	277	192

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
	Markreserv	15	11	15
Verksamhetsfastigheter	1 421	1 502	2 164	2 007
Fastigheter för affärsverksamhet	654	640	654	640
Publika fastigheter	286	250	286	250
Fastigheter för annan verksamhet	24	25	24	25
Bostäder och övriga fastigheter			1 603	1 406
Pågående investeringar	659	352	688	718
Summa	3 059	2 780	5 434	5 057

Inventarier	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
	Maskiner och inventarier	83	71	94
Bilar och andra transportmedel	13	14	21	22
Summa	96	85	115	107

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Kommunen

	Im- materi- ella	Mark - re- serv	Verksam- hets- fastigheter	Fastigh för affärs- verks	Publika fastig- heter	Fastigh för annan verk- samh	Summa	Pågående arbeten	Totalt
Anskaffningsvärden									
Ing anskaffningsvärde	8	22	2435	941	560	58	4024	352	4376
Årets investeringar *)		4	26	29	42	1	102	363	465
Omklassificering/flyttning		0	1	4	10		16	-56	-41
Årets försäljning			-59				-59		-59
Utrangerade anläggningar		0	-5		0		-5		-5
Utg ack anskaffn-värden	8	26	2398	974	612	59	4077	659	4736
Avskrivningar									
Ing avskrivningar	-7	-11	-933	-300	-311	-33	-1595		-1595
Årets avskrivningar	0	0	-69	-20	-15	-2	-106		-106
Utrangerade/omklass		0	27				27		27
Utg ack avskrivningar	-8	-11	-975	-320	-326	-35	-1675	0	-1675
Nedskrivningar									
Ing nedskrivningar							0		0
Årets förändring			-2				-2		-2
Utg ack nedskrivningar	0	0	-2	0	0	0	-2	0	-2
Ing planenligt restvärde	1	11	1502	640	250	25	2428	352	2780
Utg planenligt restvärde	0	15	1421	654	286	24	2400	659	3059
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			32 år						

Not 12 Maskiner och inventarier, kommunen

Anskaffningsvärdet	Maskiner	Inventarier	Fordon	Förbättring annans fas- tighet		Totalt
Ing ack anskaffningsvärde	25	134	36	3		198
Årets investeringar	3	22	4			29
Försäljn och utrangering	-1	-12	-3			-16
Flyttning	2		-2			0
Utg ack anskaffningsvärde	28	144	35	3		211
Avskrivningar						
Ing ack avskrivning enl plan	-14	-73	-22	-3		-112
Årets av-/nedskrivningar	-3	-12	-4			-18
Försäljn/utrang/omklass	1	12	3			16
Utg ack avskrivning enl plan	-16	-73	-22	-3		-115
Ing planenl restvärde	11	61	14	0		85
Utg planenl restvärde	13	70	13	0		96
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8 år					

Not 13 Finansiella anlägg- ningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
AB Vänersborgsbostäder	91	58	0	0
Vänerhamn AB	1	1	1	1
Fastighets AB Vänersborg	1	1	0	0
Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB	1	0	1	0
Fyrstads Flygplats AB	2	2	2	2
Vattenpalatset Vänerpar- ken AB	7	7	7	7
Bostadsrätter	3	3	3	3
Kommuninvest	35	31	35	31
Nätaktiebolag Biogas Brå- landa	1	1	1	1
Dalslands Turist AB	0	0	0	0
Övriga andelar	0	0	0	0
Kommunasurans Syd AB	1	1	1	1
Summa	144	106	51	46

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital, 34 932 tkr Kommuninvest ekonomiska förening har däremot beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 10 536 tkr för Vänersborgs kommun. Vänersborgs kommun totala andelskapital Kommuninvest ekonomiska förening uppgick 2023-12-31 till 45 468 tkr

Not 14 Förråd och lager	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Förråd	2	4	2	4
Exploateringsomter	23	24	23	24
Summa	25	27	25	27

Not 15 Kortfristiga fordringar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	26	33	40	10
Uppl generella statsbidrag	78	77	78	77
Upplupna intäkt. & förutbe- talda kostnad.	42	8	47	13
Uppl riktade statsbidrag	10	47	10	47
Kommunal skattefordringar	88	104	88	104
Övriga korta fordringar	31	33	27	7
Summa	276	301	291	258

Not 16 Likvida medel	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kassa	0	0		0
Bank	13	14	27	16
- varav gåva Dorchimont	5	4	5	4
Plusgiro	226	133	226	133
Summa	239	147	253	149

Not 17 Pensionsavsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsavsättningar	231	216	244	228
Ing pensionsavsättningar				
Nyintjänad pension varav				
-förmånsbestämd åp	43	14	47	15
-efterlevandepension	2		2	
Årets utbetalningar	-8	-7	-8	-7
Rta- & basbeloppsuppr.	18	4	18	4
Ändring försäkring tekn	0	0	0	0
Övrig post	0		0	0
Förändring av löneskatt	14	5	15	4
Summa pensionsavsättningar	299	231	318	244

Not 18 Övriga avsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kommunalförbundet NÄRF	17	12	17	12
Uppskjuten skatt			44	37
Totalt avsättningar	17	12	61	50

Not 19 Långfristiga lån	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lån i bank och kreditinstitut	719	570	2 681	2 498
Summa	719	570	2 681	2 498

Not 20 Förfallotider på långfristiga skulder,	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Skulder som förfaller inom ett år	121	147	631	622
Skulder som förfaller senare än ett år men inom senast fem år efter balansdagen	572	318	2017	1757
Skulder som förfaller senare än fem år efter balansdagen	25	105	33	119
Summa	719	570	2 681	2 498

Not 21 Räntebindningstid, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2023		2023	
Räntebindning till				
2024	231		811	
2025	150		594	
2026	117		401	
2027	115		242	
>2028	105		634	
Summa	719		2 681	

Kommunens genomsnittliga räntebidningstid inkl och exkl räntederivat var på balansdagen 1,98 år Koncernens genomsnittliga räntebidningstid på balansdagen inkl räntederivat 2,68 år samt 1 år eller kortare exkl räntederivat

Not 22 Marknadsvärden räntederivat, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2022	2021	2023	2022
Säkrad låneskuld	0	0	585	635
Marknadsvärde räntederivat	0	0	-6	25

Räntederivaten används för att binda räntan så att ränterisken anpassas till de rammar som finns angivna i finanspolicyen. Om man istället valt att hantera ränterisken genom att binda räntan på varje lån för sig, hade skillnaden i räntekostnad varit försumbar. Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad som skulle uppstå vid en stängning av utestående derivatkontrakt. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken då bundna lån förtidsinlöses. Kommunens genomsnittliga räntekostnad för lån under året var 2,22 %. Kommunens snittränta på balansdagen var 2,79 %. Kommunen har inga räntederivat. Koncernens genomsnittliga ränta för lån under året inklusive räntederivat var 1,89 % samt 2,36 % exklusive räntederivat. Koncernens snittränta på balansdagen var 1,37 % inkl räntederivat och 1,85% exkl räntederivat.

Not 23 Övriga långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Anläggningsavgifter	173	152	173	152
Investeringsbidrag	21	22	125	81
Lån del av reavinst	12	0	0	0
Summa	206	174	298	232

Not 24 Kortfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Skuld till bolagen i kommunens koncernkontosystem	232	185	77	10
Leverantörsskulder	88	123	132	168
Skuld till VA & RH kollektivet	0	3	0	3
Löneskuld, timanställda	9	9	10	9
Semesterlöneskuld	112	111	126	126
Upplupna sociala avg & prelskatt	79	78	87	85
Upplupna kostnad & förutbetalda intäkt.	57	17	167	82
Förutbet riktade statsbidrag	22	43		43
Upplupen pensionskostnad	51	57	60	64
Förutbetalda generella statsbidrag	28	4	28	4
Gåva Dorchimont	4	4	4	4
Övriga kortfristiga skulder	15	13	16	15
Summa kortfristiga skulder	697	646	707	613

Not 25 Ansvarförbindelse pensioner	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Pensionsförpliktelse				
Ing pensionsförpliktelse	730	764	730	764
Rta- & basbeloppsuppräkn.	48	18	48	18
Ändr. Försäkringstekniska.	0	0	0	0
Nyintjänad pension	0	0	0	0
Årets utbetalningar	-41	-40	-41	-40
Övrig post	0	-5	0	-5
Förändring av löneskatten	2	-7	2	-7
Utg. ansvarförbindelse	739	730	738	730

Enhet	Not 27 Interna mellanhavanden koncernföretag					
	Försäljning		Fordringar, skulder		Finansiella poster	
	Köpare	Säljare	Borgenär	Gäldenär	Mottagare	Betalare
Kommunen	325	33	45	266	4	2
AB Vänersborgsbostäder (ägd andel 100 %)	18	71	38	1	0	4
Fastighets AB (ägd andel 100 %)	0	3	15	0	0	0
Kunskapsförbundet Väst (ägd andel 38 %)	16	250	214	44	2	0

Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	2023	2022	2023	2022
Föreningar m.fl.	12	12	12	12
Fastighets AB Vänersborg	44	39		
AB Vänersborgsbostäder	1 836	1 806		
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	2	2	2	2
Fyrstads Flygplats AB	3	0	3	0
Privata medel	0	0	0	0
Fastigo	0	0	1	1
Summa	1 896	1 859	18	15

Vänersborgs kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vänersborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 mnkr kronor och totala tillgångar till 562 022 mnkr kronor. Vänersborgs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 762 mnkr kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 815 mnkr kronor.

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budgeten benämns Mål- och resursplan i Vänersborgs kommun och beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden.

Driftbudget

Kommunfullmäktige beslutar om nettoanslag till nämnderna och kommunstyrelsen. Nämnderna fördelar därefter anslagen i sin internbudget. Den löpande verksamheten har treårig planering där första året utgör budgetår och de två påföljande planår. Nämnderna tar med utgångspunkt från fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, fram förväntade resultat. Överföring av negativa eller positiva resultat sker inte.

Upplysning internredovisningsprinciper

Jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisningen är kapitalkostnader och personalomkostnader. Gemensamma kostnader som fördelas genom interndebiteringar är framför allt hyreskostnader, måltidskostnader, IT-kostnader och lokalvård.

Internprissättning

Som huvudprincip ska köp och försäljning av interna tjänster utgå från skriftliga interna avtal som upprättas mellan berörda verksamheter. Verksamheterna ska följa kommunstyrelsens beslutade antagna Riktlinjer för intern försäljning. Av riktlinjerna framgår bland annat att all prissättning ska ske utifrån självkostnadsprincipen och utgå från tjänstens totala redovisade kostnad för säljaren.

Investeringsbudget

Nämndernas investeringsramar inför budgetbeslut motsvaras av mål- och resursplan föregående år. Nämnderna ska i sina budgetförslag beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur dessa ryms inom befintlig budgetram. För fastighetsinvesteringar överstigande 25 prisbasbelopp finns en fastslagen beslutsprocess. Beslutsprocessen återfinns i Riktlinjer för lokalförsörjning antagen av Kommunstyrelsen.

Fullmäktige tilldelar samhällsbyggnadsnämnden anslag som binds till varje enskilt större investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för investeringar såsom inventarier och liknande. Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2023) och en plan för de två kommande åren (2024-2025).

Kommentar till årets utfall

Nämnderna redovisade i bokslutet ett överskott på 20 mnkr, en förbättring från augustiprognosen med 69 mnkr. Förbättringen beror främst på att socialnämnden tillförts budget om 43 mnkr avseende erhållna statsbidrag för ökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden och minskad andel timanställda inom vård och omsorg. Till budgetöverskottet bidrar också samhällsbyggnadsnämnden med 8 mnkr och kommunstyrelsen med 9 mnkr jämfört med prognosen i augusti. Jämfört med bokslut 2022 är det en försämring med 20 mnkr, i huvudsak beroende på lägre budgetöverskott på samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen. Tre nämnder redovisar budgetunderskott. Under året har nämnderna tillförts budgetkompensation för löneökningar. Förutom ovan nämnd budgetkompensation till socialmännen har överförmyndarnämnden tillförts 0,5 mnkr för ärendesystem. Samhällsbyggnadsnämnden har tillförts 1,2 mnkr för höjd internränta varav 0,1mnkr har omfördelats till Barn- och utbildningsnämnden. Medel ur

kommunstyrelsens förfogande anslag har tilldelats följande nämnder; Kultur- och fritidsnämnden 0,5 mnkr, Socialnämnden 1,2 mnkr samt Samhällsbyggnadsnämnden 2,1 mnkr.

Investeringsbudgeten har utökats med 77 mnkr vilket till största delen var överföringar från 2022 års investeringsbudget. Överföringarna från 2022 har tillförts samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för kommunens fastigheter och anläggningar. Förutom överföringar från föregående år har fullmäktige beslutat om 16 mnkr till Holmängens skola, Kulturhuset har tillförts 5,3 mnkr och IT-utrustning 1,7 mnkr. Dessutom har

samhällsbyggnadsnämnden tillförts 17,2 mnkr för köp- och renovering av fastigheten Krassen.

Kommunfullmäktige har under året beslutat om Fastighets AB Vänersborgs köp av fastigheten kvarteret Krickan1. I samband med detta beslutades också att höja Fastighets AB Vänersborgs borgensman till ett totalt högsta belopp om 60 mnkr. Kommunfullmäktige har också beslutat om AB Vänersborgsbostäders inköp av fastigheten Niklasberg 16 samt höjning av AB Vänersborgsbostäders borgensarm till ett högsta belopp om 2 004 mnkr. Det beslutades också att tillföra AB Vänersborgsbostäder ett aktieägartillskott på 33 mnkr.

Driftredovisning

Driftredovisning, tkr	2023					Budget- diff	2022		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget	Intäkt		Kostnad	Netto	
Byggnadsnämnden	13 339	33 744	20 405	20 268	-137	13 913	32 385	18 472	
Kommunfullmäktige	0	2 737	2 737	2 573	-164	0	2 194	2 194	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 721	16 170	11 449	11 366	-83	4 479	14 912	10 433	
Revisionen		1 403	1 403	1 558	155	0	1 331	1 331	
Valnämnden		438	438	703	265	1 116	3 236	2 120	
Överförmyndarnämnden	74	5 912	5 838	6 362	524	37	4 800	4 763	
Summa	18 134	60 404	42 270	42 830	560	19 545	58 857	39 312	
Barn- och utbildningsnämnden									
- Nämnd och administration		4 564	4 564	13 954	9 389	0	4 461	4 461	
- Barnomsorg	46 108	346 605	300 498	298 672	-1 826	51 754	319 196	267 442	
- Grundskola/anpassad skola	87 903	751 252	663 350	657 580	-5 769	85 327	703 490	618 163	
Summa	134 010	1 102 422	968 412	970 206	1 794	137 081	1 027 147	890 066	
Kommunstyrelsen									
- Styrelse	14	10 796	10 782	15 905	5 123	13	9 623	9 611	
- Kommunledning	68 834	192 807	123 974	128 299	4 325	68 787	181 848	113 061	
- Räddningstjänst/försäkringar	1 621	46 451	44 830	42 761	-2 069	3 481	41 518	38 037	
- Gymnasium	218	211 715	211 497	213 663	2 166	356	200 644	200 287	
- Komvux	353	38 187	37 834	40 593	2 759	368	37 030	36 663	
Summa	71 040	499 956	428 916	441 220	12 304	73 005	470 663	397 658	
Kultur och Fritidsnämnden									
- Nämnd och administration	492	7 974	7 482	7 803	321	4 057	44 191	40 134	
- Kultur	11 156	70 885	59 729	59 662	-67	9 413	66 910	57 497	
- Fritid	7 806	70 143	62 336	62 657	321	7 015	28 066	21 051	
Summa	19 454	149 001	129 547	130 122	575	20 485	139 167	118 681	
Samhällsbyggnadsnämnden									
Skattefinansierad verksamhet									
- Nämnd och administration	8 751	9 379	628	14 581	13 953	450	9 028	8 578	
- Gata, väg/Park/Teknik, trafik	83 333	151 501	68 168	70 216	2 048	76 004	140 082	64 078	
- Fastighetsenheten	218 524	221 729	3 205	7 434	4 228	217 105	206 775	-10 329	
- Kost-/Städ-/Serviceenhet	158 960	166 550	7 590	1 697	-5 893	144 610	151 417	6 807	
Summa	469 569	549 160	79 592	93 927	14 335	438 169	507 302	69 133	
Taxebaserad verksamhet									
- Renhållningsverk	36 134	38 111	1 977	0	-1 977	35 608	35 924	316	
- VA-verksamhet	80 415	84 445	4 030	0	-4 030	77 456	72 572	-4 884	
Summa	116 549	122 556	6 007	0	-6 007	113 064	108 496	-4 569	
Summa	586 117	671 716	85 599	93 927	8 328	551 233	615 797	64 564	
Socialnämnden									
- Nämnd och administration	6 237	69 262	63 025	62 247	-778	5 390	61 478	56 088	
- Äldreomsorg	122 438	692 675	570 237	611 400	41 163	117 357	637 691	520 334	
- Individ- och familjeomsorg	18 199	226 785	208 586	179 920	-28 666	13 753	203 919	190 166	
- Personlig stöd och omsorg	42 258	328 042	285 785	272 304	-13 481	49 629	309 319	259 690	
- Arbete, syssels. & integration	24 763	94 521	69 758	67 960	-1 798	26 649	87 412	60 762	
Summa	213 894	1 411 284	1 197 391	1 193 831	-3 560	212 778	1 299 819	1 087 041	
Summa nämndsverksamhet	1 042 649	3 894 784	2 852 134	2 872 135	20 001	1 014 127	3 611 451	2 597 323	
Finansförvaltningen(verksamhetskostnader)									
Arbetsgivaravgifter	2 585	-175 632	-178 217	-177 056	1 161	0	-103 251	-103 251	
Pensioner		228 071	228 071	227 979	-92	0	154 812	154 812	
Övriga verksamheter	3 693	1 608	-2 085	2 951	5 036	-12 401	643	13 044	
-varav regl. resultat VA, RH	2 622		-2 622		2 622			0	
-varav reavinst	1 071								
Intern finansiering (intern- ränta)	51 697		-51 697	-40 545	11 152	23 566		-23 566	
Interna poster	-510 479	-510 479	0		0	-423 836	-423 836		
Summa finansförvaltningen	-452 504	-456 432	-3 928	13 329	17 257	-412 671	-371 632	41 039	
Summa verksamhet	588 640	3 436 846	2 848 206	2 885 464	37 259	601 456	3 239 527	2 638 071	

Investeringsredovisning

Investering per nämnd, tkr	Utfall 2023	Budget 2023	Budgetdifferens	Utfall 2022
Barn- och utbildningsnämnden	4 991	8 800	3 809	8 551
Byggnadsnämnden	525	1 000	476	510
Kommunstyrelsen	6 697	7 870	1 173	970
Kultur- och fritidsnämnden	3 274	3 600	326	5 894
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	432 953	535 425	102 472	494 061
Socialnämnden	4 978	6 300	1 322	3 418
Finansiella investeringar	37 789		-37 789	2 878
Totalt	491 207	562 995	71 788	516 282

Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2023	Ack utfall t.o.m. 2023	Budget-diff t.o.m. 2023	Budget 2023	Utfall 2023	Budget-diff 2023
Fastigheter - Samhällsbyggnadsnämnden						
Holmängen skola	253 500	247 835	5 665	121 500	115 221	6 279
Folkets hus, hiss mm	20 300	19 826	474	19 500	19 041	460
Flickskolan	17 250	12 710	4 540	17 250	12 710	4 540
Hallebergs förskola UH	14 550	14 542	8	11 500	11 500	0
Myndighetskrav	4 000	4 000	0	4 000	4 000	0
Hållbarhet och energioptimering	4 000	3 516	484	4 000	3 516	484
Mötessal	50 000	49 252	748	3 635	2 855	780
Övriga				38 850	18 188	20 662
Totalt	363 600	351 681	11 919	220 235	187 030	33 205

Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2023	Ack utfall t.o.m. 2023	Budget-diff t.o.m. 2023	Budget 2023	Utfall 2023	Budget-diff 2023
Gator, VA och renhållning						
Rörviks vattenverk	81 000	72 599	8 401	58 400	50 284	8 116
Holmängens avloppsreningsverk	141 000	150 386	-9 386	29 000	32 377	-3 377
Sräcklans vattenverk	41 000	32 085	8 915	40 000	31 032	8 968
Dalbobron	38 000	30 504	7 496	33 000	25 273	7 727
Beläggning	11 000	10 954	46	11 000	10 954	46
Övriga				61 205	49 227	11 978
Totalt	312 000	296 528	15 472	232 605	199 146	33 459

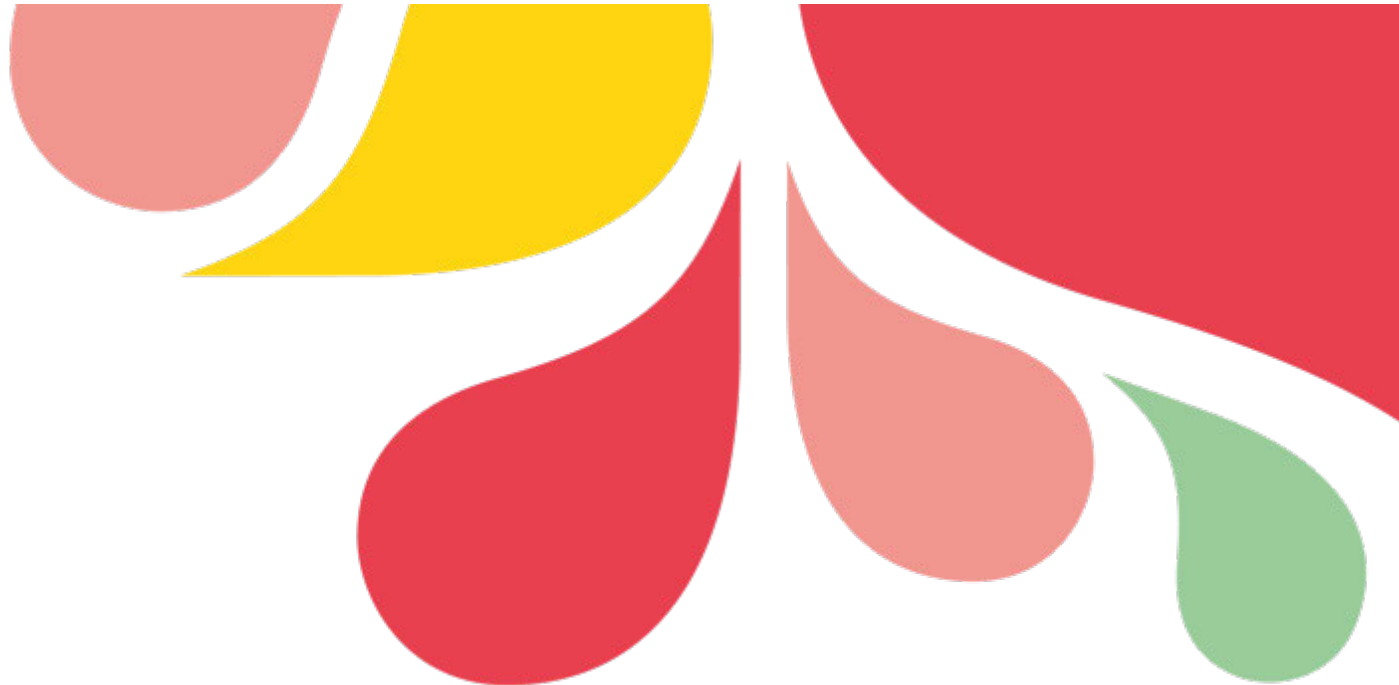
Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2023	Ack utfall t.o.m. 2023	Budget-diff t.o.m. 2023	Budget 2023	Utfall 2023	Budget-diff 2023
Exploatering						
Källeberg	17 300	22 500	-5 200	12 275	17 356	-5 081
Skaven /öxnered	74 400	63 503	10 897	22 700	11 760	10 940
Trestad center västra	21 000	16 254	4 746	9 540	4 790	4 750
Övriga				25 370	4 270	21 100
Totalt	112 700	102 257	10 443	69 885	38 176	31 709

Inventarier/maskiner	Budget 2023	Utfall 2023	Budget-diff 2022
Barn- och utbildningsnämnd	8 800	4 991	3 809
Byggnadsnämnden	1 000	525	476
Kommunstyrelsen	7 870	6 697	1 173
Kultur- och fritidsnämnden	3 600	3 274	326
Samhällsbyggnadsnämnden	12 700	8 599	4 101
Socialnämnden	6 300	4 978	1 322
Finansiella investeringar		37 789	-37 789
Totalt	40 270	66 853	-26 583

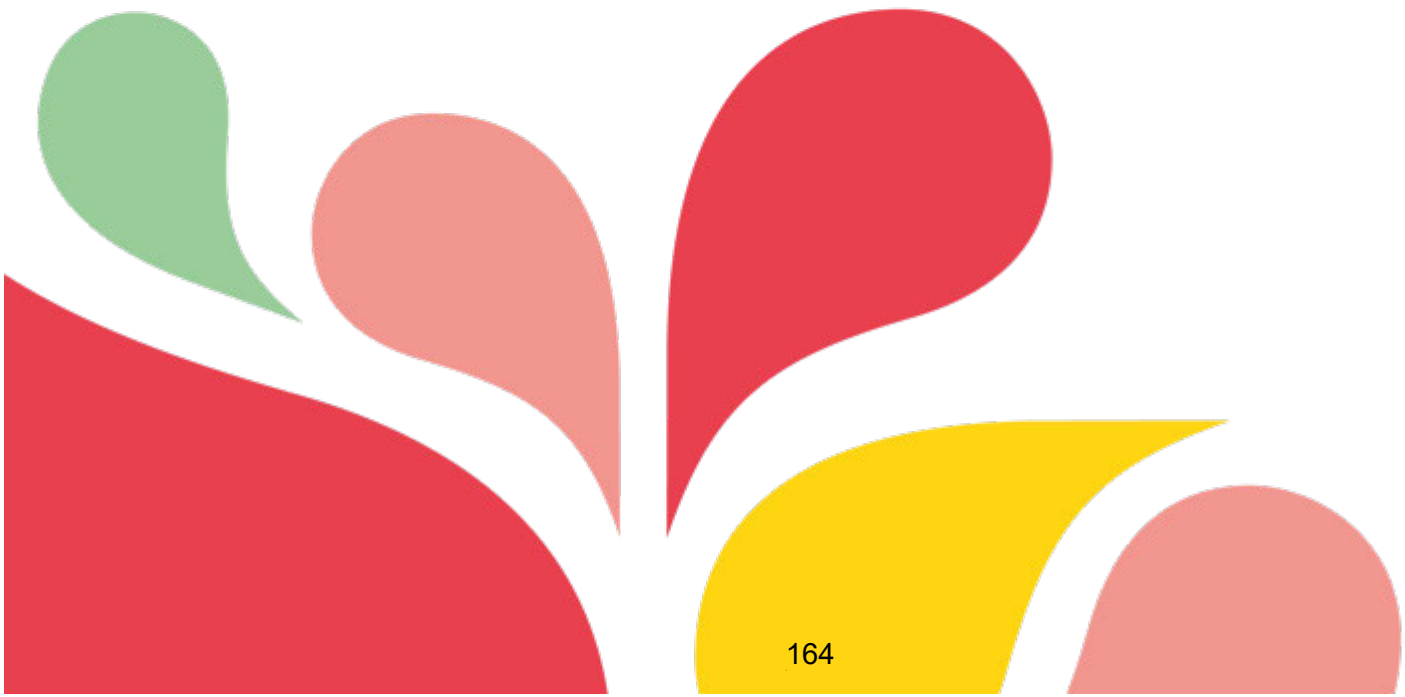
Summa investeringar	Budget 2023	Utfall 2023	Budget-diff 2023
	562 995	491 206	71 789

Jämförelsetal övergripande, kommunen

	Enhet	2023	2022	2021	2020	2019
Omvärld						
Invånare 31/12	Antal	40 012	39 904	39 636	39 624	39 591
Skattesats, kommunen	Kr	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Skattesats, totalt	Kr	33:69	33:69	33:69	33:69	33:69
Nyckeltal per invånare						
Tillgångar/invånare	Kr	95 921	86 382	79 072	71 371	64 409
Eget kapital/invånare	Kr	47 511	45 459	41 219	36 569	32 482
Skulder & avsättningar/invånare exkl. ansvarsförbindelse	Kr	48 435	40 923	37 853	34 802	31 926
Skulder & avsättningar/invånare inkl. ansvarsförbindelse pensioner	Kr	66 905	59 217	57 128	54 361	52 184
Personal						
Antal anställda kommunen den 1 november	Antal	3 676	3 774	3 631	3 526	3 595
- varav kvinnor	Antal	2 858	2 947	2 854	2 782	2 839
- varav män	Antal	818	827	777	744	756
Sjukfrånvaron	%	10	11	10	11	8
- varav kvinnor	%	10	11	11	11	9
- varav män	%	7	8	7	8	6
Antal årsarbeten	Antal	3 569	3 670	3 531	3 423	3 456
Resultaträkningen						
Årets resultat	Mnkr	87	180	185	161	37
Årets resultat, andel av skatter & generella statsbidrag	%	3	6	7	6	2
Intäktsutveckling	%	-2	4	1	2	-8
Kostnadsutveckling	%	6	4	3	0	0
Utveckling skatteintäkter & generella statsbidrag	%	5	4	4	5	3
Nettokostnader	Mnkr	2 848	2 638	2 530	2 441	2 436
Verksamhetens nettokostnad, andel av skatt & statsbidrag	%	96	94	93	93	98
Balansräkningen						
Eget kapital	Mnkr	1 901	1 814	1 634	1 449	1 288
Investeringsnetto	Mnkr	491	516	291	342	245
Självfinansieringsgrad, (årets resultat+avskrivningar/nettoinvestering)	%	44	57	101	77	53
Soliditet, eget kapital/tillgångar	%	50	53	52	51	51
Soliditet, inkl. ansvarsförbindelse pensioner	%	30	31	28	24	19
Kassalikviditet, likvida medel & checkkredit andel av korta skulder	%	63	54	77	62	67
Skuldsättningsgrad, totala skulder/tillgångar	%	42	40	40	41	42
-varav långfristig låneskuld	%	19	17	14	13	14
Förändring av tillgångsvärdet	%	11	10	11	11	9

Nämnderna

Kommunfullmäktige

Ordförande: Annalena Levin (C)

1:e vice ordförande: Anneli Guilotte (S)

2:e vice ordförande: Lena Eckerbom Wendel (M)

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och 25 ersättare. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses vid allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som rör mål och riktlinjer för de kommunala verksamheterna, kommunens budget, den kommunala skattesatsen, taxor och avgifter, investeringar, stadsplanering samt andra viktiga och övergripande frågor för kommunen. Under kommunfullmäktige finns en valberedning, som förbereder kommunfullmäktiges val och en demokratiberedning som bland annat ska bidra till ett större samhällsligt engagemang bland invånarna och att utveckla formerna för invånarnas delaktighet.

Under året har kommunfullmäktige sammanträtt tio gånger. Sammanträdena har genomförts i sammanträdessal Bojorten i kommunhuset. Årets sista sammanträde var extrainsatt och genomfördes digitalt med ledamöter och ersättare på distans. Kommunfullmäktige har hanterat 248 ärenden under året jämfört med 211 ärenden under 2022. Det inkom 32 medborgarförslag under 2023 jämfört med 18 under 2022. Samtidigt minskade antalet inkomna motioner från 20 motioner under 2022 till 15 motioner under 2023. Antalet ärenden rörande avsägelser av politiska uppdrag ökade från 14 avsägelser under 2022 till 22 avsägelser under 2023. Antalet interpellationer minskade från 15 under 2022 till 2 under 2023. Ett fullmäktigebeslut som innebar en minoritetsåterremiss upphävdes av förvaltningsrätten och behandlades därefter på nytt av fullmäktige.

Bland de beslut kommunfullmäktige fattat under 2023 kan särskilt noteras antagandet av en fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. Fullmäktige godkände även köpen av fastigheten Krickan 1, Frode 3, "Gamla flickskolan" och försäljningen av Niklasberg 16 Eken. I samband med försäljningen beslutades om ett aktieägartillskott

till Vänersborgsbostäder AB och en utökning av borgensramen. Man antog flertalet styrande dokument för kommunens verksamhet så som Riktlinjer för styrning- och ledning, Bolagspolicy, Naturvårdsstrategi, Skogspolicy, Kostpolicy, Hållbar Byggnadsstrategi, Strategi för krisberedskap och Strategi för full delaktighet. Man beslutade att de som lämnar in medborgarförslag ska ges möjlighet att presentera sina förslag i kommunfullmäktige. Man beslutade att bilda ett nytt bolag för turismutveckling på Halle- och Hunneberg och att utöka budgetramarna för bevarande av verksamheten Lanternan. Man beslutade även att avveckla kultur- och fritidsnämndens verksamhet i Hallevidadet. Därtill har fullmäktige behandlat ett större antal motioner och medborgarförslag.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	1,9	1,4	1,3
Omkostnader	0,8	0,8	0,8
Nettokostnad	2,7	2,2	2,2
Nettobudget	2,6	2,5	2,5
Resultat	-0,1	0,3	0,3

Budgeten har överskridits något då extra utbildningsdagar genomförts under året.

Valnämnden

Ordförande: Hans Peter Norén (S)

Vice ordförande: Niklas Claesson (M)

Valnämnden har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Nämnden svarar för genomförande av val i kommunen. Med val avses val till riksdag, region och kommunfullmäktige. Vidare ansvarar valnämnden för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Arbetet sker i nära samarbete med Länsstyrelsen och Valmyndigheten.

Inget val eller folkomröstning ägde rum 2023 och därmed hade valnämnden färre åtaganden och begränsad verksamhet. Under hösten har ny valsamordnare tillträtt, som under perioden tillsammans med valnämnden inlett förberedelsearbetet inför det kommande Europaparlamentsvalet 2024

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	0,0	1,1	0,0
Personal	0,3	2,5	0,0
Omkostnader	0,1	0,8	0,1
Nettokostnad	0,4	2,1	0,1
Nettobudget	0,7	2,0	0,6
Resultat	0,3	-0,1	0,5

Revisionen

Ordförande: Gunnar Lidell (M)

Vice ordförande: Magnus Cassel (S)

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen, reglementet och med iakttagande av god revisionsred, granska all verksamhet som bedrivs i nämnder och styrelser. De ska med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt
- kommunstyrelsens och övriga nämnders beslut och verksamheter överensstämmer med de mål och beslut som fastställts av kommunfullmäktige samt följer lagstiftning, avtal och föreskrifter
- räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig

Följande granskningsprojekt har genomförts eller pågår vid skrivning av denna text:

- Delårsrapport per 2023-08-31
- Årsredovisning 2023
- Grundläggande granskning
- Inköp och upphandling
- Bemanning och kontinuitet
- Kommunens aktivitetsansvar
- Personal och kompetensförsörjning

Färdigställda rapporter finns att läsa via kommunens hemsida- *Kommun&politik/kommunens organisation/revisionen/revisionsberättelse och rapporter*

Pga ny mandatperiod, internutbildning och redan pågående bokslutsarbete -22 blev revisionsarbetet något fördröjt i i början av 2023, men detta har kompensrats under resterande del av 2023.

Från och med 2023 skall de sakkunniga tillämpa en ny standard för kommunalt revisionsarbete (KISA), detta innebar en större kostnad (ca 100 tkr) utöver det under 2023 gällande avtalet med sakkunnigt biträde.

Kommunens revisorer har under året fortlopande träffat tjänstepersoner och företrädare för

kommunens nämnder i syfte att få information och samtala om verksamhetsutveckling, metoder för kvalitetssäkring, kvalitetsutveckling samt den interna kontrollen.

Framtid

Revisionen är ett nödvändigt instrument för såväl kontroll som utveckling av kommunens verksamheter och det finns behov av mer granskningar. Men revisionen behöver också synas mer och bättre. Därför är en god och kontinuerlig dialog med de som granskas mycket viktig! Syftet är att revisionens arbete ska förankras och få ett tydligt genomslag i verksamheterna.

Då år 2023 var det första året i innevarande mandatperiod har kommunens revisorer deltagit i flera utbildningstillfällen i kommunal regi, men även vid utbildning och en nätverksträff skräddarsydda för förtroendevalda revisorer.

Revisorerna har under 2023 också upphandlat sakkunnigt stöd för de kommande åren, upphandling, anbud och intervjuer gav resultatet att revisorerna får nytt sakkunnigt biträde. Då Vänersborg även upphandlar sakkunnigt stöd för Kunskapsförbundet Väst och vår upphandling omfattade även dem får de också nytt sakkunnigt biträde de kommande fem åren.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	0,5	0,5	0,4
Omkostnader	0,9	0,8	0,9
Nettokostnad	1,4	1,3	1,3
Nettobudget	1,6	1,5	1,3
Resultat	0,2	0,2	0,0

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

2:e vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola. I kommunens regi finns 26 förskolor, öppna förskolan Sirius, en förskola som är öppet dygnet runt och 1 dagbarnvårdare. Det finns 17 kommunala grundskolor. Vid alla F-6 skolor finns fritidshem. Det finns två fristående aktörer inom grundskolan, flera fristående förskolor och aktörer för enskild pedagogisk omsorg.

Resultatavstämning

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen barn inskrivna i förskolan ökar

● Uppnås

Det förväntade resultatet har uppnåtts. Andelen barn boende i Vänersborgs kommun inskrivna i förskola under 2023 var i genomsnitt 90,0%. Under år 2022 var i genomsnitt 87,1% av barn boende i Vänersborgs kommun inskrivna i förskolan (lokalt mått). Arbetet med uppsökande verksamhet för att informera om förskolan och öka vårdnadshavarens kunskap om förskolans betydelse har bedrivits under året. Familje-centralen Sirius är en viktig mötesplats där vårdnadshavare får information om vikten av utbildning i tidig ålder. Sirius är en introduktionsförskola och en väg in till en placering i förskolan. Under året har lagändringen i skollagen om ett särskilt erbjudande om plats i förskola implementerats och resulterat i ytterligare placeringar i förskolan.

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har inte uppnåtts. Andelen elever i årskurs 9 med Vänersborg som hemkommun och som har behörighet till yrkesprogram minskade till 83,2% läsåret 2022/2023 från 85,3% läsåret 2021/2022.

För kommunala grundskolor var andelen elever i årskurs 9 med behörighet till yrkesprogram efter sommarlovskolan 82,5% läsåret 2022/2023. Motsvarande andel läsåret 2021/2022 var 83,5%. En utmaning framöver är att elevgruppen som läsåret 2022/2023 gick ur årskurs 6 i kommunala grundskolor hade motsvarande gymnasie-behörighet på 71%. Ett stort arbete har genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd med extra fokus på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasie-behörighet. Insatser har gjorts bland annat genom lovskolor, undervisning i mindre grupper, enskild undervisning för elever, tät återkoppling mellan lärare och elev och tät kontakt med vårdnadshavare. Detta arbete har bidragit till att öka andelen med gymnasie-behörighet från 79% vårterminen årskurs 6 till 82,5% vårterminen årskurs 9. Enheterna lyckades inte att få elever med annat modersmål att bli behöriga i samma utsträckning som elever med svenska som modersmål. En annan förklaring till att det förväntade resultatet inte uppnås är att andelen elever med frånvaroproblematik fortsatt är högre än innan pandemin. Av de elever som saknade gymnasiebehörighet var det matematik som stack ut som det vanligaste ämnet som eleverna inte nådde målen i.

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärmiljön ökar

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet har delvis uppnåtts. Inom förskolan och årskurs 7-9 har barn och elevers upplevda trygghet i lärmiljön ökat jämfört med förra året. För årskurs F-6 har elevernas upplevda trygghet i lärmiljön minskat jämfört med förra året. Förskolans organisering i mindre barngrupper beskrivs ge en lugn och trygg lärmiljö. Pedagogerna har genom samtal med barnen fått mer kunskap om deras intressen och förmågor vilket innebär att barnen involveras i undervisningen. Dessutom arbetar förskolorna

med att skapa trygghetsskapande lärmiljöer. Elevernas delaktighet i arbetet med lärmiljöer och mot diskriminering och kränkande behandling bedöms inom grund-skolan bidra till trygghet i lärmiljön. Samtidigt påverkas tryggheten av att det är färre vuxna i skolan och enheter beskriver att det förekommer kränkningar och motsättningar elever emellan. Det krävs ytterligare analyser för att identifiera orsaken till den minskade upplevda tryggheten i årskurs F-6.

Hållbart medarbetarengagemang ökar

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet har delvis uppnåtts. Det hållbara medarbetarengagemanget (HME) för barn- och utbildningsförvaltningen uppgår 2023 till 79 vilket är samma nivå som år 2022. Svarsfrekvensen höjdes 2023 till 78%.

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat systematiskt på samtliga nivåer med uppdragsdialoger och handlingsplaner utifrån varje enhets resultat 2022 vilket har skapat engagemang och ansvarskänsla hos medarbetarna. En tydlig röd tråd genom barn- och utbildningsförvaltningen är fortsatt att medarbetarna upplever att de har tydliga mål att arbeta mot och att de följs upp och utvärderas på ett bra sätt. Under året har förvaltningschefens ledningsgrupp arbetat fram en kompetens-försörjningsplan med stöd av HR-partners med utgångspunkt i SKR:s nio strategier för kompetensförsörjning, Suntarbetslivs friskfaktorer samt HÖK 21 (Huvudöverens-kommelse). Utifrån denna har förvaltningen börjat arbeta mer uttalat utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv på alla nivåer i förvaltningen. Genom att stärka det friska och välfungerande i verksamheten skapas bättre förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Trots den oro som funnits i förvaltningen för att den ekonomiska utvecklingen skulle påverka arbetsbelastningen och därmed påverka värdet för hållbart medarbetarengagemang negativt har barn- och utbildningsförvaltningen lyckats att behålla HME på samma nivå som förra året. Denna oro kan dock ha bidragit till att det är färre som skulle rekommendera barn- och utbildningsförvaltningen som arbetsplats jämfört med föregående år. Barn- och utbildningsförvaltningen ligger fortsatt på en lägre nivå jämfört med kommunen som helhet när det gäller upplevelsen att ha de resurser som behövs för att utföra sina

arbetsuppgifter.

Sjukfrånvaron hos våra medarbetar minskar

● Uppnås

Det förväntade resultatet har uppnåtts. Sjukfrånvaron var i genomsnitt 8,74% januari-november 2023 jämfört med 9,92% samma period föregående år. Pandemin bidrog till den högre sjukfrånvaron under den första delen av förra året.

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat aktivt med frågor kopplat till sjukfrånvaro genom att bland annat analysera sjuktal samt med förebyggande och främjande insatser för ett hållbart arbetsliv med utgångspunkt i arbetet med HÖK21. Sjukfrånvaro har följts upp månatligen och underlag har tillgängliggjorts för alla chefer att kunna följa upp och analysera på respektive nivå: rektor på sina enheter, verksamhetschefer på verksamhetsnivå och förvaltningschef på förvaltningsnivå. HR-partners har stöttat cheferna löpande på såväl gruppnivå som individuellt utifrån behov, såväl förebyggande som rehabiliterande. HR-partners har haft återkommande dialog och utbildningsinsatser på rektorsmöten i rehabiliteringsprocessen i syfte att rektorerna ska kunna bedriva effektiva och framgångsrika processer med målsättning att medarbetaren ska återgå i arbete. En viktig del i detta arbete har varit den verktygslåda med stödmaterial till exempel processkartor, samtalsmodeller samt frågor och svar som funnits tillgängligt för alla chefer. Under året har arbetet påbörjats med att lära känna Suntarbetsliv forskningsbaserade friskfaktorer. Suntarbetsliv har genomfört en webbaserad programserie som heter Studio Friskfaktorer som består av fyra avsnitt. Information om Studio Friskfaktorer har spridits till samtliga rektorer och dialog om programserien har bland annat hållits i förvaltningschefens ledningsgrupp och förvaltningsöver-gripande samverkansgrupp (FSG).

Nyckeltal/jämförelsetal

Antal placeringar finansierade av Vänersborgs kommun, genomsnitt per år	Bokslut 2022	Budget 2023*	Bokslut 2023	Utv. 22/23
Förskola och pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 1-5 år	2 131	2 167	2 188	57
Varav andel i externa alternativ %	13 %	13 %	12 %	-1
Nyttjandegrad %**	91 %	93 %	94 %	3
Fritidshem och pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 6-12 år	1 763	1 767	1 749	-14
Varav andel i externa alternativ %	14 %	15 %	14 %	-
Nyttjandegrad %**	51%	49 %	52 %	1
Grundskola F-9***				
Totalt antal elever	4 912	4 901	4 853	-59
varav andel i externa alternativ %	12 %	12 %	12 %	-
Varav anpassad grundskola	66	67	73	7

* Budgeterat antal barn- och elevplaceringar i detaljbudget 2023 baserades på framtagna befolkningsprognoser från kommunstyrelseförvaltningen samt ett prognostiserat genomsnitt för 2023. Utveckling 2022/2023 anges i antal placeringar för barn och elever, utom varav andel i externa alternativ samt nyttjandegrad som anges i procentenheter.

** Nyttjandegraden baseras på invånarantal från KIR (Kommunens invånarregister) samt inskrivna barn och elever i förskola och fritidshem som är asylsökande.

*** Grundskola F-9 omfattar förskoleklass, grundskola samt anpassad grundskola.

Placeringar i externa alternativ 2023, genomsnitt:

- 1-5 år: 190 barn i fristående förskola samt 71 barn i enskild pedagogisk omsorg.
- 6-12 år: 181 elever i fristående fritidshem samt 60 elever i enskild pedagogisk omsorg.
- Årskurs F-9: 602 i fristående grundskolor.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	91,2	97,7	97,6
Övriga Intäkter	42,8	39,4	38,4
S:a Intäkter	134,0	137,1	136,0
Personal	685,1	636,7	621,8
Omkostnader	412,8	386,3	368,0
Avskrivn. & internränta	4,6	4,1	3,6
S:a Kostnad	1 102,4	1 027,1	993,5
Nettokostnad	968,4	890,0	857,5
Nettobudget	970,2	892,2	864,0
Budgetdiff	1,8	2,2	6,5

Årets resultat uppgår till 1,8 mnkr, vilket innebär en avvikelse mot budget med 0,2 %. Resultatet är i nivå med bokslut 2022, 2,2 mnkr. Prognosen för barn- och utbildningsnämnden har varit budget i balans i delårsrapporterna för april och augusti.

Under 2023 erhöles inget statsbidrag för sjuklöne-kompensation till skillnad mot 2022. Under 2023 har det tillkommit statsbidrag för inköp av vissa läroedel samt för akutskolor. Statsbidrag för läxhjälp, mindre barngrupper samt språkutveckling i förskolan har minskats eller tagits bort. Barn- och utbildningsnämnden har under flera år erhållit bidrag för utökning av skolpsykologer men för 2023 har rekrytering inte kunnat genomföras i önskad utsträckning vilket resulterat i att statsbidraget inte kunnat nyttjas.

En ökning av övriga intäkter kan ses vid en jämförelse mellan 2022 och 2023. Det är främst barnomsorgsintäkterna som ökat till följd av en ökad nyttjandegrad inom förskolan, både fler placeringar och fler som nyttjar en heltidsplats.

Personalkostnaderna har ökat jämfört med 2022, vilket främst beror på tillförd löneavtals-kompensation för 2023 samt en stor ökning av personalomkostnadspålägget mellan åren. Exkluderat ökningen av personalomkostnads-pålägget har sjuklöne- och timvikariekostnaderna minskat jämfört med förra året. Under hösten 2023 har de totala personalkostnaderna varit i ungefär samma kostnadsnivå som under våren, trots löneökningar, vilket innebär att organisatoriska anpassningar har skett under hösten för att nå budgetbalans. Förändringen av semesterlöneskulden innebar en ökad kostnad om 1,0 mnkr. Antalet inestående semesterdagar är färre och kostnadsökningen beror i stället på det högre personalomkostnadspålägget.

När det gäller omkostnader (alla kostnader utom personal) har inflationen under 2023 varit kostnadsdrivande, bland annat avseende skolskjutsar, läroedel och lokalkostnader. Kostnader för köp av måltider har inte ökat i takt med inflationen utan har i stället hanterats genom omställning av menyer och salladsbufféer.

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd/adm.	0	4,6	4,6	9,4
Förskola, pedagogisk omsorg 1-5 år	-46,1	346,6	300,5	-1,8
Grundskola F-9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-12 år, anpassad grundskola	-87,9	751,2	663,3	-5,8
Netto	-134,0	1 102,4	968,4	1,8

Nämnd/nämndsadministration

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 9,4 mnkr. Överskottet består av ej förbrukad budget för oförutsedda kostnader samt budget för Holmängenskolans lokalkostnad.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

Verksamheterna förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år uppvisar ett underskott om 1,8 mnkr. En större andel barn 1-5 år har haft en placering under 2023 än 2022, nyttjandegraden har ökat med tre procentenheter. Under året har skollagsändringen om ett särskilt erbjudande om plats i förskola implementerats och resulterat i ytterligare placeringar i förskolan. Personalkostnaderna har ökat på grund av fler barn i verksamheten, fler heltidsplaceringar, fler barn i behov av särskilt stöd och ökade omvårdnads-behov vilket också har medfört budgetunderskott för vissa enheter.

Förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-12 år

Verksamheterna redovisar ett underskott på 5,8 mnkr. Vissa enheter uppvisar ett negativt ekonomiskt resultat. Det beror främst på att kostnaderna varit högre än budgeterat för elever i behov av särskilt stöd och då framför allt avseende psykosociala, språkliga behov och ökade omvårdnadsbehov. Under året har det skett en volymökning av elever i anpassad grundskola. Inom grundskolan har antalet elever minskat mer än förväntat under 2023. Elevminskningen har påverkat flera enheter och årskurser vilket har försvårat arbetet med att anpassa organisationen utifrån tilldelad elevpeng. Flera nya och utökade statliga uppdrag har tillkommit som krävt stora insatser och resurser, framförallt avseende utökad studietid i årskurs 4-9 och utökad lovskola i årskurs 9. Uppdragen har krävt omprioriteringar för att genomföras inom ram. Dessa

prioriteringar har till viss del minskat resurserna under ordinarie skoltid.

Personal	2023	2022	2021
Tillsvidareanställda	1 129	1 107	1 102
Visstidsanställda	106	156	174
Summa	1 235	1 263	1 276

Tabellen ovan återger antal månadsavlönade anställningar per den 1 november. I de fall en person har två anställningar har båda räknats in.

Det totala antalet anställningar 1 november 2023 har minskat med 28 jämfört med samma datum 2022. Antalet tillsvidareanställningar har dock ökat både jämfört med 2021 och 2022. Gällande årsarbeten utifrån sysselsättningsgrad har det vid mätpunkten 2023 skett en minskning med 30 årsarbeten jämfört med 2022.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budget-diff
Inventarier	8,8	5,0	3,8

Investeringsbudgeten har använts till att utrusta lokaler och genomföra arbetsmiljöåtgärder. En medveten satsning under 2023 har varit att inte nyttja hela investeringsbudgeten för att få en lägre kostnad för ränta och avskrivning 2024 och framåt.

Åtgärder för budgetbalans

Barn- och utbildningsnämnden har under året arbetat aktivt med ekonomi- och resultatstyrning och gemensamt ansvarstagande i organisationen. Förskole- och grundskoleenheterna har arbetat aktivt för att anpassa verksamheterna till tilldelad budget och förändrat barn- och elevantal. Barn- och utbildningsnämnden har nått ett mindre överskott för 2023. Barn- och utbildningsnämnden har följt kommunfullmäktiges beslut i juni 2023 om att hålla nere nämndens kostnader. Det har inneburit strikt vakansprövning, återhållsamhet med inköp av varor och tjänster samt stor restriktivitet med beslut som leder till ökade kostnader. Utöver detta har barn- och utbildningsnämnden fortsatt att arbeta med att minska sjukfrånvaron och kontinuerligt bevaka nya statsbidrag att söka.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Benny Jonasson (S)

Vice ordförande: Piotr Gabrys (M)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har ett övergripande ansvar för fastighetsbildning. Verksamheten styrs av ett antal speciallagar, främst plan- och bygglagen samt fastighetsbildningslagen. Enligt dessa lagar ska nämnden verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö, uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för prövning av dispenser och tillsyn av strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Nämnden ansvarar också för mätning och kartframställning samt utveckling av geodata. Nämnden ansvarar även för kommunens namnsättning av vägar och adressättning. Byggnadsnämndens ärenden bereds av miljö- och byggnadsförvaltningen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen invånare som tycker att de aktivt kan delta i arbetet med utveckling av kommunen ska öka

● Uppnås

Prognosen är att resultatet uppnås. Resultatet mäts i medborgarundersökningen som genomförs nästa gång 2024. Förvaltningen har deltagit på kommunens födelsedag och på Bomässan. I detaljplan för Sportcentrum och Torpaområdet har olika insatser genomförts för att fånga invånarnas åsikter. Projektet "Våra rum" har involverat barn och unga om hur Brålanda centrum kan utvecklas och se ut i framtiden.

Kommunens planberedskap för nya bostäder ska öka

◆ Uppnås delvis

Bostäder planeras i de pågående detaljplanerna för Södra Sanden, Nabbensberg Västra och Penséen, men inga detaljplaner för bostäder har antagits under året.

Befolkning bosatta i kollektivtrafiknära läge ska öka

● Uppnås

Bostäder som färdigställt under året ligger till stor del i kollektivtrafiknära området, vilket leder till en ökad befolkning i dessa områden. Ett stort antal bostäder finns också med i pågående detaljplaner i centrala Vänersborg, Öxnered, Nabbensberg och Brålanda.

Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska minska

■ Uppnås inte

Genomsnittlig handläggningstid för bygglovsärenden ökar från 5,3 veckor 2022 till 5,9 veckor 2023, till stor del på grund av vakanser i början av året.

Nöjd kund-index (INSIKT) för nämnden myndighetsområde ska uppgå till minst rikssnittet

■ Uppnås inte

Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2023 presenteras inte förrän till våren 2024. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov minskar marginellt jämfört med året innan, från 65,5 till 65,3. Rikssnittet för bygglov 2022 var 67.

Hållbart medarbetarengagemang ska uppgå till minst 80.

■ Uppnås inte

Hållbart medarbetarengagemang uppgår till 75 i medarbetarundersökningen 2023.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckling 2022/2023
Bygglov			
Handläggningstid dagar	41	37	+4 d
Boende			
Färdigställda Bostäder antal*	275	327	-52

*Färdigställda bostäder innebär att bygglov har sökts samt att byggnaden är uppförd och inflyttningsklar. Det gäller både enbostadshus och antal lägenheter i flerbostadshus

Antalet färdigställda bostäder hamnar på 275 och innefattar 28 en/tvåbostadshus, 244 lägenheter i flerbostadshus och 3 fritidshus. Prognosen i augusti var 335 bostäder.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	0,1	0,2	0,3
Övriga Intäkter	13,2	13,7	14,1
S:a Intäkter	13,3	13,9	14,4
Personal	26,2	25,1	22,8
Omkostnader	7,1	6,8	6,4
Avskrivning & int.ränta	0,4	0,5	0,6
S:a Kostnad	33,7	32,4	29,8
Nettokostnad	20,4	18,5	15,4
Nettobudget	20,3	18,6	18,0
Resultat	-0,1	0,1	2,6

Nämnden uppvisar i 2023 års bokslut ett underskott på 136 tkr, en avvikelse mot budget på nästan en procent.

Årets redovisade intäkter understiger budget med 0,3 mnkr, vilket främst beror på låga intäkter på Kommunala Lantmäterimyndigheten (KLM) och Plan. Personalkostnader understiger budget med 1,3 mnkr till följd av vakanser, sjukfrånvaro samt vård av barn. Övriga kostnader överstiger budgeterad nivå med 1,1 mnkr, vilket främst beror på konsulttjänster som köpts in vilka till stor del vidarefaktureras.

Föregående år visade nämnden ett överskott mot budget med 0,1 mnkr.

Nämnden prognostiserades i augusti ett budgetunderskott på 0,7 mnkr vid årets slut. Främsta orsaken till att utfallet avviker mot prognosen är ökade intäkter, till stor del i form av sanktionsavgifter, samt lägre arbetskraftskostnader än budgeterat på bygglov.

Ekonomisk analys

Nämndverksamheten följer budget i stort. Förvaltningskontoret visade ett överskott mot budget på drygt 0,3 mnkr. Överskottet beror på uppskjuten rekrytering av utvecklingsledare. KLM uppvisade ett budgetunderskott på 0,1 mnkr, på grund av lägre intäkter än budgeterat. Kart- och geodata landade på ett underskott mot budget på drygt 0,2 mnkr, till följd av lägre intäkter än budgeterat samt högre verksamhetskostnader i form av dyrare licenser och programvaror. Plan visade ett budgetunderskott på 0,4 mkr främst på grund av låga intäkter men även höga konsultkostnader vilka till stor del vidarefaktureras. Bygglov visade ett överskott mot budget på nästan 0,3 mnkr. Avvikelsen kan förklaras av högre intäkter än budgeterat, främst på grund av sanktionsavgifter, samt lägre arbetskraftskostnader än budgeterat.

Personal *	2023	2022	2021
Tillsvidare anställda	36	38	35
Visstid anställda	0	2	3
Summa	36	40	38

* Nyckeltalet avser statusen den 2023-11-01

Fyra tjänster har hållits vakanta hela eller delar av året för att möjliggöra budgetbalans.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	1,0	0,6	0,4

Årets investeringsbudget användes till en höjdmödel. Avvikelsen mot budget på 400 tkr beror på att inköpet av höjdmödel blev mindre kostsamt än budgeterat.

Åtgärder för budgetbalans

Under året har en ny plan- och bygglovstaxa framtagits och fyra stycken tjänster har hållits vakanta hela eller delar av året.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Benny Augustsson (S)

Vice ordförande: Mats Andersson (C)

2:e vice ordförande: Henrik Harlitz (M)

Förvaltningschef: Lena Tegenfeldt

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan som ansvarar för att leda och samordna kommunens verksamhet. Kommunstyrelsens förvaltning arbetar med strategiska utvecklingsfrågor och områden som IT, personal, ekonomi, kommunikation och juridik. I kommunstyrelsen finns ett arbetsutskott, ett personal- och förhandlingsutskott och två politiskt tillsatta samordningsgrupper, en för miljö och klimat och en för strategisk samhällsplanering. Det finns också fem rådgivande organ

- Rådet för hälsa och social hållbarhet
Brottsförebyggande rådet
- Rådet för arbetsmarknadsfrågor
- Rådet för funktionshinderfrågor
Näringslivsrådet

Resultatavstämning

Nedan redovisas styrelsens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås. Sju bedöms vara uppfyllda och tre delvis uppfyllda.

Förvaltningen har 21 uppdrag inom de fem inriktningsmålen. Av dessa är ett avslutat, övriga påbörjade.

Andelen med egenförsörjning ska öka

● Uppnås

Arbetslösheten i Vänersborg har de senaste två åren minskat kontinuerligt. Från 9,2 procent i oktober 2021 till 7 procent i oktober 2023. Sysselsättningsgraden för invånare mellan 20 och 64 år ökar samtidigt som långtidsarbetslösheten för 25 till 64-åringar minskar.

Siffrorna följs kontinuerligt och genom dialog och samverkan mellan arbetsmarknadsenheten, kunskapsförbundet och kommunstyrelseförvaltningen kan näringslivets efterfrågan på kompetens kanaliseras som utbildningsutformning. Ett annat exempel är Breddad rekrytering, med ett pilotprojekt inom socialförvaltningen, som är en insats för de som under lång tid stått långt från

arbetsmarknaden. När kommunens näringslivsstrategi togs fram, har dialog med fokus på innovation, etableringar och kompetensförsörjning förts med medborgare och företagare. Detta ska stärka möjligheterna att få ett arbete eller starta företag och därmed ha egen försörjning.

Invånarnas möjlighet till delaktighet ska öka

● Uppnås

Årets utfall av delaktighetsindex är detsamma som föregående år (69) och resultatet innebär en placering mycket nära de 25 procent bästa kommunerna.

Invånarnas inflytande och delaktighet pekas ut som prioriterade verktyg i kommunens uppdaterade styr- och ledningsmodell. En strategi har antagits för att säkerställa professionell hantering av invånarnas återkoppling. Utbildningar och stödjande material är framtaget för att se till att denna strategi förverkligas

Ett nytt arbetssätt är i gång med samverkan runt brottsförebyggande och trygg miljö. Arbetet med medborgarlöfte pågår kontinuerligt. Det lokala brottsförebyggande arbetet lokalt är välfungerande.

Under året har vissa medel kommit till kommunen från staten utifrån ny lagstiftning, vilket bland annat används för insatser mot skadegörelse. Stödet används fullt ut 2024.

Invånardialoger har skett inom två viktiga områden. Dels i utformningen av strategi för full delaktighet för personer med funktionshinder, där Rådet för funktionshinderfrågor aktivt deltagit. Dels i utformningen av en friluftstrategi, som finansierats med externa medel. Därutöver sker regelbundna möten med invånare via medborgarlöften. Det tycks vara lättare att nå målgruppen genom föräldragrupper till exempel på Barnens Kastanj, än till övriga möten utifrån medborgarlöftet.

Den sociala hållbarheten ska öka

◆ Uppnås delvis

Det senaste decenniet har andelen invånare med låg ekonomisk standard ökat, med ett något lägre resultat vid senaste utfallet. Det långsiktiga förebyggande arbetet fortsätter och under året har bland annat drogförebyggande insatser och inkluderande aktiviteter som exempelvis Lussebandy, Aqua Blå, Subkult, Bouleturnering genomförts för att stärka den mellanmännsliga tilliten och tillhörigheten. En rad aktörer har samverkat för att skapa ett brett utbud för många olika målgrupper. Projektet Det goda livet i Dalsland, som Kommunstyrelsen medfinansierar, har startat flera delprojekt inom bl a social hållbarhet där deltagarna

utbytt kunskap och erfarenheter inom välbefinnande. Projektet redovisas under 2024.

Samordning och stöd till internationella projekt ges från kommunstyrelseförvaltningen och medel för medfinansiering har använts för att möjliggöra utvecklingsprojekt i förvaltningarna, både i pågående projekt med extern finansiering och för att finansiera självständiga utvecklingsinitiativ. Förvaltningen arbetar vidare med att förebygga fysisk och psykisk ohälsa genom en rad aktiviteter som till exempel rastaktiviteter, suicidprevention och säkerhet på nätet.

Vintertid i Vänersborg med barnkarusell på Plantaget blev en succé med 7 300 besökare före nyår. Annat som medfört besök, stolthet för Vänersborg och samtal i positiva ordalag är Artscape, ett initiativ från näringslivet där kommunen bistått med samordningsinsats.

Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska öka

● Uppnås

Andelen gymnasieelever med fullföljda studier har ökat. Sammantaget har andelen ökat från 67,5 till 75,1 procent. Elever på högskoleförberedande har ökat sina resultat, framför allt flickor. Även på introduktionsprogrammet har flickorna höjt sina resultat. En högre andel flickor började introduktionsprogrammet 2019 jämfört med tidigare år. Av dessa klarade en relativt hög andel utbildningen inom fyra år. Medveten satsning på motivationshöjande arbete från skolans sida kan vara en tänkbar bidragande orsak.

Andelen invånare som är nöjda med kommunens information för att minska personlig miljö- och klimatpåverkan ska öka

● Uppnås

Insatser under året är bland annat Hållbarhetsveckan, som syftade till att sprida kunskap om Agenda 2030 och visa upp kommunens hållbarhetsarbete. Invigningshelgen blev mycket framgångsrik, med 4 000 besökare. Intresset för projektet industriell symbios har varit tydligt bland företagen. Det märks ett stort behov av mer informationsinsatser för att stärka företagen i sitt hållbarhetsarbete.

Växtkraften i våra företag ska öka

◆ Uppnås delvis

Enligt Tillväxtverket har antalet nystartade företag i Sverige minskat under årets första två kvartal, jämfört med samma kvartal 2022. Denna trend syns även i Vänersborg. De senaste 15 åren har inneburit en totalt sett svag positiv trend i antal nystartade företag i kommunen. Pågående dialog om ansökningar i båda Leaderområdena för att stärka aktörer på orten förväntas gynna växtkraften i våra företag.

Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka

◆ Uppnås delvis

Trenden håller i sig gällande Insikts-mätningen. 2023 ligger kommunen kvar på ungefär samma siffra som tidigare år, alltså bibehålles det resultat som de senaste årens arbete gett. Strategiskt arbete med företagens perspektiv på de olika förvaltningar, såsom exempelvis bygglovsavdelningens arbete med förenklade och tydliga handlägningsprocesser och nya e-tjänster för att tunderlätta företagens ansökningsförfarande bedöms ha bidragit till måluppfyllelse.

Invånarnas och företagens omdöme om hur kommunens service och bemötande är, ska öka

● Uppnås

Stor ökning i nöjdhet i företagarnas betyg på service och bemötande i svenskt näringslivs undersökning av företagsklimat. 2023 hamnade betyget högre än rikssnittet för första gången på många år. Förvaltningarna har arbetat med service och bemötande. Bland annat har olika förvaltningsrepresentanter följt med på företagsbesök och

uppföljning av olika företagarundersökningar har gjorts gemensamt i vår lotsgrupp för att göra aktiviteter som är väl förankrade och ger rätt effekt.

Kommunen fick sitt första resultat i servicemätningen och förvaltningsövergripande insatser kring värdskap och bemötande har inletts. Bland annat genomfördes en gemensam förvaltningsdag med fokus på värdskap och bemötande. Samtliga anställda inom förvaltningen deltog i föreläsning, inspiration och workshop.

Sjukfrånvaron ska minska

Uppnås

Sjukfrånvaron för kommunen som helhet har sjunkit, från 10,3 till 9,3 procent. Den positiva utvecklingen gäller för både kvinnor och män. Skillnaden i sjukfrånvaro mellan åren beror till största del på den exceptionellt höga sjukfrånvaron under januari 2022. Därefter har sjukfrånvaron för 2023 legat lite under föregående år förutom i mars och november då den legat något över. Arbetet med att påverka nivån på sjukfrånvaron är ett långsiktigt och pågående arbete. En mer djupgående analys av orsakerna till sjukfrånvaron har under hösten presenterats för kommunstyrelsen. Bilden är alltmer komplex där samhällsfaktorer som trygghet, arbetslöshet och familjesituation verkar påverka kommunens sjukfrånvaro. Det har under året skett utbildningsinsatser, utveckling av rehabiliteringsprocessen, utveckling av det digitala stödet, karriärväxling, internkontroll samt översyn av styrande och stödjande dokument kopplat till sjukfrånvaron. Kommunstyrelseförvaltningens sjukfrånvaro är låg, och hamnar på 4,8 procent.

Attraktiviteten som arbetsgivare ska öka

Uppnås

Det totala kommunindexet för HME (hållbart medarbetarengagemang) har förbättrats från förra året, från 78 till 79. Kommunstyrelseförvaltningen har ökat från 80 till 81. HME är uppdelat på tre områden och det området som har utvecklats mest positivt är styrning och framför allt att medarbetarna upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål, vilket visar att årets handlingsplan givit effekt.

Andelen ambassadörer (de som fyllt i 9 eller 10 på en tiogradig skala huruvida personen rekommenderar sin arbetsplats) är 46 procent, vilket

trots att det är ett högt resultat, är något sämre än föregående års mätning. Kommunstyrelseförvaltningen har 47 procent ambassadörer.

För att öka attraktiviteten som arbetsgivare har personalavdelningen genomfört kommungemensamma aktiviteter såsom *Arbetsmiljödagar* för kommunens alla chefer och skyddsombud i syfte att kontinuerligt utveckla arbetsmiljön. Även genomförda personalklubbinsatser har varit betydelsefulla.

Samtliga insatser har utvärderats och visat på mycket bra resultat.

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	9,8	7,4	5,3
Övriga Intäkter	61,3	64,6	58,8
S:a Intäkter	71,1	73,0	64,1
Personal	85,7	79,1	74,6
Omkostnader	412,2	389,3	372,5
Avskrivning & int.ränta	2,0	2,2	2,1
S:a Kostnad	499,9	470,7	449,2
Nettokostnad	428,8	397,6	385,1
Nettobudget	441,1	420,1	408,9
Budgetdiff	12,3	22,5	23,8

Anslagsredovisningsnivå resultat 2023

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Kommunstyrelsen	0,0	10,8	10,8	5,1
Kommunstyrelseförvaltning	68,8	192,8	124,0	4,3
Räddningstjänst/säkerhet	1,6	46,4	44,8	-2,0
Gymnasieverksamhet	0,2	211,7	211,5	2,2
Vuxenutbildning	0,4	38,2	37,8	2,7
Summa	71,0	501,3	428,9	12,3

Ekonomisk analys

Förvaltningens sammanlagda resultat redovisade ett överskott på 12,3 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på ca 2,7% Nettokostnaderna ökade med ca 9,2% jämfört med 2023, vilket till största delen beror på ökade pensionskostnader i förbunden och ökade kostnader för avtalsbunden verksamhet kopplat till den höga inflationen. I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 2,0 mnkr. Skillnaden på resultatet mot delårsrapport per augusti beror huvudsakligen på att kommunledningskontoret visar ett bättre resultat mot prognos samt att

kommunstyrelsens förfogandeanslag avseende socialt förebyggande arbete inte används fullt ut.

Kommunstyrelsen, politisk verksamhet

Kommunstyrelsen redovisade sammanlagt ett överskott på 5,1 mnkr. Av överskottet stod kommunstyrelsens förfogandeanslag för 1,5 mnkr till största delen avseende socialt förebyggande och trygghetsskapande insatser, vidare visade lönebidrag till föreningar ett överskott på 0,6 mnkr. Övrig avvikelser rör övriga verksamhetskostnader, bl. a utredningsanslag och IT-utrustning till politiker.

Kommunstyrelseförvaltningen

Redovisningsnivån visade sammantaget ett överskott på 4,3 mnkr. Personalkostnader redovisar ett överskott på 2,3 mnkr beroende på vakanser, sjukskrivningar och tjänstledigheter. Övriga överskott avser bla centrala medel för utbildning/utveckling, företagshälsovård, anpassningsåtgärder samt övrigt material och omkostnader kopplat till allmän återhållsamhet utifrån Kommunfullmäktiges beslut i juni.

Gymnasiet/Vuxenutbildning

Gymnasieverksamheten visade ett överskott på 2,1 mnkr och är kopplat till en lägre andel av antalet gymnasieelever i förbundet än budgeterat. Vuxenutbildningen visar ett överskott på 2,8 mnkr och beror på lägre volymer i vuxenutbildningen jämfört med budget 2023.

Räddnings- & Säkerhetsverksamhet

Redovisningsnivån visade sammanlagt ett underskott på -2,0 mnkr mot budget. Räddningstjänsten ingår i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) där kommunens kostnader för räddningstjänst består av förbundsbidrag och pensionskostnader. Verksamheten redovisade ett underskott på -2,2 mnkr, beroende på högre kostnader pensioner än budgeterat. Kommunens egen verksamhet för säkerhet visade ett överskott på 0,2 mnkr mot budget, vilket beror på personalkostnader där man haft vakant tjänst ett par månader.

Personal	2023	2022	2021
Tillsvidare anställda	117	109	110
Visstid anställda	8	15	7
Summa	125	124	117

Ökning i tillsvidareanställda beror på att visstidsanställda inom IT-enheten för att stärka upp service och stöd till förvaltningarna blivit tillsvidareanställda.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	7,8	6,7	1,1

Av årets investeringsplan på 7,8 mnkr användes totalt 6,7 mnkr. Budget för IT-investeringar användes i sin helhet medans investeringsmedel för övriga inventarier inte nyttjats i så stor utsträckning.

Åtgärder för budgetbalans

Ett kontinuerligt arbete med effektiviseringar och prioriteringar på tjänstemannanivå sker inom angiven budgetram. Verksamheterna har bedrivits med stor återhållsamhet utifrån Kommunfullmäktiges beslut i juni.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Jonathan Svensson (S)

Vice ordförande: Kristina Edvinsson (M)

Förvaltningschef: Anna Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden omfattar barn- och ungdomskultur, bidrag, stöd och stimulans till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom nämndens verksamhetsområde, folkbibliotek, fornvård, fritidsgårdsverksamhet, huvudmannaskap för Vänersborgs museum, idrotts- och fritidsanläggningar, konsthall, musik- och kulturskola, stipendier och priser inom nämndens områden samt öppna offentliga arrangemang.

Nämnden har beslutat att verksamheterna ska fokusera på underrepresenterade grupper och geografisk spridning.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen flickor som deltar i öppen fritidsverksamhet ska vara minst 40%.

■ Uppnås inte

Under året har flera olika åtgärder genomförts för att öka antalet besökande tjejer. På Barnens Kastanj har tjejkvällar arrangerats varannan vecka. På Lyckans fritidsgård har det anordnats ett antal tjejkvällar där det kommit ungefär 15-20 tjejer vid varje tillfälle. På Torpa fritidsgård installerades ett gym och en danssal som främst önskats av tjejer. Tjejkväll på Torpa med endast kvinnlig personal var mycket välbesökt och bekräftar till viss del vikten av kvinnlig personal för att nå tjejer i verksamheten. Sammantaget går det att se en viss ökning av andelen tjejer som besöker fritidsgårdsverksamheten, från 31% år 2022 till 34% år 2023. Andelen varierar något mellan gårdarna, se tabell nedan.

Fritidsgård	Andel tjejer
Lyckans	28%
Torpagården	29%
Barnens kastanj	53%

Andelen inköp av miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska uppgå till minst 45 procent

■ Uppnås inte

Andelen miljöklassade varor uppgår till 39% för året vilket är en ökning med 15 procentenheter jämfört med föregående år. Under hösten var andelen 46% vilket kan jämföras med 27% de första fyra månaderna av året. Ökningen är troligtvis ett resultat av återkommande utbildningstillfällen. Enheterna väljer inköp av miljöklassade varor då det är möjligt, men då verksamheterna har specifika verksamhetsbehov som inkluderar även t ex föreställningar och anläggningsrelaterade varor, som inte finns i marknadsplatsen, är det en utmaning att nå det förväntade resultatet.

Andelen invånare som är nöjda med biblioteken ska minst uppgå i nivå med rikssnitt

● Uppnås

Det förväntade resultatet mäts genom SCB:s medborgarundersökning som inte genomfördes 2023. Förvaltningen har därmed ingen aktuell statistik att jämföra med. Samarbetet med biblioteken i Fyrstad har gett invånarna ett större medieutbud och utlånen har ökat med 22% jämfört med föregående år. Besökarna har alltid möjlighet att komma med önskemål på t ex inköp av media, studierummen och auditoriet i huvudbiblioteket används i hög utsträckning och alla bibliotek har fått nya möbler via statligt bidrag.

Andelen invånare som är nöjda med idrotts- och motionsanläggningar ska öka med minst två procentenheter

● Uppnås

Det förväntade resultatet mäts genom SCB:s medborgarundersökning som inte genomfördes 2023. Förvaltningen har därmed ingen aktuell statistik att jämföra med. Under året har flera satsningar genomförts för att höja kvalitén på kommunens idrottsanläggningar. Bland annat dränering på Frendevi, Sörbyvallen och tennisbanorna på Sportcentrum. I Frändefors har parkeringen asfalterats, ny sand i längdhoppsgroparna och nytt

staket runt idrottsplatsen har anlagts. Både i Frändefors och Brålanda har konstbevattning installerats för att ge bättre gräsplaner. Vid Sportcentrum har tennisbanorna utrustats med nya nätstolpar och Vänersvallen Nord har fått en ny resultatavla. Kultur- och fritidsnämnden har beslutat om ny ungdomsavgift som omfattar unga upp till 19 år med syftet är att främja junioridrotten. Nämnden har investerat i ett antal nya maskiner för bättre underhåll. Regelbunden dialog med föreningslivet sker.

Andelen invånare som är nöjda med kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet ska öka med minst två procentenheter.

● Uppnås

Det förväntade resultatet mäts genom SCB:s medborgarundersökning som inte genomfördes 2023. Förvaltningen har därmed ingen aktuell statistik att jämföra med. Kulturrenheterna arbetar aktivt med att främja det lokala kulturlivet. Förvaltningen har i samarbete med Göteborg Film Festival genomfört ett så kallat filmkommunår, under året har ett konstprogram tagits fram och nämnden har investerat i ny konst. Mötesplats för HBTQI har startat, arbete med ungdomsinflytande pågår, programplan för biblioteket är i slutfasen och sommarscen samt kulturvecka har genomförts.

Andelen barn och unga i musik- och kulturskolan ska öka med minst en procentenhet

● Uppnås

Andelen inskrivna deltagare i verksamheten har ökat med 1 procentenhet. Enheten har arbetat brett med att nå sina underrepresenterade grupper och en geografisk spridning, genom bland annat nya kurser på Tärnanskolan, marknadsföringsinsatser, prova på-dagar i Vargön, Brålanda och Vänerparken. Verksamheten har arbetat uppsökande på kommunens fritidshem och maximerat antalet antagna deltagare på respektive ämne. Att verksamheten från och med i år är avgiftsfri har troligtvis också haft en positiv effekt på resultatet.

Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska uppgå till minst 76

● Uppnås

I 2023-års medarbetarundersökning uppgår HME till ett index på 76 vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Nyckeltal/jämförelsetal

Bibliotek och kultur	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckl. 22/23
Bibliotek			
Antal utlånade media*	127 124	103 850	22%
Huvudbiblioteket			
Antal besökare	115 334	13 963	..**

*Avser ej e-böcker, e-ljudböcker eller film.

** Ej jämförbart pga stängt för renovering större delen av 2022.

Musik- och kulturskola	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckl. 22/23
Antal aktiviteter*	1 427	1 313	1%
Varav flickor i %	70	70	-
Varav pojkar i %	30	30	-

*Avser verksamhet utanför skoltid. Mät datum 15 oktober.

Öppen ungdomsverksamhet*	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckl. 22/23
Öppet antal kvällar/år	586	474	24%
Antal besök	22 650	15 467	46%
Varav flickor i %	34	31	3
Varav pojkar i %	66	69	-3

*Avser det sammanslagna utfallet för tre enheter.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	5,6	4,4	4,4
Övriga intäkter	13,9	16,0	15,0
S:a Intäkter	19,5	20,5	19,5
Personal	59,4	56,6	55,4
Omkostnader	87,5	81,1	75,3
Avskrivning & interränta	2,1	1,4	1,5
S:a Kostnad	149,0	139,2	132,2
Nettokostnad	129,5	118,7	112,8
Nettobudget	130,1	118,7	115,1
Budgetdiff.	0,6	0,0	2,4

För 2023 redovisas en nettokostnad om 129,5 mnkr, årets nettobudget uppgår till 130,1 mnkr vilket ger en positiv budgetavvikelse på 0,6 mnkr. Jämfört med 2022 är det en förbättring med 0,6 mnkr samtidigt som nettokostnaden ökat med 9 % jämfört med föregående år, detta beror främst på ökade hyreskostnader. Årets redovisade intäkter överstiger budget vilket beror på ökade statsbidrag. Personalkostnader understiger budget medan övriga kostnader överstiger budgeterad nivå. Att övriga kostnader överstiger budget hänger till stor del samman med att

erhållna bidrag för specifika projekt genererar motsvarande kostnader samt ökade kostnader på grund av inflation.

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget diff
Nämnd och administration	0,5	8,0	7,5	0,3
Kultur	11,2	70,9	59,7	-0,1
Fritid	7,8	70,1	62,3	0,3
Summa	19,5	149,0	129,5	0,6

Nämnd och administration redovisar ett positivt resultat vilket främst beror på något lägre kostnader för arvoden inom nämnd samt lägre övriga kostnader inom administration till följd av stor återhållsamhet.

Kultur omfattar allmän kultur, bibliotek, musik- och kulturskola med flera och redovisar ett utfall strax över budget. Inom bibliotek ger ökade hyreskostnader till följd av inflationen ett underskott, medan hyreskostnad för Kulturhuset understiger budget då underhållsinvestering och verksamhetsanpassning ännu ej är slutförd. Även inom musik- och kulturskolan har hyreskostnaderna ökat på grund av inflation, verksamheten har även belastats med kostnader förknippade med besparingsåtgärder inför 2024. Stor återhållsamhet inom samtliga enheter har resulterat i lägre kostnader för personal samt övriga kostnader vilket kompenserar för viss del av underskottet.

Fritid omfattar idrottsanläggningar, fornvård och fritidsgårdar och redovisar ett positivt resultat. Inom idrottsanläggningar understiger kostnaden för hyror budget, vilket beror på investeringar som ännu ej är färdigställda. Ökad hyra på grund av genomförda åtgärder kommer att debiteras verksamheten när projekten är avslutade. Intäkter för anläggningar ger ett underskott, främst för Arena Vänersborg. Ökade kostnader för varor och tjänster på grund av inflationen kompenseras tillfälligt av överskott vad gäller hyreskostnader samt återhållsamhet och besparingsåtgärder inom verksamheten.

Fritidsgårdsverksamheten redovisar ett utfall i nivå med budget. Verksamheten har haft ökade

kostnader i samband med flytt till ny lokal för Torpa fritidsgård, insatser har även gjorts på Barnens Kastanj. Under året har återhållsamhet med vikarier vid vakanser kompenserat de ökade kostnaderna.

Personal	2023	2022	2021
Tillsvidareanställda	97	98	100
Visstidsanställda	4	8	3
Summa	101	106	103

Investeringar

Mnkr	Investerings plan	Utfall	Budget diff
Inventarier	2,0	1,9	0,1
Konstnärlig gestaltning	1,6	1,3	0,3
Summa	3,6	3,3	0,3

Investeringar avser inventarier och verksamhetsanpassningar samt konstnärlig gestaltning.

Under året har ett flertal konstverk köpts in, varav den största investeringen avser konstverket Early one morning av Jacob Dahlgren som är placerat i Brålanda.

De investeringar som skett avseende inventarier och verksamhetsanpassningar är bland annat dränering och bevattning Sörbyvallen, nytt bibliotekssystem samt IT-utrustning för e-sport på fritidsgården Lyckan.

Åtgärder för budgetbalans

Prognostiserat utfall i delårsbokslutet för augusti visade på ett utfall strax över budget för nämnden. Stor återhållsamhet under hösten har dock resulterat i ett utfall under budget och därmed ett positivt resultat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande: Anneli Guilotte (S)

Vice ordförande: Lena Eckerbom Wendel (M)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden är både en vanlig kommunal nämnd och en självständig myndighet. Som myndighet kan nämnden besluta om att ställa tvingande krav på till exempel företag i miljöskyddsfrågor. Nämnden har i uppdrag att arbeta för efterlevnaden av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, läkemedel, strålskydd och naturvård. Verksamheten deltar i arbetet med Miljöprogram 2030, både vad gäller planering och genomförande. Naturvårdsprojekt med beviljade bidrag är andra stora arbetsuppgifter. Verksamhetens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Utförd egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka

● Uppnås

Arbetet med egeninitierad tillsyn av förorenade områden inleddes under 2022 där en stor del av arbetet bestod av att ta fram en handlingsplan och ett ärende startades upp. Under 2023 har arbetet med tillsyn utökats, tre ärenden inom området har startats upp under året.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

● Uppnås

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn under 2023 är 100 procent. Den tillsynsskuld som finns sedan tidigare har dock inte kunnat arbetas ned till noll under året. Vid starten av år 2023 var tillsynsskulden 73 timmar, skulden har under året minskats med 38 timmar. De kvarstående 35 timmarna beräknas kunna betas av under 2024.

Tillståndssökande av enskilda avlopp som är nöjda med förvaltningens service ska öka

● Uppnås

Det slutliga resultatet för 2023 kommer under våren 2024 men det som rapporterats hittills under året ger ett index på 71, vilket enligt modellen som används graderas som ett högt resultat. Genomsnittet i Sverige är under samma period 67. För helåret 2022 gav undersökningen av Nöjd Kund Index (NKI) ett resultat på 65.

Nöjd kund-index (INSIKT) för nämndens myndighetsområden ska uppgå till minst rikssnittet

● Uppnås

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har två områden inom mätningen Nöjd Kund Index bland företag, livsmedelsärenden och miljöärenden. Miljöärenden innefattar både miljöskyddstillsynen och hälsoskyddstillsynen.

Det slutliga resultatet för 2023 presenteras inte förrän till våren 2024. Nedan är senast tillgänglig data per december:

Miljö, 75 (rikssnittet 2022, 72)

Livsmedel, 82 (rikssnittet 2022, 79)

Hållbart medarbetarengagemang ska uppgå till minst 86

● Uppnås

Hållbart medarbetarengagemang uppgår till 88 i medarbetarundersökningen 2023.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	0,2	0,1	0,3
Övriga Intäkter	4,5	4,4	4,1
S:a Intäkter	4,7	4,5	4,4
Personal	13,0	11,8	10,8
Omkostnader	3,1	3,0	2,9
Avskrivning & int.ränta	0,1	0,1	0,0
S:a Kostnad	16,2	14,9	13,8
Nettokostnad	11,5	10,4	9,4
Nettobudget	11,4	10,2	9,8
Budgetdiff	-0,1	-0,2	0,4

Nämnden uppvisar i 2023 års bokslut ett underskott om 83 tkr, en avvikelse mot budget på nästan en procent. Årets redovisade intäkter understiger budget. Även personalkostnader understiger budget samtidigt som övriga kostnader överstiger budgeterad nivå.

Ekonomisk analys

Årets redovisade intäkter understiger budget med nästan 0,4 mnkr. Underskottet beror främst på att mer arbetstid än förväntat behövs läggas ner i framtagandet av kommunens vattentjänstplan vilket påverkat möjligheten att arbeta med intäktsgenererande uppgifter. Inom livsmedelstillsynen har ny lagstiftning inneburit att mycket tid fått läggas på omklassning detta år, något som inte ger intäkter.

Personalkostnaderna visade vid årets slut 0,6 mnkr lägre än budgeterat. Överskottet beror främst på att utvecklingsledartjänsten inte tillsatts under året. Även vård av barn, att flera gått ner i arbetstid samt vakanser i början av året har påverkat dessa kostnader.

Omkostnaderna överstiger budgeterad nivå för 2023 med cirka 0,3 mnkr. Denna avvikelse från budget beror främst på kostnader kopplade till LONA projektet Naturvårdsplan, ett projekt som verksamheten mottagit bidrag från Länsstyrelsen för. Högre kostnader för transportmedel samt att mer IT-utrustning och telefoner har köpts in under året, än vad som budgeterats för, har också bidragit till avvikelsen mot budget. Även avskrivning av fodringar på nästan 50 tkr bidrar till underskottet.

Föregående år visade nämnden ett underskott mot budget med 0,2 mnkr. I delårsrapporten per augusti 2023 prognostiserades ett överskott på 0,3 mnkr. Resultatet innebär en avvikelse mot prognosen med 0,4 mnkr. Detta främst till följd av längre intäkter än väntat då mer arbetstid än förväntat behövs läggas ner i framtagandet av kommunens vattentjänstplan samt att rekryteringen av ny verksamhetschef gick fortare än förväntat och det prognosticerade glappet i bemanning uteblev. Konsultkostnaderna väntades bli lägre än budgeterat men till följd av LONA projektet ökade dessa under slutet av året, dessa kostnader finansierades dock av bidrag från Länsstyrelsen.

Personal *	2023	2022	2021
Tillsvidare anställda	18	17	16
Visstid anställda	2	2	2
Summa	20	19	18

* Nyckeltalet avser statusen den 2023-11-01

En föräldraledighet och en tjänstledighet täcktes upp av två visstidsanställda. Ökningen med en tillsvidareanställd beror på att verksamhetschefen som slutade och den nye som började överlappade varandra några dagar just i början av november.

Åtgärder för budgetbalans

Nämnden är medveten om orsakerna bakom resultatet och bedömer att budgeten kommer kunna hållas 2024 utan särskilda åtgärder.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Ann-Mari Jonasson (S)

Vice ordförande: Johan Andersson (C)

2:e vice ordförande: Tor Wendel (M)

Förvaltningschef: Andreas Knutsson

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för stora delar av kommunens tekniska verksamhet, såsom drift och anläggning inom park och gata, projektering samt trafikärenden. Vidare handhas fastighetsförvaltning, lokalvård, måltidsproduktion till skola och äldreomsorg samt en del övrig intern service, såsom tryckeri, telefoni, bilpool och vaktmästeri. Balansräkningsenheterna Va- och renhållningsverksamheterna ingår också.

Resultatavstämning

Nedan redovisas samhällsbyggnadsnämnden förväntade resultat som ska bidra till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Resultatet av mätningen "Andelen invånare som tycker att kommunen har ett bra utbud av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen" ska vara bland de 25 % bästa i SCB:s medborgarundersökning

◆ Uppnås delvis

Utfall: 64,4% (2022). Genomsnittskommunen ligger på 65,4 år 2023. Fokus har under året legat på underhåll och medvetandegörande av det som redan finns. Bland annat har man gjort informationsutskick till rektorer i grundskolan om utbudet av kommunens uteaktiviteter - vilket resulterat i att flera klasser har förlagt lektioner på dessa platser. Medborgarundersökning genomfördes inte i Vänersborg 2023 vilket gör måluppfyllelsen oklar.

Resultatet av mätningen "Andelen invånare som känner sig trygga utomhus i området där de bor" ska vara bland de 25 % bästa i SCB:s medborgarundersökning

◆ Uppnås delvis

Utfall: 76,5 % (2022). Genomsnittskommunen ligger på 79,6 år 2023. Årets trygghetsfokus legat på medborgarlöftet för Torpa. Gatuenheten har ex. genomfört projekt "utveckling Kastanjeparken" - där dialog fördes i syfte att lyssna in invånarnas synpunkter samt utveckla en mötesplats för ökad

trygghet. Medborgar-undersökning genomfördes inte i Vänersborg 2023 vilket gör måluppfyllelsen oklar.

Fler barn upplever att skolvägen är trygg, med prioritering i kommunens socioekonomiskt utsatta områden

■ Uppnås inte

Utfall: 82 % (2023). Trygghetsmätningen "Trygg skolväg" från mars 2023 tyder inte på att otryggheten är särskilt stor och ingen skola stack ut särskilt. Resultatet har dock försämrats mot 2022, om än marginellt. Enkätsvaren från 2023 ligger till grund för de åtgärder som genomförts under året. Ny mätning sker i början av 2024. Ex. har 2 % av kommunens gatubelysning bytts ut - skolvägar i anslutning till Torpa-området har prioriterats. Utbildning i trafiksäkerhet riktad till elever i årskurs 2 och 4 har genomförts.

Fler högstadie- och gymnasieelever besöker skolrestaurangerna

● Uppnås

Utfall: 83 % (maj-nov 2023). Man kan se generella öknings av besöksnävaron från början till slutet av året om 3 till 7,5 procentenheter för de olika köken. När nu ett nuläge finns blir nästa steg att analysera och kartlägga orsakerna. Under året har måltidspersonalen arbetat med att bjuda in till matsalen och uppmana elever att komma och prova.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter ska minst uppgå till 60 % enligt den nationella livsmedelsstrategin

■ Uppnås inte

Utfall: 23,3 % (kostenheten, 2023). Uppnås inte på grund av de höga livsmedelspriserna och de resursbegränsningar verksamheten haft under året. Genom insatser så som köpstöd och stöd till beställare har utfallet på livsmedelskostnader över lag kunnat hållas nere till viss del.

Klimatpåverkan från samhällsbyggnadsnämndens livsmedelsinköp, mätt i koldioxidekvivalenter, ska ligga under 1,7 ● Uppnås

Utfall: 1,64 koldioxidekvivalenter (t.o.m. november 2023). Bra menyplanering ligger till grund för resultatet. Kostenheten har arbetat med att ersätta viss del av proteinet i maträtterna till vegetabiliskt protein.

Resultatet av mätningen "Andelen invånare som är nöjda med kommunens information för att minska personlig miljö- och klimatpåverkan" ska vara bland de 25 procent bästa i SCB:s medborgarundersökning

◆ Uppnås delvis

Utfall: 56,9 % (2022). Genomsnittskommunen ligger på 55,5 år 2023. Under året har gatuenumheten bland annat sponsrat Trafikkalendern. Kretslopp & vatten deltog vid Bomässan och Miljöforum för att informera om de nya sopkärlen. Miljöalmanackan har delats ut till alla hushåll. Medborgarundersökning genomfördes inte i Vänersborg 2023 vilket gör målpuffyllelsen oklar.

Andel akut fastighetsunderhåll ska uppgå till max 15 %

■ Uppnås inte

Utfall: 20 % (2023). Bedömningen är att utfallet ligger inom rimliga gränser med anledning av det sparbetning förvaltningen arbetat mot under året. Pga. inflation och prisökningar har man medvetet gjort hårdare prioriteringar i det planerade underhållet för att hålla budget. Det akuta underhållet har ökat, men marginellt.

Andelen belysningsarmaturer LED ska öka med 2 % årligen

● Uppnås

Utfall: ökning med 2 % (2023). Ex. har 45 armaturer bytts ut längst Ponnygatans gång- och cykelväg samt 51 armaturer längst Marierovägens gång- och cykelväg.

Index för hållbart medarbetarengagemang, HME, ska uppgå i nivå med rikssnitt

■ Uppnås inte

Utfall: 78 (2023). Resultatet ligger under rikssnitt (80 (2023)), men det är en ökning från föregående år med två enheter. Inom områdena styrning och

ledning höjer sig förvaltningens resultat med hela tre enheter. Området motivation har samma resultat som 2022. Under året har alla chefer tillsammans fått diskutera resultatet för att stärkas i arbetet med kartläggning och åtgärder. Arbetet med målsättning har varit tema under året. Det är positivt att förvaltningen därefter har förbättrat sitt resultat, speciellt i tider med ekonomisk åtstramning och skarpa personalprioriteringar.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckl. 23/22
Fastigheter, förvaldade lokaler			
Skolor och förskolor, yta kvm	106 246	106 246	-
Omsorgsfastigheter, yta kvm	11 463	14 594	-21,5%
Kontorsfastigheter, yta kvm	31 746	30 591	+3,8%
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	-
Fastighetsunderhåll kr/kvm	153	179*	-14,5%
Gator			
Gatuunderhåll kr/km	112 577	79 875	+40,9%
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 487	1 441	+3,1%
Städyta 1000/kvm per dag	182	180	+1,1%
Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten, 1000-tal kbm	2 351	2 468	-4,7%
Avfall			
Hushållsavfall, antal ton	6 842	6 903	-0,9%

*Rättning av Fastighetsunderhåll, kr/kvm bokslut 2022 då reparationskostnaden inte togs med i beräkningen av fastighetsunderhållet

Under 2023 har äldreboendet Eken sålts till Vänersborgsbostäder vilket minskat omsorgsfastigheters totala yta. Ytan för kontorsfastigheter har ökat då Krassen 10 (f.d. Flickskolan) förvärvats. Fastighetsunderhåll kr/kvm har minskat pga besparingar inom driftunderhåll. Gatuunderhåll i kr per kvm har ökat då investeringsbudget för beläggningsunderhåll utökats med 7 mnkr samt att kostnaderna för snö- och halkbekämpning varit höga år 2023. Insamlat hushållsavfall har minskat vilket förmodas vara en kombination av bättre sortering samt minskad konsumtion.

Ekonomi

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	16,2	9,2	9,8
Övriga Intäkter	453,3	428,9	422,8
S:a Intäkter	469,6	438,2	432,6
Personal	176,2	165,6	159,9
Omkostnader	244,7	239,7	239,7
Avskrivning & int.ränta	128,3	101,9	93,1
S:a Kostnad	549,2	507,3	492,7
Nettokostnad	79,6	69,1	60,1
Nettobudget	93,9	82,5	80,0
Budgetdiff	+14,3	+13,4	+19,9

Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett överskott mot budget om totalt 8,3 mnkr för år 2023. Den skattefinansierade verksamheten redovisade 14,3 mnkr i överskott och den taxefinansierade verksamheten redovisade 6,0 mnkr i underskott. Överskottet beror främst på intäkter från elstöd, 10,5 mnkr, och besparingsåtgärder i verksamheterna. Nämnden prognostiserade ett resultat i balans med budget i delårsrapporten per augusti.

Anslagsredovisningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Nämnd/adm.	8,8	9,4	0,6	14,0
Gatuenh/teknisk	83,3	151,5	68,2	2,0
Fastighetsenhet	218,5	221,7	3,2	4,2
Kost/Serviceenh.	159,0	166,6	7,6	-5,9
VA-verksamhet	80,4	84,4	4,0	-4,0
Renhållning	36,1	38,1	2,0	-2,0
Summa	586,1	671,7	85,6	8,3

Ekonomisk analys

Nämnd och administration redovisade ett budgetöverskott om 14 mnkr. Överskottet beror främst på intäkter från elstöd 8,3 mnkr, överskott från tomtförsäljning, 4,7 mnkr, samt besparingsåtgärder, 1 mnkr. Överskottet från tomtförsäljningar har budgeterats som ett tillfälligt förfogandeanslag som placerats hos den centrala verksamheten. Fastighetsverksamheten har tidigare haft ett underskott på grund av lägre tomtförsäljning än budgeterat men detta har i slutet av året justerats med förfogandeanslaget som budgeterades centralt.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett överskott mot budget om 2 mnkr för perioden varav gatuenheten redovisade 1,8 mnkr och tekniska 0,2 mnkr. Överskottet hos gatuenheten beror främst på vakanser, 2 mnkr, vilket har varit en av besparingsåtgärderna. Verksamheten har även gjort besparingar inom gatuunderhåll men har däremot haft höga kostnader för snö- och halkbekämpning. Projektet för kommunvärdar redovisade 0,7 mnkr för 2023 vilket innebär ett överskott om 0,1 mnkr. Projekt Vinterland redovisade hälften av de 0,1 mnkr som budgeterades 2023 vilket innebär ett överskott med motsvarande. Överskottet avser kostnader för drift och nedmontering som tillkommer först under 2024. Tekniskas resultat har förbättrats under hösten pga ökade intäkter och besparingsåtgärder.

Fastighetsverksamheten redovisade ett budgetöverskott om 4,2 mnkr vilket till stor del beror på besparings- och försiktighetsåtgärder inom fastighetsunderhåll och projekt. Överskottet beror även på vakanser inom personal, intäkter från Trafikverket och lägre kostnader för bostadsanpassning. El, värme och vatten redovisade 0,9 mnkr i underskott vilket var en förbättring om 1,6 mnkr mot augustiprognozen. Verksamheten tilldelades 1,3 mnkr från kommunstyrelsens förfogandeanslag för driftmedel avseende Sanden, Södra samt markmiljöutredning för fastigheten Frode 3. Sanden, Södra har fördröjts utifrån vad som prognostiserades och för Frode 3 hann ingen utredning genomföras. Totalt redovisades 0,4 mnkr vilket innebär överskott om 0,9 mnkr.

Kostenheten redovisade ett budgetunderskott om 5,1 mnkr. Avvikelsen kan främst förklaras av hyror, 2,9 mnkr, prisökningar, 1 mnkr, och kostnadsökningar inom personal, 1,3 mnkr, som inte har kunnat debiteras kund. Serviceenheten redovisade ett underskott om 0,8 mnkr, främst beroende på lägre intäkter från uthyrning av sammanträdeslokaler än budgeterat.

Personal	2023	2022	2021
Tillsvidareanställda	349	363	344
Visstidsanställda	43	47	28
Summa	392	410	372

Förändring mellan åren 2023 och 2022 är en minskning med totalt 18 anställda varav 14 av

dessa är tillsvidareanställningar. Förändringen är en effekt av besparingsåtgärder. Rekryteringar har behovsprövats vilket har lett till att flera tjänster vakanthållits. Visstidsanställda har också minskat då kost- och service inte använt vikarie vid första sjukdagen inom flertalet enheter.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Nämnd/adm	-	-	-
Gatuenhet/teknisk	62,5	47,4	15,1
Fastighetsenhet	220,2	187,0	33,2
Service/kostenhet	1,9	1,0	0,9
VA-verksamhet	174,4	155,8	18,6
Renhållning	6,5	3,5	3,0
Exploatering	69,9	38,2	31,7
Netto	535,4	433,0	102,5

Nämndens investeringar redovisade 433 mnkr för helåret vilket följer helårsprognosen från augusti om 439,8 mnkr i stora drag.

Gatuenheten redovisade ett investeringsutfall om 47,4 mnkr. Ett av de större projekten var renovering av Dalbobrons kantbalkar med en budget för året om 33 mnkr och ett utfall om 25,3 mnkr. Projektet är nästintill färdigställt och slutbesiktigas i januari. Gatuenheten redovisade totalt budgetöverskott om 15,1 mnkr vilket främst kan hänföras till Dalbobrons överskott om 7,7 mnkr pga lägre kostnader än budgeterat. Gång- och cykelväg Vänersborg-Frändefors redovisade 1,6 mnkr i överskott. Projektet har fördröjts på grund av en rättsprocess men förväntas komma igång med anläggning under 2024.

Fastighetsinvesteringarna uppgick totalt till 187 mnkr. Främst bidragande till utfallet är Holmängens skola som redovisade 115,2 mnkr. Det innebär ett budgetöverskott om 6,3 mnkr för projektet 2023. Andra större investeringar är renovering och verksamhetsanpassning av Kulturhuset, 19 mnkr, och den gamla Flickskolan som köptes in under våren och pågår med renovering med ett utfall om 12,7 mnkr. Underhållsinvesteringarna 2023 budgeterades till 19,8 mnkr och uppgick till 19,7 mnkr. Totalt hade fastighetsinvesteringarna ett överskott mot budget med 33,2 mnkr.

Va-investeringarna redovisade 155,8 mnkr. Rörviks vattenverk har pågått med byggnation under året och redovisade 50,3 mnkr för 2023 vilket innebär ett budgetöverskott om 8,1 mnkr. Skräcklans vattenverk redovisade 31 mnkr för 2023 vilket innebär överskott om 9 mnkr för året. Avvikelsena i projekten beror på förändringar i tidsplanerna. Holmängens avloppsreningsverk redovisade 32,4 mnkr vilket innebär budgetunderskott om 3,4 mnkr för 2023. Orsak är fördyringar till följd av kriget i Ukraina. Va Vänersnäs färdigställdes med 10,7 mnkr för 2023 vilket innebär ett underskott om 2,2 mnkr, främst pga översvämningar som drabbat projektet. Va-saneringarna redovisade totalt 19,6 mnkr vilket innebär ett underskott om 1,6 mnkr. Avvikelsen beror på att de senaste årens klimatrelaterade skador har varit omfattande och saneringarna har behövt prioriterats i drabbade områden, vilket blev dyrare än beräknat.

Exploateringsprojekten redovisade 38,2 mnkr vilket innebär ett budgetöverskott om 31,7 mnkr. Förseningar av flera stora projekt bidrar till avvikelsen. Skaven/Öxnered etapp 2 har fördröjts utifrån ursprunglig tidsplan och redovisade 11,8 mnkr vilket innebär ett överskott om 10,9 mnkr. Projektet förväntas fortskrida under 2024. Trestad Center Västra budgeterades till 9,5 mnkr 2023 men utfallet uppgick till 4,8 mnkr då projektet i princip färdigställdes men asfaltering har fördröjts till 2024.

Exploatering vid Källeberg i Brålanda redovisade 17,4 mnkr för 2023 vilket innebär budgetunderskott om 5,1 mnkr. Projektet har tidigare tillfördelats extra 5,5 mnkr i budget under innevarande år för att täcka ökade kostnader, men under hösten har kostnaderna ökat ytterligare. Kostnadsökningen mot budget består delvis av transport- och maskinkostnader som beräknades för lågt i ursprungskalkylen, men även pga höga grundvattnivåer i området samt prisökningar som skett sedan 2019 då projektet beslutades. Projektet är fortsatt pågående och beräknas färdigställas 2024 och ärende om omfördelning av budget tas upp parallellt med årsbokslutet.

Åtgärder

Nämnden har påverkats av kraftiga prisökningar inom flera områden vilket har påverkat kostnadsbilden och inneburit osäkra prognoser. Värme och el, drivmedel, livsmedel samt kemikalier är några exempel där kraftiga prishöjningar har skett senaste tiden. I aprilprognosen befarades underskott i flera av nämndens verksamheter och åtgärder för budgetbalans vidtogs. Inköps- och anställningsrestriktioner infördes och underhållsåtgärder har setts över och minskats ned. Kostenheten har sett över livsmedelsinköp, menyer och salladsbufféer vilket har visat ge stor effekt på livsmedelskostnaderna. Det har även införts restriktioner vid ersättning av vikarier och ett antal medarbetare med upphöjd tjänstgöringsgrad har återgått till grundanställning. I augustiprognosen förbättrades läget, främst av att elstöd inkom med 10,5 mnkr. Dock var läget fortsatt osäkert inom flera områden och arbete med åtgärder ansågs fortsatt vara nödvändigt för att undvika underskott.

Balansräkningsenhet va-verksamhet

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	80,4	77,5	71,7
Verksamhetens kostnader	52,8	51,6	48,7
Avskrivningar	18,4	15,7	14,9
Kostnader	71,2	67,3	63,6
Ränta	13,2	5,3	4,0
Årets resultat	-4,0	4,9	4,1
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	-4,0	4,9	4,1

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Anläggningstillgångar	913,0	742,1	545,8
Omsättningstillgångar	3,7	4,7	8,7
Summa tillgångar	916,7	746,7	554,5
Årets resultat	-4,0	4,9	4,1
Långfristiga skulder	691,3	702,9	524,2
Kortfristiga skulder	229,4	39,0	26,2
Summa skulder och eget kapital	916,7	746,7	554,5

Inför 2023 höjdes brukningstaxan för VA med 4% och anläggningstaxan med 5%. Va-verksamheten redovisade ett budgetunderskott om 4 mnkr i

enlighet med augustiprognosen. Underskottet beror främst på ökade räntekostnader och övriga kostnadsökningar, t.ex. för kemikalier. Verksamheten har även betalat ut skadestånd om ca 1 mnkr till följd av klimatskador kopplat till skyfall. På intäktsidan har konsumtionsintäkterna minskat mot budget med 1 mnkr. Dock har bidrag för elstöd erhållits med 2,2 mnkr vilket innebär att intäkterna totalt redovisade ett överskott mot budget. Va-verksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat överskott om 0,9 mnkr. Årets underskott överstiger tidigare års ackumulerade överskott.

Balansräkningsenhet renhållningsverksamhet

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Intäkter	36,1	35,6	35,1
Verksamhetens kostnader	32,5	31,0	30,7
Avskrivningar	4,5	4,2	3,7
Kostnader	36,9	35,2	34,4
Ränta	1,2	0,7	0,4
Årets resultat	-2,0	-0,3	0,3
Nettobudget	0	0	0,0
Budgetavvikelse	-2,0	-0,3	0,3

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Anläggningstillgångar	57,1	58,0	60,6
Omsättningstillgångar	0,9	0,8	2,2
Summa tillgångar	58,0	58,8	62,8
Årets resultat	-2,0	-0,3	0,3
Långfristiga skulder	51,3	55,5	0
Kortfristiga skulder	8,7	3,6	62,5
Summa skulder och eget kapital	58,0	58,8	62,8

Inför 2023 var renhållningstaxan oförändrad. Renhållningsverksamheten redovisade ett budgetunderskott om 2 mnkr, vilket är en ökning av underskottet från augustiprognosen med 0,5 mnkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för tippavgifter, 1 mnkr, samt ökade kostnader för framförallt drivmedel och reparationer. Renhållningsverksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat överskott om 1,7 mnkr. Årets underskott överstiger tidigare års ackumulerade överskott.

Socialnämnden

Ordförande: Dan Nyberg (S)

1:e vice ordförande: Magnus Ekström (KD)

2:e vice ordförande: Henrik Josten (M)

Förvaltningschef: Karin Hallberg

Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer.

Hemtjänst (Htj) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg, i den enskildes hem.

Särskilt boende (Säbo) ansvarar för att ge vård och omsorg i särskilt boende.

Vård-stöd och utredning (VSU) ansvarar bl.a. för förebyggande verksamhet, dagverksamhet, korttidsverksamhet riktat mot äldre, biståndsbedömningar samt hälso- och sjukvård.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ansvarar bl.a. för försörjningsstöd, familjestöd och missbruksstöd.

Personligt stöd och omsorg (PSO) ansvarar för insatser till personer med funktionsnedsättning inom LSS och SoL.

Arbete, sysselsättning och integration (ASI) ansvarar bl.a. för arbetet med människor som har svag ställning på arbetsmarknaden samt med integration.

Administrativa avdelningen vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna ekonom, personalspecialist, kansli och alkoholhandläggare.

Kvalitet och utveckling vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna systemförvaltare, utvecklingsledare, socialt ansvarig samordnare, medicinskt ansvarig sjuksköterska och webbadministratör.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Upplevelsen hos förvaltningens målgrupper av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska uppgå till minst rikssnitt i nationella brukarundersökningar

◆ Uppnås delvis

Flera av verksamhetsinriktningarna uppnår målet och några bedöms inte uppnå på helheten därav bedömning delvis. Inom de som inte uppnår målet på helheten når ändå vissa enheter rikssnitt.

Invånarnas delaktighet i förvaltningens uppdrag ska öka

● Uppnås

Fem av sju verksamhetsinriktningar når målet, en uppnår delvis och en uppnår inte målet.

Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska 2023 jämfört med 2022

● Uppnås

Under 2023 har 401 hushåll i genomsnitt per månad uppburit försörjningsstöd, jmf 2022 som var 404 hushåll. Minskningen finns bland de hushåll som uppburit långvarigt försörjningsstöd.

Antal hushåll 18–24 år som uppbär försörjningsstöd ska minska med minst 20 % 2023 jämfört med 2022

● Uppnås

Under 2023 har 49 hushåll 18-24 år i genomsnitt per månad uppburit försörjningsstöd, jmf 63 år 2022 vilket är en minskning med ca 22 %.

Förvaltningen ska ha fokus på att uppmärksamma våld i nära relationer för socialnämndens målgrupper i syfte att minska dess förekomst genom följsamhet till upprättad handlingsplan

● Uppnås

Samtliga verksamhetsinriktningar har under året arbetat med VIN (våld i nära relationer) genom både förebyggande informationsarbete och genom aktivt arbete på arbetsplatserna.

En ökad andel av ungdomar som varken arbetar eller studerar återgår till studier

◆ Uppnås delvis

Andelen som återgått till studier under året var 20 % vilket är oförändrat jmf 2022.

Andelen inköp av miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska minst uppgå till 50 %

◆ Uppnås delvis

Resultatet för 2023 uppgår till 49 % att jmf med 40 % för 2022 varför delvis måluppfyllelse uppnås.

Resultatet i nationella jämförelser och brukarundersökningar ska ligga på minst rikssnitt

◆ Uppnås delvis

Flera av verksamhetsinriktningarna uppnår målet och några bedöms inte uppnå på helheten därav bedömning delvis. Inom de som inte uppnår målet på helheten når ändå vissa enheter rikssnitt.

En större självständighet för förvaltningens målgrupper ska uppnås genom ökad användning av digitalisering och välfärdsteknik

● Uppnås

Flertalet metoder har implementerats under året utifrån framtagen handlingsplan, vilket bedöms leda till en större självständighet för målgrupper. Samarbete har skett med biblioteket gällande digital coach i syfte att stärka målgruppers digitala kunskap.

En högre effektivitet ska uppnås inom verksamheten genom ökad användning av digitalisering och välfärdsteknik

● Uppnås

Flertalet e-tjänster har implementerats som effektiviserat administrativa arbetsuppgifter.

Förvaltningens resultat gällande hållbart medarbetarindex ska uppgå till minst 79

◆ Uppnås delvis

Förvaltningens medarbetarindex för 2023 uppgår till 78 vilket är samma som för 2022. Det är fler verksamhetsinriktningar som förbättrar sina resultat jmf 2022 varför delvis måluppfyllelse nås.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska 2023 jämfört med 2022

● Uppnås

Den totala sjukfrånvaron för perioden jan-nov var 11,0 % (12,2 % år 2022) vilket är en minskning med ca 10 % jmf 2022. Den korta sjukfrånvaron var 4,0 % (4,9 % 2022) vilket är en minskning med ca 20 % jmf 2022.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Utveckl. 22/23
Äldreomsorg			
Äldreboende platser	362	347	+4 %
Korttidsplatser	26	26	+/-0
Hemtjänst, utförda timmar	250 592	235 214	+7 %
Antal besök dagverksamhet	7 042	7 025	+/-0
Ant. utskrivningsklara	1 343	1 264	+6 %
Individ och familjeomsorg			
Antal vård dagar, HVB 0-21 år	6 101	4 520	+35 %
Ant vård dagar, Fam.hem 0-21 år	25 806	24 339	+6 %
Antal vård dagar, HVB vuxna	513	293	+75 %
Antal bidragshushåll	660	735	-10 %
Försörjningsstöd, mnkr netto	44,6	46	-3 %
Personligt stöd och omsorg			
Antal boendebeslut enl. LSS	159	157	+1 %
Antal boendebeslut enl SoL	45	37	+21 %
Antal boendestödsbeslut SoL	115	113	+1 %
Antal tillgängliga bostäder	189	196	-3 %
Köpta externa platser	16	14	+14 %
Personer med pers. assistans	62	58	+6 %
Arbete, sysselsättning och integration			
Antal mottagna Flyktingar	18	23	-22 %
Antal mottagna e.k. flyktingbarn	3	5	-40 %
Antal anvisade personer	631	604	+4 %
Antal beslut dagl. verks LSS	197	177	+11 %

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	108,0	114,6	101,8
Övriga Intäkter	105,9	98,1	93,3
S:a Intäkter	213,9	212,7	195,1
Personal	973,0	897,3	853,0
Omkostnader	435,0	398,4	391,8
Avskrivning & int.ränta	3,3	4,1	5,2
S:a Kostnad	1 411,3	1 299,8	1 250,0
Nettokostnad	1 197,4	1 087,1	1 054,9
Nettobudget	1 193,8	1 083,4	1 059,7
Budgetdiff	-3,6	-3,7	4,8

Årets resultat visar underskott med 3,6 mnkr att jmf med underskott på 3,7 mnkr 2022. Detta motsvarar 0,3 % av nettobudgeten. Intäkterna ökade med 0,6 %.

Personalkostnaderna ökade med 8,4 % vilket beror dels på lönerrevision men även på att personalomkostnadspålägget i % höjdes mellan 2022-2023.

Omkostnaderna ökade med 9,3 %. Ökningen förklaras främst av högre hyror kopplade till inflation och ränta samt kostnader för externa placeringar och utskrivningsklara från sjukvården.

Nettokostnaderna ökade med 10,1 % och beror på ökningen av kostnaderna för personal och omkostnader samtidigt som intäkterna ökade marginellt.

Anslagsredovisningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd och administration	6,2	69,2	63,0	-0,8
Äldreomsorg	122,5	692,7	570,2	41,2
Individ och familjeomsorg	18,2	226,8	208,6	-28,7
Personligt stöd och omsorg	42,3	328,1	285,8	-13,5
Arbete, sysselsättning och integration	24,7	94,5	69,8	-1,8
Summa	213,9	1 411,3	1 197,4	-3,6

Nämnd och förvaltningsgemensamt

Verksamheten redovisar underskott på 0,8 mnkr att jmf med överskott på 1,4 mnkr 2022. Överskott redovisas för förfogandemedel 2,5 mnkr, vakanta tjänster 1,7 mnkr samt färdtjänst 1,3 mnkr. Underskott redovisas för omsorgsresor 1,3 mnkr samt IT på 5,3 mnkr.

Äldreomsorg

Äldreomsorg redovisar överskott på 41,2 mnkr. Äldreomsorg gemensamt redovisade överskott på 68,3 mnkr. Riktade statsbidrag visar överskott med 27,0 mnkr och generella statsbidrag med 41,3 mnkr som socialnämnden fick som tilläggsbudget i december.

Särskilt boende

Verksamheten redovisar överskott på 2,2 mnkr. Mot prognos i augusti 2023 är det en förbättring med 1,9 mnkr. Gemensamt särskilt boende visade ett överskott på 14,3 mnkr. Överskottet är kopplat till förfogandemedel 6,5 mnkr samt vilande budget för tidigare boendet Lunddala, som

under året började användas till nya boendet Nordkroksvägen 6A.

Boendena redovisar underskott på 12,9 mnkr. Underskottet härleds bland annat till kostnader för de 8 extra platser som fanns på Sörbygården mellan jan-sep, vilka beräknas till 3,3 mnkr, samt de två avancerade vårdärenden som funnits i verksamheten under året, där ca 5,0 mnkr legat utanför budget. Samlat underskott för boendena utöver detta uppgår till 4,6 mnkr.

Hemtjänst

Verksamheten redovisar underskott på 27,5 mnkr vilket är en försämring jmf 2022 då underskottet var 20,8 mnkr. Underskottet beror på för höga personalkostnader i förhållande till effektivitetsmålet, ökade kostnader för bilar samt att antalet utförda timmar har ökat med ca 15 000 jmf 2022. Fram till juni efterlevde verksamheten också rutinen kring hållbara scheman vilket ökade på grundbemanningen och således högre kostnader.

Vård, stöd och utredning

Verksamheten redovisar underskott på 1,8 mnkr, jmf med ett överskott på 3,2 mnkr 2022.

Överskott redovisas för: Kommunal primärvård 2,3 mnkr som består av 1,3 mnkr i högre intäkter än budgeterat, samt 1,0 mnkr för ej ersatt personal vid frånvaro. Bemanningenhet redovisar överskott på 0,7 mnkr. Dagverksamhet visar överskott på 1,1 mnkr som består av beviljade projektmedel, samt ej ersatt personal.

Underskott redovisas för Utskrivningsklara med 4,0 mnkr, biståndshandläggare 0,8 mnkr, samt Korttidsverksamheten med 2,5 mnkr varav 1,7 mnkr är köpta korttidsplatser.

Individ och familjeomsorg

Verksamheten redovisar underskott på 28,7 mnkr, vilket innebär ett ökat underskott jmf med 3,8 mnkr 2022.

Barn och unga redovisade underskott på 24,1 mnkr jmf 2022 års underskott på 13,9 mnkr. Underskottet är i huvudsak kopplat till HVB-placeringar med 21,4 mnkr, särskilt förordnad vårdnadshavare 2,6 mnkr samt konsultkostnader

3,3 mnkr. Överskott redovisas inom öppenvården 3,0 mnkr kopplat till vakanta tjänster samt ersättning från Migrationsverket. Antalet vård- dygn inom HVB har under året ökat med 1 581 vilket motsvarar en ökning med 35 % jmf 2022. Antalet vårddygn inom Familjehem har ökat med 1 467 vilket innebär en ökning med 6 % jmf 2022.

Vuxenvården redovisar överskott på 0,4 mnkr jmf med 2,9 mnkr 2022. Överskott redovisas för "Våld i Nära relation" 1,6 mnkr, samt ej ersatt personal och övriga kostnader 1,1 mnkr. Underskottet redovisas för extern vård 0,6 mnkr, samt kostnad för avveckling av akutboendet på Holmängen 1,7 mnkr. Antalet vårddygn HVB har ökat med 220 vilket är en ökning med 75 % jmf 2022.

Försörjningsstöd redovisar underskott på 7,2 mnkr jmf med överskott på 5,1 mnkr 2022 vilket inkluderade en tillfällig ramökning på 16,0 mnkr. Av underskottet är 8,4 mnkr kopplat till utbetalt ekonomiskt bistånd, men som reduceras av ett överskott på 1,2 mnkr för ej ersatt personal vid frånvaro. Det utbetalda ekonomiska biståndet var 1,7 mnkr lägre än föregående år vilket motsvarar en minskning med 3 % jmf 2022.

Personligt stöd och omsorg

Verksamheten redovisar underskott med 13,5 mnkr jmf med underskott på 5,0 mnkr 2022. Underskott redovisades för köpta platser med 15,6 mnkr, vilket är en försämring jmf med 2022. Försämringen beror till stor del på fler och dyrare placeringar inom LSS.

Personlig assistans redovisade ett överskott på 0,9 mnkr vilket är en försämring jmf med 2022. Försämringen beror på fler beslut samt ökade kostnader för sjukersättning till privata utförare.

Boende LSS redovisade underskott på 2,5 mnkr, en försämring jmf med 2022. Orsaken till försämringen är till stor del kopplat till nytt speciallärande samt att verksamheten haft svårigheter att arbeta med att få ned underskottet kopplat till nya regler kring 11 timmars dygnsvila.

Verksamheter inom socialpsykiatri redovisade överskott på 2,4 mnkr varav boende SoL

redovisade överskott på 2,2 mnkr. Totala överskottet är en förbättring med 0,8 mnkr jmf med 2022.

Ledsagning och kontaktpersoner redovisade överskott på 0,3 mnkr vilket är en försämring jmf med 2022. Försämringen beror på minskad budget inför 2023 samt fler beslut. Korttidsvistelse och korttidstillsyn visar underskott på 1,1 mnkr jmf med 2022 då underskottet var 1,5 mnkr. Dock har verksamheten fått ett budgettillskott under året för att klara av att möta det ökade behovet på korttidsverksamheten, Lindbacken och den ofinansierade fritidsverksamhet som startade 2022.

PSO gemensamt redovisade överskott på 1,6 mnkr.

Arbete, sysselsättning och integration

Verksamheten redovisar underskott på 1,8 mnkr, jmf med ett överskott 2022 på 0,8 mnkr.

Underskott redovisas på daglig verksamhet med 3,3 mnkr jmf med 3,1 mnkr 2022. Underskott är kopplat till personal 2,6 mnkr samt övriga kostnader 0,7 mnkr

Arbetsmarknadsenheten inklusive konsument och skuldrådgivning redovisar överskott på 0,3 mnkr, jmf med 1,0 mnkr 2022. Överskottet är kopplat till vakanser, ej ersatt personal och övriga kostnader 1,1 mnkr. Detta reduceras av underskott på 0,8 mnkr kopplat till Arbetsmarknadsanställningar där en extra satsning gjorts för att minska ekonomiskt bistånd.

Flyktingverksamheten redovisar överskott på 1,2 mnkr. Detta är kopplat till lägre kostnader samt intäkter kopplat till ordnat boende Ukraina.

Personal	2023	2022	2021
Tillsvidareanställda	1 603	1 649	1 602
Visstidsanställda	165	163	105
Summa	1 768	1 812	1 707

Antal anställda visar hur många personer som var månadsavlönade den 1 november. 1 768 personer var anställda varav 1 435 kvinnor och 333 män.

88,0 % (89,0 % 2022) av de tillsvidareanställda kvinnorna har en heltidstjänst. 93,0 % (92,0 %

2022) av de tillsvidareanställda männen har en heltidstjänst.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investerings- plan	Utfall	Budget- diff
Inventarier	6,3	5,0	1,3

Investeringar har främst skett i nya äldreboendet Nordkroksvägen 6A, övriga investeringar gäller återanskaffning av möbler och andra inventarier.

Åtgärder

Förvaltningen har under året hämtat hem kostnader genom flertalet åtgärder vilket gjort att årets resultat visar ett lägre underskott än vad dom initiala prognoserna visade. För 2024 kommer åtgärder som startades 2023 att fortsätta för att så långt det är möjligt minska kostnaderna till given budgetram.

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Madelaine Karlsson (S)

Vice ordförande: Bibbi Henriksson (L)

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun måste det enligt lag finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Vänersborgs kommun finns en överförmyndarnämnd, vilken är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Resultatavstämning

Nedan redovisas överförmyndarnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Antalet nya ställföreträdare ska öka

● Uppnås

Antalet nya ställföreträdare år 2023 var 42 st (27 st år 2022). Det är positivt att vi lyckats rekrytera fler numerärer än föregående år. Det är emellertid ett allt jämt efterfrågat behov av nya ställföreträdare i verksamheten.

Möjligen har våra försök att synliggöra oss mer givit visst resultat. Vi deltog på kommunens födelsedag, har tryckt upp ny informationsfolder kring uppdraget som ställföreträdare som vi placerat ut på strategiska platser i kommunen samt uppdaterat viss information på kommunens hemsida.

Överförmyndarnämndens pappersförbrukning ska minska

● Uppnås

Kostanden är den samma som föregående år och noteras ett ökat ärendeflöde liksom ökat antal ställföreträdare. Vi har ett miljömedvetet arbetssätt men har samtidigt en handläggning som utgår från pappershantering via fysiska akter. På sikt kommer denna hantering att övergå till en helt digital hantering och via digitala akter.

Andelen ställföreträdare som genomgått utbildningen för årsräkning ska öka.

● Uppnås

Andelen ställföreträdare som genomgått utbildning för årsräkningar under år 2023 var 20 st (0 st år 2022), vilket är en ökning. Under 2023 har vi erbjudit och genomfört tre utbildningstillfällen gällande årsredovisning. Utöver detta har även introduktionsutbildning genomförts.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Statsbidrag	0,0	0,0	0,1
Övriga Intäkter	0,1	0,0	0,0
S:a Intäkter	0,1	0,0	0,1
Personal	4,3	4,2	4,3
Omkostnader	1,6	0,5	0,4
Avskrivning & int. ränta	0,0	0,0	0,0
S:a Kostnad	5,9	4,7	4,7
Nettokostnad	5,8	4,7	4,6
Nettobudget	6,3	5,9	5,5
Budgetdiff	0,5	1,2	0,9

Överförmyndarnämnden redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 0,4 mnkr, en avvikelse mot budget på 6 %.

Överförmyndarverksamheten redovisar lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanta tjänster under året.

Kostnaderna för ställföreträdare visade ett överskott på ca 0,3 mnkr, vilket beror på att arvodekostnader för ställföreträdare minskade då nämnden under året fick in färre redovisningshandlingar och fler huvudmän fick bekosta ställföreträdarnas arvoden.

Åtgärder för budgetbalans

Budget är i balans.

Bolag och kommunalförbund

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Håkan Falk (S)

Vice ordförande: Dan Åberg (M)

VD: Gunnar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	319,3	288,9
Verksamhetens kostnader	-197,8	-196,2
Avskrivningar	-67,5	-60,1
Verksamhetens nettoresultat	54,1	32,6
Finansnetto	-37,9	-16,6
Resultat före extraordinära poster	16,2	15,9
Dispositioner och skatt	-6,5	-3,4
Periodens/Årets resultat	9,7	12,5

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	2 264,1	2 206,0
Omsättningstillgångar	57,4	44,7
S:a tillgångar	2 321,5	2 250,7
Eget kapital	285,3	242,6
Avsättningar	43,1	36,6
Skulder	1 993,1	1 971,5
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	2 321,5	2 250,7

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder (ABVB) är Vänersborgs allmännyttiga bostadsföretag. Bolaget, helägt av Vänersborgs kommun har till uppgift att bidra till kommunens försörjning med bostäder och kommersiella lokaler. Bolaget har idag 3 566 lägenheter.

I linje med vår vision om att erbjuda ett attraktivt och hållbart boende så erbjuder bolaget trivsamma hyreslägenheter där underhåll och reparationer ingår. Helt enkelt ett boende för människor som vill slippa bekymmer.

Det har varit en fortsatt hög efterfrågan under året med många intressenter på varje ledigt objekt. Genomsnittlig kötid för bostadskontrakt tecknade under 2023 var drygt 3,4 år (3,4 år). Per den 31 december 2023 saknade vi intäkter på 48 (48) lägenheter. Vakanserna beror till största delen på renovering mellan in- och avflyttande hyresgäst och lägenheter som ställs inför stambyte.

Vakanta lägenheter hyrs ut via bolagets egen bostadskö. Vid årets slut var drygt 13 000 (11 000) personer registrerade. Från den dagen man fyller

16 år kan man registrera sig och samlar då en köpoäng per dag. Vi har under året haft en omflyttningsfrekvens på 16,6% (15,5). De främsta anledningarna till flytt var ändrade familjeförhållande och behov av en annan storlek på lägenheten. Även läget och att man ska studera eller arbeta på annan ort är vanligt förekommande anledningar.

Under 2023 har vi slutfört Elisabeths port 79 lägenheter i kvarteret Haren – med en inflyttning under sommaren 2023. Det har varit en stor efterfrågan på lägenheterna och alla lägenheter var uthyrda innan inflytt.

Ett annat projekt som blev klart under 2023 var Lunddala äldreboende i Vargön, namnändrat till Nordkroksvägen 6 som byggts om och till på uppdrag av socialförvaltningen i Vänersborgs kommun. 44 lägenheter i ett modernt äldreboende av hög kvalitet. Även här skedde inflyttningen till sommaren 2023.

Vi har haft två stambytesprojekt i gång under 2023. Dels kvarteret Alen med nya kök och badrum samt att vi även tillfört balkonger på samtliga lägenheter gör kvarteret attraktivt för många

år framåt. Dels kvarteret Kråkan som kommer avslutas i början av 2024 även här byter vi kök och badrum.

ABVB har under 2023 underhållit fastigheter för 90,4 mkr (113,6 mkr), varav 51,0 mkr (75,0 mkr) redovisas som investering i enlighet med Bokföringsnämndens K3-regelverk.

Ekonomiskt utfall

ABVB visar ett positivt resultat efter finansnetto på 16,2 mkr (15,9 mkr), vilket är något bättre än det budgeterade resultatet för året. Från och med 2014 redovisar bolaget enligt Bokföringsnämndens K3-regelverk vilket framförallt medför skillnader avseende underhåll, investeringar, av- och nedskrivningar.

Investeringar

Efter årets ägartillskott på 33 mkr uppgår eget kapital vid årets slut till 285,3 mkr (242,6 mkr). Detta innebär en soliditet på 12,3 % (10,8 %). Årets investeringar i fastigheter uppgår till 129,8 mkr (257,9 mkr), varav fastighetsförvärv 50,5 mkr (0,0 mkr) och ny-, ombyggnad samt aktiverade renoveringar 79,3 mkr (257,9 mkr).

Framtid

Läget för ytterligare nyproduktion är dock förnärvarande dåligt. Ränteutvecklingen och avvecklandet av investeringsstödet för byggnation av hyresrätter gör att vi får svårt att få lönsamhet i nya projekt. Hyresnivåerna landar på en betydligt högre nivå och de senaste årens stora nyproduktion av både hyresrätter och bostadsrätter gör att det finns en stor osäkerhet gällande betalningsviljan. Det finns förnärvarande vakanser både i nyproducerade hyresrätter och bostadsrätter i Vänersborg. Även villamarknaden har mattats av och det tar längre tid att sälja kommunala tomter.

För 2024 har vi inga nyproduktionsplaner. I stället kommer detaljplanearbetet att fortsätta på Södra Sanden och i kvarteret Penséen. Detta för att möjliggöra ett snabbt igångsättande när förutsättningarna förändras.

Många ser Vänersborg som en attraktiv stad för både arbete och boende. Detta bekräftas också av antalet sökanden i bostadskön fortfarande är hög samt kötiden för att få en lägenhet. Så Vänersborg kommer ha goda förutsättningar för byggnation i framtiden.

Fastighets AB Vänersborg

Ordförande: Mats Andersson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Gunnar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	10,3	8,5
Verksamhetens kostnader	-6,3	-6,7
Avskrivningar	-2,8	-3,0
Verksamhetens nettoresultat	1,2	-1,2
Finansnetto	-0,3	-0,4
Resultat före extraordinära poster	0,8	-1,6
Dispositioner och skatt	-0,3	1,9
Periodens/Årets resultat	0,6	0,3

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	62,1	55,3
Omsättningstillgångar	16,0	15,3
S:a tillgångar	78,0	70,6
Eget kapital	26,2	25,6
Avsättningar	5,1	5,1
Skulder	46,8	39,9
S:a eget kapital, avsättning & skulder	78,0	70,6

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten sköts från och med den 1 september 2023 av personal från AB Vänersborgsbostäder. Mellan bolagen har upprättats ett tjänsteköpsavtal där VD, ekonomichef samt förvaltningschef tillhandahålls av AB Vänersborgsbostäder för ett fast månadsbelopp. Avtalet gäller fram till 2024-12-31 med en förlängningstid om 12 månader. Parterna ska regelbundet stämma av att verksamheten fungerar.

Bolaget äger för närvarande följande nio fastigheter:

- Kordan 3 – hyresgäst Schenker AB
- Ingenjören 7 och 8 – hyresgäst Hedson Technologies AB
- Bruket 7 – hyresgäst Vänersborgs kommun/Wargön Innovation AB
- Hunneberg 1:4 Spiskupan – hyresgäst saknas
- Hunneberg 1:7 Kungajakts muséet – hyresgäst Halle och Hunneberg AB
- Briggen 8 – hyresgäst Dalbo Snickeri
- Krickan 1 – hyresgäst Vänersborgs kommun
- Diagonalen 1 – mark för framtida byggnation av småindustri

Följande händelser under året är värda att notera.

En omfattande renovering av Ingenjören skulle startats under hösten 2023. På grund av att upphandlingen blev överklagad startar ombyggnationen i början av 2024.

Hunneberg 1:4 Spiskupan. Hyresgästen gick i konkurs under året. Diskussion pågår med intressenter med en uppstart tidigast under hösten 2024.

Hunneberg 1:7 Kungajakts muséet. Nybildat bolag Halle och Hunneberg AB tar över verksamheten från Stiftelsen Bergagården som avvecklas i början av 2024.

Krickan 1. Fastigheten inköpt av bolaget på uppdrag av Vänersborgs kommun som har tecknat hyresavtal för fastigheten. Rivning planeras för delar av byggnaderna. Begäran om planbesked har inlämnats för att möjliggöra olika typer av verksamhet.

Ekonomiskt utfall

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till +838 tkr (-1 608), vilket är bättre än budget, framförallt beroende på att renoveringen av fastigheten Ingenjören skjutits upp.

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 9 613 tkr och består i förvärvet av fastigheten Krickan 1.

Framtid

Förutsättningarna för att kunna utveckla verksamheten i bolaget nu goda. För 2024 kommer fokus att vara på Krickan och Spiskupan för att möjliggöra användning och uthyrning av dessa fastigheter. Tillsammans med ägaren Vänersborgs kommun och näringslivsenheten finns ett behov att tydliggöra bolagets roll vid etablering av nya företag i kommunen.

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Mikael Arvemark (C)

Vice ordförande: Madelaine Karlsson (S)

2:e vice ordförande: Maud Bengtsson (S)

Förbundsdirektör: Maria Hildefors

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	755,1	721,3
Verksamhetens kostnader	-746,9	-706,9
Avskrivningar	-6,1	-5,7
Verksamhetens nettoresultat	2,1	8,7
Finansnetto	2,1	0,2
Resultat före extraordinära poster	4,3	8,9
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	4,3	8,9

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	22,7	23,6
Omsättningstillgångar	283,8	264,5
S:a tillgångar	306,5	288,0
Eget kapital	34,3	30,0
Avsättningar	49,9	34,0
Skulder	222,3	224,0
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	306,5	288,0

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet Väst är ett kommunalförbund som startade 2013 och som ansvarar för den kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen som bedrivs i Trollhättan och Vänersborg. Förbundet övertar förbundsmedlemmarnas lag- och författningsstadgade skyldigheter och befogenheter för dessa verksamheter. Trollhättans stad och Vänersborgs kommun är medlemmar i förbundet.

Direktionen är det högsta beslutande organet i Kunskapsförbundet Väst och har det yttersta ansvaret för all verksamhet i förbundets regi. I juridisk bemärkelse är direktionen enligt kommunallagen både den beslutande församlingen (att jämföra med kommunens fullmäktige) och styrelse. Direktionen består av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare från de båda medlemskommunerna. Ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande utgör tillsammans direktionens presidium.

Enligt förbundsordningen ansvarar Kunskapsförbundet ekonomiskt även för de elever som väljer

att gå sin gymnasie-utbildning i friskolor eller i andra kommuner. Det innebär att förbundet betalar till friskolor och andra kommuner för de elever som väljer det alternativet. På samma sätt får förbundet ersättning om elever från andra kommuner väljer våra gymnasieskolor.

Kunskapsförbundets gymnasieutbildning består av gymnasiet och anpassad gymnasieskola. Gymnasiet omfattar 16 nationella program, lärlingsprogram samt introduktionsprogrammen. Flera program finns i både Trollhättan och Vänersborg och anpassad gymnasieskola finns på Magnus Åbergsgymnasiet. Knappt 2 700 elever går på Birger Sjöbergsgymnasiet i Vänersborg, Magnus Åbergsgymnasiet och Nils Ericsonsgymnasiet i Trollhättan. Antalet elever har legat på samma nivå under många år.

Vuxenutbildningen består av utbildningsformerna Grundläggande vuxenutbildning (Gruv), Gymnasial vuxenutbildning (GYvux), Utbildning i svenska för invandrare (Sfi) och Komvux som anpassad utbildning. Vuxenutbildningen bedriver också uppdragsutbildningar och utbildningar

som beviljats statsbidrag, såsom yrkesutbildningar för vuxna, yrkeshögskoleutbildningar (YH) och lärlingsutbildningar. Vuxenutbildningen finns numera till största delen i Vänerparken i Vänersborg och har under flera år haft nästan 2 400 heltidsplatser. Även om antalet platser totalt sett varit oförändrat så har det skett förändringar mellan de olika utbildningsformerna.

Kunskapsförbundets mål är att tillgodose tillräckligt många platser så att alla elever som söker till gymnasiet får sitt förstahandsval men det lyckades inte fullt ut i årets antagning. Anledningen är att det är stora variationer i elevernas val av program, jämfört med tidigare år. På alla skolor finns program som är mer populära och har fler sökande än platser. Nytt i årets antagning är hantverksprogrammet med inriktning frisör på Magnus Åbergsgymnasiet.

Kunskapsförbundet har en stor möjlighet att göra skillnad, både som utbildningsaktör och samhällsaktör, inte minst i samverkan med såväl kommunernas förvaltningar, andra skolaktörer och frivilligorganisationer och säkert andra därutöver. De senaste åren har Kunskapsförbundet ingått flera nya och fördjupat befintliga samarbeten med goda resultat.

Arbete med att implementera de förändringar som gjort i Skollagen utifrån utredningen "Gemensamt ansvar - en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning" har under året påbörjats. Ändringarna ställer krav på huvudmän att väga in arbetsmarknadens behov när de planerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolan och i den kommunala vuxenutbildningen (Komvux). Från 2025 ska minst tre kommuner samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och Komvux planeras och dimensioneras. De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningarna reglerat i ett primärt samverkansavtal. Det ska vara möjligt att fritt söka till alla utbildningar som erbjuds i ett samverkansområde som den sökande är hemmahörande i. Under hösten har gymnasieskolan tecknat avtal kring ett primärt samverkansområde med Melleruds kommun och inom Vuxenutbildningen pågår ett arbete med att

ta fram ett avtal med Uddevalla och Orust. Friskolorna är undantagna lagkravet på primära samverkansområden.

Ekonomiskt utfall

Kunskapsförbundets finansieras till största delen av medlemskommunerna, gymnasieverksamheten genom förbundsbidrag och den kommunala vuxenutbildningen genom särskilda uppdragsavtal som tecknas mellan förbundet och respektive förbundsmedlem. Av förbundsbidraget och de särskilda uppdragsavtalen står Trollhättans stad för cirka 61 % (387 mnkr) och Vänersborgs kommun för cirka 39 % (248 mnkr). Beloppen har räknats upp med 2,7 % för löneökningar och inflation samt utökats med 17,3 mnkr för att täcka de ökade pensionskostnaderna.

I början av året beräknades ett underskott men resultatet har succesivt förbättrats och årets resultat blev ett överskott på 4 253 tkr.

Det finns också anledningar till det förbättrade resultatet som inte varit kända i början av året. Förbundet har fått intäkter från Migrationsverket för åren 2021-2022. Den höga inflationen har inte bara lett till högre kostnader utan den ger också förbundet ränteintäkter på de pengar som finns på bankkontot och de intäkterna har inte varit budgeterade. Semester- och ferielöneskulden har också minskat under året och sjukfrånvaron har varit högre jämfört med tidigare år. Dessutom har alla verksamheter varit återhållsamma. När någon slutar sin anställning görs alltid en bedömning om tjänsten ska tillsättas eller om den ska hållas vakant i avvaktan på vilka framtida besparingar som ska ske. Under året har flera tjänster varit helt eller delvis vakanta under kortare eller längre tid.

Trots detta redovisar flera verksamheter ett underskott. Gymnasiets underskott beror på ökade kostnader för den anpassade gymnasieskolan där fler elever har behov av stöd. Vuxenutbildningen har haft ökade kostnader för Sfi-undervisning som bedrivs på en ny folkhögskola i Trollhättan. Förbundets lokalkostnader har också ökat mer än inflationsuppräknningen och pensionskostnaderna blev högre än uppräknningen.

Investeringar

Kunskapsförbundets investeringsbudget är på 5 000 tkr och årets inköp blev 5 217 tkr. Liksom tidigare år görs inköp av möbler och utrustning till gymnasieskolorna och vuxenutbildningen.

Framtid

Kompetensbehovet inom många branscher är stort och vuxenutbildningen strävar efter ett breddat utbud av yrkesutbildning för att vara en viktig del av den lokala och regionala kompetensförsörjningen. Det är brist på arbetskraft inom många områden, samtidigt som arbetslösheten är fortsatt hög. Kunskapsförbundet upplever svårighet med att få tillräckligt många elever till de erbjudna utbildningarna som delvis beror på en matchningsproblematik med obehöriga elever. En annan utmaning är att få tillräckligt många praktikplatser.

Politiska förändrings- och reformförslag kommer i en jämn ström och behöver fångas upp och implementeras i skolan. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen har flera utredningar utmynnat i reformer som helt eller delvis ska genomföras under de närmaste åren och nya utredningar kommer att vara klara under 2024. Det är en utmaning för skolverksamheten att anpassa sig till politiska svängningar och tolka förslagen i den takt de kommer.

Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB

Ordförande: Annalena Levin (C)

Vice ordförande: Ann-Helen Selander (M)

VD: Vakant

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	4,4	4,4
Verksamhetens kostnader	-4,3	-3,2
Avskrivningar	0,0	0,0
Verksamhetens nettoresultat	0,0	1,2
Finansnetto	0,1	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,2	1,2
Dispositioner och skatt	0,0	-0,2
Periodens/Årets resultat	0,1	1,0

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	0,1	0,1
Omsättningstillgångar	4,0	4,0
S:a tillgångar	4,1	4,1
Eget kapital	3,7	3,6
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	0,4	0,6
S:a eget kapital, avsättning & skulder	4,1	4,1

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets primära uppgift består i att driva verksamheten på Kungajaktmuseet Älgens Berg, Hunneberg.

Bolaget skall bedriva musei-, friluft och turistverksamhet. Verksamheten syftar i första hand till att höja den turistiska attraktionskraften i regionen samt öka omsättningen i besöksnäringen. Förutom bolagets primära uppgift – att driva verksamheten på Kungajaktmuseet Älgens Berg – så erbjuds aktiviteter utomhus, skollovsverksamhet, uthyrning, arrangemang, samt guidade naturupplevelser.

Museet utgör idag en knutpunkt för de verksamheter som bedrivs på och kring bergen och verkar som ett informationscenter för destinationen Ekopark Halle- Hunneberg tillsammans med Stiftelsen Bergagården.

Verksamheten har återtagit de flesta intäktsmöjligheter sedan före covid, trots oroligheter i organisationen med nytt bolag som varit på gång att bildas dvs Halle och Hunneberg AB (start januari 2024). Spiskupans konkurs har också påverkat

verksamheten bla som en utebliven samarbetspartner vid event.

Verksamheten inne på museet har under 2023 haft 22 329 besökare. Besöksantalet har ökat med 2006 personer jämfört med 2022. Detta är en mycket bra utveckling.

Besökare under 2022: 20 323 personer
Besökare under 2023: 22 329 personer.

Av dessa var 17 805 ifrån Sverige och övriga 4524 var internationella gäster. Av dessa var 2 797 ifrån Tyskland. Vi har besökare i alla åldersspann. Vår högsäsong på museet är under juni-augusti månad med viss spridning till angränsade månader.

Ekonomiskt utfall

Under året har bolaget erhållit uppdragsersättningar från Vänersborgs kommun om totalt 3 211 tkr, i nivå med tidigare år.

Till följd av att Spiskupan gick i konkurs och Bergagården inte gick att nyttja, anställdes extra personal för att tillgodose besökarnas möjlighet till förtäring på berget.

Utfallet av rörelsens kostnader är därför högre än under perioden 2022, i form av kostnader för råvaror och personal. Övriga kostnader som ökat är uppvärmning, el, marknadsföringskostnader samt kostnaden för extern IT-support.

Prognosen för 2023 förutspådde ett resultat före skatt på ca 411 tkr. Utfallet blev 172 tkr före skatt, dvs 239 tkr lägre. Detta beror på personalkostnader som delats mellan Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajaktmuseum, där fakturan kom sent. Kostnaden var med i planerad budget.

Investeringar

Inköp till ”glamping” har påbörjats, där merparten är färdigställt och den avskrivningsbara kostnaden beräknas uppgå till 67 000 kr. Investeringen ska tas i drift under 2024.

Framtid

Befintligt bolag kommer att avveckla sin verksamhet under 2024. Ett nytt bolag, Halle och Hunneberg AB, har bildats efter beslut i kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun. Det nya bolaget startar sin verksamhet under 2024. Ägar direktiv och bolagsordning är upprättat under 2023. Beslut om avveckling av befintligt bolag togs i kommunfullmäktige i december 2023.

Befintligt bolag är inne i en intensiv avvecklingsfas där arbetet pågår att föra över vissa avtal och hyreskontrakt mm. Under i vart fall kvartal 1 under 2024 kommer många delar gå parallellt med det nya bolaget då mycket arbete återstår att avveckla befintligt bolag. Detsamma gäller utgifter och avgifter samt olika formalia under hela avvecklingsperioden 2024. Likaså arbetas det intensivt med att få bättre infrastruktur på bergen såsom, fiber, vatten, avlopp och telekommunikation. Sammantaget är detta mycket viktigt för framtida utveckling av besöksdestinationen Halle och Hunneberg.

Stiftelsen Bergagården har avvecklats under 2023 och all verksamhet har upphört den 31/12-23. Dock kvarstår ett avvecklingsarbete av stiftelsen under 2024. Detta har påverkat och påverkar det befintliga bolaget i olika delar innan det nya bolaget är fullt i gång med sin verksamhet under 2024.

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Håkan Falck (S)

Vice ordförande: Filip Milén (M)

VD: Carolina Svanström

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	18,5	17,5
Verksamhetens kostnader	-18,0	-17,2
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	0,3	0,0
Finansnetto	0,3	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,6	0,1
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,5	0,1

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	0,3	0,6
Omsättningstillgångar	12,4	9,1
S:a tillgångar	12,7	9,7
Eget kapital	8,3	7,8
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	4,4	1,9
S:a eget kapital, avsättning & skulder	12,7	9,7

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva bad och simhallsrörelse.

Verksamheten har under året varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet i bolagsordningen och utförts enligt de kommunala befogenheterna.

Organisationen har under 2023 förändrat då ny styrelse tillträdde under våren 2023 samt en ny VD rekryterades med anställningsstart 231201 då tidigare VD gått i pension.

Badet varit öppet för allmänheten med bokning under helger. Varmbassängen har varit öppen under våren samt hösten för grupper samt simskoleverksamhet.

Bolaget har under året bedrivit simundervisning för skolorna med 30 grupper under våren och 36 grupper under hösten. Ökningen av antalet simskolegrupper härleds till stängning av Hallevibadet i juni 2023.

Simskola har även bedrivits i egen regi med tio grupper under våren och sju grupper under hösten, allt från Lek och Plask till Fortsättning.

Vattenpalatset Vänerparken AB har under året haft ca 66 000 badande besökare samt ca 16 000 besökare i varmbassängen som även inkluderar simskolan. Ungefär 15 000 gäster på Nordic Wellness har dessutom bytt om samt duschat i våra lokaler. Jämfört med 2022 har vi en ökning av antalet besökare i både varmbassäng som äventyrsbad/motionsbad.

Ekonomiskt utfall

Bolagets intäkter har ökat med ca 1 000 tkr varv 500 tkr är ökad intäkt för simskolan. 552 tkr är återbetalt elstöd från hyresvärderna, vilket avser el-kostnader för 2022.

Kostnaderna har minskat med ca 500 tkr där främst minskade kostnaderna för el är den drivande faktorn.

Vattenpalatset Vänerparken AB har under året erhållit 9 057 tkr i förlusttäckningsbidrag från kommunen att jämföras med 10 017 tkr år 2022. Resultatet av bolagets verksamhet samt ställning vid årets utgång, framgår av ovan resultat- och balansräkning.

Investeringar

Under året har inga anskaffningar gjorts. Löpande underhåll samt reparation har skett under året.

Framtid

Bolaget avvaktar kommunens utredning gällande framtida badanläggningar.

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Ingmar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	0,4	0,4
Verksamhetens kostnader	-0,1	-0,1
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	0,0	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,0	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,0	0,0

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	4,8	5,0
Omsättningstillgångar	0,4	0,3
S:a tillgångar	5,2	5,4
Eget kapital	2,6	2,5
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	2,7	2,8
S:a eget kapital, avsättning & skulder	5,2	5,4

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Ekonomiskt utfall

Under 2023 har ingen ytterligare utbyggnad av gasledningar gjorts. Det innebär att det varit ett lugnt år ur ett verksamhetsperspektiv. Styrelsen har haft tre protokollförda styrelsemöten under året. Nätaktiebolaget Biogas Brålanda likvida medel uppgick per 23-12-31 till 387 tkr. Nätaktiebolaget Biogas Brålanda visar ett resultat den 23-12-31 på 9 tkr.

Framtid

Nätaktiebolaget Biogas Brålandas framtidsdiskussioner påverkas helt och hållet på vilket sätt som AB Biogas Brålanda kommer att utvecklas.

Ägarna av Biogas Brålanda har två val att göra inför framtiden: Ägarna utvecklar bolaget i den form som det är idag eller ägarna säljer Biogas Brålanda till någon större aktör.

På vilket sätt ägarna kommer att välja väg för AB Biogas Brålanda kommer att påverka Nätaktiebolaget Biogas Brålandas framtid.

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Ordförande: Dan Nyberg (S)

Vice ordförande: Pia Fogelberg (M)

Tf förbundschef: Markus Green

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	131,0	108,6
Verksamhetens kostnader	-123,6	-103,3
Avskrivningar	-7,7	-7,3
Verksamhetens nettoresultat	-0,3	-1,9
Finansnetto	0,6	0,1
Resultat före extraordinära poster	0,3	-1,8
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,3	-1,8

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	84,0	66,2
Omsättningstillgångar	38,0	30,4
S:a tillgångar	122,0	96,6
Eget kapital	30,1	29,5
Avsättningar	65,5	50,3
Skulder	26,4	16,8
S:a eget kapital, avsättning & skulder	122,0	96,6

Verksamhetsbeskrivning

Under 2023 har NÄRF ytterligare tagit steg tillsammans med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän för att den 1 januari 2025 skapa en gemensam räddningstjänst med kapacitet att vara robust och kompetent i framtiden med än mer utmanande samhällstrender.

Verksamhetsåret har även inneburit en stor förändring i arbetsvillkoren för uttryckande personalen på heltidsstationerna i Vänersborg och Trollhättan. Det kommer innebära att fler personer behöver anställas för att klara av samma verksamhetsnivå som finns idag och inte överstiger lagkrav.

Totalt ryckte förbundet ut på 1 153 larm varav 409 skedde i Vänersborg. Utmärkande för året var den onormalt varma och torra försommaren vilket medförde flera larm gällande brand i skog och mark men lyckligtvis inga omfattande skogsbränder.

Desto blötare blev det under det andra halvåret med påföljden att räddningstjänsten periodvis larmades till bland annat översvämningar.

I övrigt präglades larmåret 2023 tyvärr av några svåra trafikolyckor samt villabränder med dödlig utgång.

Under året har bl.a. oljeavskiljare till tvätthallen i Trollhättan installerats efter föreläggande från Trollhättan stad. Soliditeten sjönk från 30,5 % år 2022 till 24,8 %.

Ekonomiskt utfall

Resultatet totalt visar +344 tkr där räddningstjänst gör ett överskott på 583 tkr och enhet sötning gör ett underskott på 239 tkr.

Totalt erhåller NÄRF 96 692 tkr i medlemsbidrag från ägarkommunerna varav pensionsutbetalning står för 4 640 tkr. Från Vänersborg erhåller NÄRF 34 447 tkr (33 848 tkr) i medlemsbidrag 2023 inkl. pensionsutbetalning.

Försening av två brandbilar har gjort att förbundet haft lägre avskrivningar och mindre drivmedelskostnader än beräknat samt högre ränteintäkter.

Direktionen gör en stor avvikelse på -416 tkr p.g.a. anlåtande av konsulter för att utreda förbundsfrågan samt extra möten vilket medfört högre kostnader i arvoden än normalt.

En undersökning av MIFO Fas 2 om det finns förhöjda värden av PFAS och olika typer av krom på tomten där Trollhättans brandstation ligger har också påverkat direktionens utfall. Även förelägganden från Vänersborgs kommun och Dalslands miljökontor har inkommit under 2023 och kommer genomföras 2024.

Förbundsledning gör underskott på 409 tkr. Två personal har gått i pension under året med stora innestående semesterskulder. Förbundet har haft 50 % förbundschef mot slutet av året vilket lindrat underskottet. HR -delen har ett litet överskott på +127 tkr.

Förvaltningsstaben gör ett underskott på 295 tkr bl.a. beroende personalomsättning och digital utveckling av tidsredovisning för RIB-personal samt ett kodplanebyte.

Automatlarm visar på överskott med 540 tkr men personalkostnaderna för verksamheten kommer öka framåt.

Enhet beredskap visar på 431 tkr i underskott där 427 tkr beror på de som valt ett extra lönetillägg om 2 tkr/månad och därmed frånsagt sig sin möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder med 73 % av sin lön.

Enhet teknik har ett negativt resultat som beror på höjt elpris mot slutet av året samt höjda licenskostnader. Under året anslöt vi oss till avtal för drivmedel som gett ca 6 % rabatt på diesel och mot slutet av året sänktes reduktionsplikten kraftigt.

Enhet tillsyn visar ett överskott på 433 tkr vilket beror på mer intäkter och mindre personal än beräknat.

Externutbildning som visar -173 tkr hade ett minskat behov av utbildning från ägarkommunerna mot slutet av året.

Finansförvaltning visar ett plus på 1 273 tkr. Semester- och komplöneskulden minskar med totalt 277 tkr mer än budget och ränteintäkterna hamnar på 544 tkr över budget.

Våra pensionsutbetalningar och löneskatt på pensioner har blivit 828 tkr mindre än budgeterat. I denna siffra ligger också ca 240 tkr som en återbetalning från Skandia på en felräkning de gjort på en person.

Enhet sotning visar ett resultat på - 239 tkr men då har NÄRF fakturerat Trollhättan och Färgelanda både det negativa egna kapitalet från 2022 samt prognostiserat underskott för 2023 på 400 tkr.

Investeringar

Investeringarna hamnade på 12 963 tkr jmf med budget 14 615. De två enskilt största posterna är två nya släckbilar med tillbehör som tillsammans uppgår till 8 mkr. En enhet för tung räddning planeras att köpas in under 2024.

Framtid

För 2024 ser ekonomin bekymmersam ut och NÄRF lägger en budget i obalans med ett resultat på minus 5 mnkr.

En stor osäkerhetsfaktor är de nya arbetstidsreglerna och hur mycket det kommer att kosta förbundet.

Under året kommer ytterligare tre nya släckbilar som ihop med de två som kom i slutet av december nu ska börja skrivas av.

Fyrstads Flygplats AB

Ordförande: Peter Eriksson (M)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Anna Råhnägen

Resultaträkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	41,7	30,4
Verksamhetens kostnader	-39,1	-28,2
Avskrivningar	-2,0	-2,1
Verksamhetens nettoresultat	0,5	0,1
Finansnetto	-0,1	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,4	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,4	0,0

Balansräkning	Utfall 2023	Utfall 2022
Anläggningstillgångar	19,3	20,8
Omsättningstillgångar	10,2	3,4
S:a tillgångar	29,5	24,2
Eget kapital	12,8	12,4
Avsättningar	1,8	1,8
Skulder	14,9	10,0
S:a eget kapital, avsättning & skulder	29,5	24,2

Verksamhetsbeskrivning

Linjetrafiken utvecklas positivt och inkluderar både Stockholm Bromma och Visby som destinationer. Sälen/Trysil som ny destination har startats upp och viss charterverksamhet förekommer. Hittills under året har 16 258 passagerare (12 002 motsvarande period 2022) använt flygplatsen varav 15 768 st. har rest med linjetrafik (11 830 motsvarande period 2022). Antalet landningar med linjetrafik är 488 st. under perioden vilket motsvarar ca 11 avgångar/vecka. Det kan konstateras att den svenska linjetrafiken fortfarande inte har återhämtat sig efter pandemin i jämförelse med övriga Europa. Intäkterna ligger under budget eftersom avgångarna har varit något färre än väntat samt att man fortfarande erhåller instegsrabatter som fasas ut över tid. Beredskapsuppdraget för samhällsviktigt flyg har medfört 109 st. ambulans transporter (118 motsvarande period 2022) samt 31 (20 motsvarande period 2022) andra samhällsviktiga flygningar såsom Försvarsmakt och Polis. Beredskapsersättningen är enligt avtal med Trafikverket och fortsätter även för år 2024 och är viktigt att det fortskrider på lång sikt då vi har ett samhällsviktigt uppdrag. Dock är ersättningsnivån lägre än budgeterad nivå och täcker inte fullt ut flygplatsens

kostnader för beredskapshållning. Fraktverksamheten har sedan halvårsskiftet 2022 blivit omfattande, 262 landningar (71 motsvarande period 2022) med frakt har gjorts till och med december 2023 och 269 ton gods (107 motsvarande period 2022) har hanterats. Fraktverksamhet är inte budgeterad men kommer mot årsslut stärka resultatet. Från juni månad har FFAB tagit över tankning i egen regi för att kunna tillhandahålla Förnybart Flygbränsle från Neste. Flygplatsen tillsammans med Västflyg är först i världen med att enbart erbjuda maximal inblandning av förnybar råvara, 30 - 40 %, i bränslet och väntas leda till att fler resenärer väljer det hållbarare flyget. Bränsleförsäljningen ökar FFAB omsättning med ca 6 500 tkr och kommer ge ett överskott mot årsslut.

Ekonomiskt utfall

Av preliminärt årsbokslut per den 31 december 2023 framgår att verksamheten så här långt visar ett överskott om 377 tkr. Förra året var motsvarande siffra ett överskott om 24 tkr. Alla hangarplatser är uthyrda och caféets verksamhet ökar i takt med att andra verksamheter på flygplatsen utvecklas. FFAB har beviljats "Elstöd till företag" om 336 tkr. Ersättningssystemet för säkerhets-

kontroll, GAS, och för CN ligger i nivå med budget. Återbetalningar till Transportstyrelsen om ca 4 500 tkr (justering av för högt utbetalade ersättningar under pandemin) har märkbart påverkat likviditeten. För 2023 har Västra Götalandsregionen beslutat om ett regionalt driftbidrag om 7 700 tkr, vilket är enligt budget. Verksamhetsanslag från ägarkommunerna uppgår till 5 500 tkr för hela året. Därutöver har 2 000 tkr erhållits för att utveckla flygtrafiken. Ett uppdragsavtal är tecknat med Västflyg om stöd till att bredda och utveckla flygtrafiken och för att göra flygplatsens verksamhet och vårt närområde mer känt. Personalkostnaderna ligger över budget med anledning av nyrekryteringar, nytt pensionsavtal men främst extra öppethållande i samband med fraktverksamhet. Per den 31 december utnyttjas 8 633 tkr av beviljade krediter om totalt 14 000 tkr. Soliditeten uppgår till 47 %.

Investeringar

Bruttoinvesteringar för perioden uppgår till 489 tkr bl a avseende grind för tillträdeskontroll i säkerhetskontrollen och ny lokal server. Några investeringar har skjutits på framtiden pga likviditet och långa leveranstider som är ett led i svifterna av pandemin.

Framtid

Ny VD (Josef Khan) har tillträtt 1 januari 2024. FFAB är enligt beslut från staten fortsatt beredskapsflygplats för samhällsviktigt flyg under år 2024. Slutförd utredning om statens ansvar för flygplatser i Sverige under 2023, har resulterat i att systemet för statlig basfinansiering till regionala ickestatliga flygplatser kommer att utökas och omarbetas under 2024.

